

**KATOLIŠKI
MISIJONI
MAREC - APRIL
1978**

**LAS MISIONES
CATOLICAS**

CINCUENTA AÑOS DE SERVICIO MISIONERO DE LA AGENCIA INTERNACIONAL FIDES

La agencia internacional FIDES conmemoró recientemente el 50 aniversario de su fundación. En la iglesia del "Gesú" de Roma, donde se venera la reliquia insigne del brazo derecho de San Francisco Javier, Patrono de las misiones, hubo una concelebración eucarística presidida por el cardenal Angelo Rossi, Prefecto de la Sagrada Congregación para la Evangelización de los Pueblos.

En la homilía el cardenal dijo, entre otras cosas: "Una de las más antiguas agencias católicas hoy existentes y entre las agencias específicamente misioneras, la de vida más larga y de contenido más universal es la agencia FIDES, que representa sin duda el órgano de prensa que ha ofrecido más vasto y calificado servicio misionero de información y de animación a toda la Iglesia, para dar a conocer la obra y los problemas de la evangelización y para suscitar la necesaria contribución de la cooperación con medios espirituales, con personal misionero y con la ayuda material". El cardenal expresó el vivo reconocimiento de "Propaganda Fide" y de las Obras Misionales Pontificias a cuantos han trabajado en la agencia FIDES, ofreciendo a la evangelización un servicio precioso y cada día más necesario. E invocó por intercesión del Apóstol de Oriente, una especial gracia del Señor "para que este moderno medio de comunicación social sea instrumento cada vez más actualizado y eficaz de información y animación misionera a nivel universal".

"Dar a conocer las misiones" al Pueblo de Dios en el púlpito y a través de la prensa, para suscitar la cooperación: vocaciones, ayuda espiritual y material. Esta motivación cada día más sentida por los responsables de la Obra Pontificia de la Propagación de la Fe decidió al Consejo superior general de esta Obra, en la asamblea de abril de 1927, a fundar la agencia internacional FIDES. Y la Sagrada Congregación de Propaganda Fide aprobó la decisión y la comunicó a los Ordinarios dependientes del decasterio con carta circular del 5 de junio de aquel mismo año. Inició su actividad propiamente tal en diciembre de 1927 y probablemente en coincidencia con la festividad de San Francisco Javier que, como recordó el cardenal Rossi en la homilía de la Misa conmemorativa del cincuentenario, fue también un activo agente de información y animación misionera desde su campo de evangelización por medio de sus "Cartas para la difusión", a fin de hacer conocer la situación y las perspectivas de la evangelización en las misiones. Cartas dirigidas en parte a los estudiantes de las grandes universidades de Europa y después traducidas y multiplicadas. Comenzó su actividad sistemática con ediciones en tres lenguas: inglés, francés y polaco (aunque ésta duró muy poco). Siguió más tarde otras tres ediciones: la de italiano el 2 de febrero de 1929, la de español el 10 de marzo de 1930, y la de alemán exactamente dos años después, el 10 de marzo de 1932.

(Sigue.)

K sliki na naslovni strani: S Cecilija Rode z iransko gobavko. Fotografiral misijonar Ivan Kešpret SDB, Indija.

V ŠKANDAL V JERIHI

Nič ni bilo protokola, ker ga Kristus ni hotel. Pomikala pa se je tisti dan skozi Jeriho množica. Nekateri iz radovednosti, drugi v pričakovanju čudeža, tretji s podlim pričakovanjem, da bodo Kristusa ujeli v besedi.

In zgodil se je škandal. Zahej, višji cestinar, v službi okupatorja, osovražen tako, da si pošten Jud ni upal prestopiti praga njegove hiše, človek, ki je bil „zaznamovan“, prav ta Zahej je postal predmet pozornosti, „junak dneva“.

Majhne postave, pač nič manj radoveden, da bi videl čudodelnika, je splezal na smokvino drevo. Luka, zdravnik, eksakten človek – to točno poroča. Skrit za vejevjem se ne bo izpostavil ne prezirljivim pogledom Judov, ne prodornemu pogledu Kristusa.

Pa se je zgodil eden največjih škandalov. Kristus se ustavi prav pred smokvo. „Zahej, stopi doli, danes moram obedovati v tvoji hiši“. Kako je zagomazelo v ubogem Zaheju, si lahko predstavljamo. Vedel je celo njegovo ime. Sila besede ga je naravnost vrgla raz smokvo. Odšla sta v njegovo hišo. Tam je Zahej tisti dan postal drug človek. „Polovico svojega imetja dam ubogim, če sem koga ogoljufal, povrnem četvero.“ Prišlo je rešenje tej hiši.

In množica? Kako je to mogoče! Kaj cela Jeriha nima poštene hiše? Kaj družine farizejev in duhovnikov in pismoukov niso bile vredne obiska čudodelnika? Kako je to mogoče, da gre Kristus v najbolj razvpito hišo?

Jerihonski škandal.

Kristus se je izpostavil jezikom, da mu vzamejo dobro ime. In so mu ga vzeli tako zelo, da je moral na križ. Vendar je ostal isti in njegov evangelij isti.

Jerihonski škandal se velikokrat ponavlja v moderni družbi. In če kdo, ga dožive misijonarji.

Kakor bodo na svetu Zaheji, bodo tudi farizeji. Kristus pa bo še hodil od vasi do vasi, bo šel v najbolj cestninarsko-pogansko deželo in oznanjal isti Kristusov evangelij in ponavljal isti jerihonski škandal.

Danes se je treba opredeliti: ali cel evangelij, ali prodamo Kristusa in Cerkev. Zato so nam ravno misijonarji živa pridiga in spraševanje vesti.

Cerkev je kakor med dvema mlinskima kamnoma: komunizem in kapitalizem. Obsodila je prvega in drugega. Zato je velikokrat osamljena.

Prišel je čas, ko mora pokazati pravi Kristusov obraz, da bo evangelijski verodostojen. Zato se mora kot Kristus izpostavljati obsodbam iz leve in desne. Vse papeške okrožnice, vsa prizadevanja celotnega škofskega zbora pričajo o zavesti, da oznanja pristen evangelijski, naj jo stane kar hoče.

Če je kje taka neustrašena drža potrebna, je potrebna v misijonih, kjer se evangelijski mora izpričati z deli. Nič čudnega, če je tudi tam deležna obsodb in preganjanj. In to z leve in desne. Pojm tretji svet in misijoni se ne krijeta, še manj se krije poslanstvo. Toda vendarle je večina misijonskega sveta obenem svet revščine. Zato mora misijonar blažiti tudi revščino, se boriti za človekove pravice, prihajati z deli ljubezni, sicer ga misijonski narodi ne bodo razumeli. Korejski kardinal Kim je žalostno ugotovil: vsak misijonar, ki dela med reveži, je že razglašen za komunista. Tako je najlažje ožigosati in rozorožiti človeka, ki se ves žrtvuje za uboge in evangelijski.

Cerkev stoji na stališču: biti moramo povsod pričujoči. Če je Cerkev „svetovni zakrament“, potem mora biti povsod. In dejansko je celo v sibirskih rovih, pa v velikem trpljenju. Na Kitajskem – tako računajo – živi še okoli 600 duhovnikov. Vemo le za eno edino cerkev, kjer je javna služba božja. To je v Pekingju. A navzoči so skoraj izključno tujci iz vrst diplomatskih zastopnikov. Kaj pa se dogaja v kitajskih katakombah, koliko maš opravijo in koliko zakramentov podelijo skriti duhovniki, to bo poročala bodočnost.

V novih afriških državah je Cerkev trpeča, a je navzoča. V Angolo prihajajo celo novi misijonarji. . . Toda nuncij je naprej povedal: ne bo vam zagotovljeno ne udobje, ne varnost, niti ne življenje. A kdor je pripravljen na tako življenje, naj pride.

Ne bežati. To je geslo Cerkve. Nekateri morajo oditi. Drugi ostanejo v različnih razmerah, kjer vlada teror enega ali drugega tabora. Cerkev ve, da gradi božje kraljestvo v dušah. Zato se ne boji očitkov. Evangelijski se mora oznanjati. Kristus mora v svetovno „Jericho“ in poiskati „cestninarje“.

Zato je danes čas svojevrstnega heroizma, ki je vreden mladih ljudi. Ne ponavlja se samo jerihonski škandal, ponavlja se tudi jerihonski čudež. „Prišlo je rešenje“ temu narodu, tej deželi. Misijonsko delo ima čudovite perspektive, a le tedaj, če bo imela dosti junakov, ki bodo ne glede na levo in desno upali oznanjati čist evangelijski.

O. JANEZ EHRlich - UMRL

POROČA O. JOŽE CUKALE D.J., INDIJA

19. januarja 1978

Sporočam Vam in vsej misijonski Sloveniji, da je danes zjutraj podlegel drugemu srčnemu napadu p. Janez EHRlich d.j. v bolnišnici Harrington v Kalkuti.

Mi smo ravno imeli ekumensko pobožnost v naši cerkvi, kamor se je nabralo več protestantov kot katoličanov. Pridigal je protestantski pastor, jaz sem pa vodil pobožnost, medtem ko sem včeraj jaz pridigal v protestantski cerkvi svetega Pavla. Pa je prišel sel iz Kalkute in me ožalostil z novico.

Dragi Lado, le hitro pridi, da mašujeva za Hanzeja. Seveda mu ne boš mogel več stisniti rok in Te ne bo on pričakal na letališču, pač pa br. Vidmar namesto njega.

Od stare legije bengalskega misijona slovenske veje smo ostali le trije: Vidmar, Udovč in jaz.

O. Jože Cukale D.J.

KONEC POTI P. JANEZA EHRlichA.

Nikoli ni bil bolan. Če pa je bil, gotovo ni nikomur tožil. Knjižničar na velikem kolegiju svetega Ksaverija ima prijetno ali neprijetno delo sedeti in vknjiževati. Človek ni bil nikdar v zadregi, kje bo našel knjižničarja. Dogodilo pa se mu je, kakor svetemu Akvincu, p. Janez je začel prehitro rasti navšir; tako se menda dogaja po večini tistim, ki presedajo ure in ure za mizami. Tisto delo je postalo pri Hanzeju že druga narava in z obraza si mu lahko bral, da je zelo zadovoljen z njim. Postal je nepogrešljiv del kolegija. Zato je zapustil vrzel, ki jo bo težko zamašiti. Imel sem vtis, da so jezuiti v kolegiju kar utihnili in obstali kakor bi atomsko bombo razneslo nekje blizu Kalkute.

Tisti misijonarji, ki se pomikajo naprej s šestim križem, da poberejo sedmega na svojem potu, smo zdaj že v večini. P. Ehrlichu je bilo 67 let, ko je letos meseca januarja pristopil k oltarju, da pokliče starčke in starke ter Sestre Ubogih, naj se spomnijo svoje revščine in bogastva božje ljubezni, da bodo bolj vredni prejeti nazaj, kar darujejo. Med mašo so ga obšle slabosti. Sestram je potožil, da ne more naprej. Poklicali so ambulanto in ga odpeljali na bližnjo kliniko, kjer so ugotovili močne srčne napade, kar sedem povrsti. Tromboza mu je udarjala na srce. Včasih že dva udarca zadostujeta, da srce obnemore, a p. Janez, doma iz Žabnic pod svetimi Višarjami, je zdržal. Sam je sedel v avto brez pomoči.

Naslednje jutro je zelo težko dihal, zato je dobil kisik. Bratu bolničarju in rektorju je vendar potožil, kar ni bila njegova navada: It is bad, bad...

Tretji dan sem bil pri njem na obisku. Poskušal se je nasmehniti, pa se mu ni čisto posrečilo. Bil sem za pet minut prepozno in obisk so mi izjemno dovolili.

„Prepozno ste prišli“ je pogledal na svojo zapestno uro. Skoraj sem bleknil, „better late than never“, pa sem še pravi čas pogoltnil neumnost in ga pocukal za prst na nogi, želeč mu, naj bo priden in naj uboga sestro, ki mu je postregla s srčnimi kapljicami. Dobričina Hanzej pa mi je svetoval, naj ne pozabim pogledat župnika Premanada, ki je ležal v sosednji sobi za sladkorno. Pomahal sem mu z roko in pater je za spoznanje dvignil kozarček z rdečo tekočino, kot smo bili vajeni v njegovi gostilni v Žabnicah...

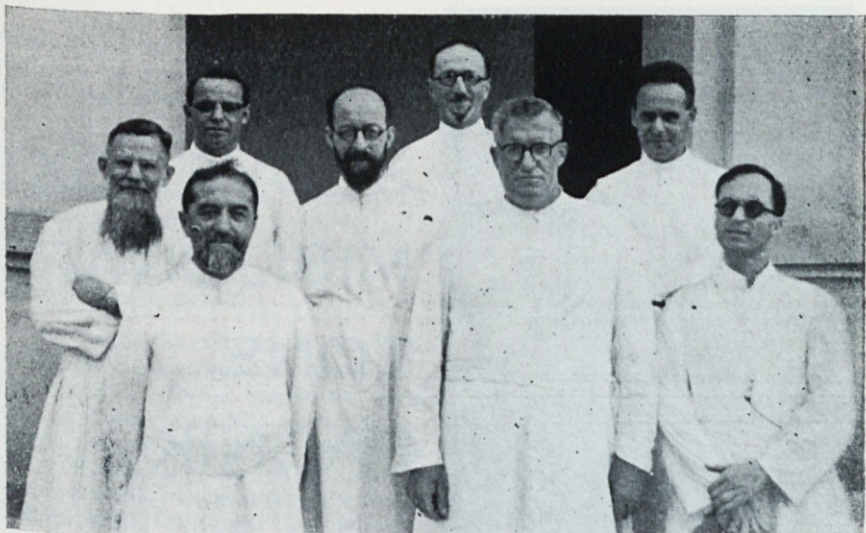
Moral sem nazaj, ker so bile v teku priprave za teden zedinjenja. Vsak večer smo si katoličani s protestanti delili cerkve in s protestantskimi misijonarji prižnice. Prejšnji večer sem pridigal v protestantski cerkvi svetega Pavla pri bazarju, in nocoj, to je devetnajstega januarja je pastor Halder govoril o edinosti v naši novi cerkvi svetega Antona.

Sedeli smo na novo kupljenih tepihih po bengalsko in poslušali. Ob sedmih zvečer me nekdo pokliče, da me ljudje čakajo. Ni mi bilo po volji, da motijo. A drugi sel me je poklical, da me nujno kliče misijonar iz sosednjega Raghampurja. Povabil sem ga na pobožnost, pa me potegne vstran in mi pove, da je zjutraj ob devetih p. Ehrlich podlegel kapi...

To je bilo 19. januarja. Stopil sem na prižnico in prosil za molitve. Kajti misijonar je delal v bližnjem Raghampurju, Morapaju in Khariju. Naučil se je temeljito bengalščine in učil v šolah 24. Parganasa. Bil je desna roka pri katoliškem tiskovnem Društvu v Rančiju in nazadnje knjižničar ter kaplan v Domu za stare in onemogle. Nič posebnega, a svoje dolžnosti je izvrševal precizno, kakor njegov tiskarski stroj. Na zunaj je bil mož „naravnost“, ki ti je rad naredil poklon, a še rajši povedal naravnost in brez rokavic. Globoko v srcu pa je bil čuteč za svojega bližnjega, prava koroška duša. Ponosen je bil na svoj dom pod Višarjami, ponosen na svojega strica, med svojimi sorodniki pa je najrajši imel sestro Elo, ki je misijonarila v Rančiju in je zdaj predstojnica hiše Misijonskih sester zdravnic iz Filadelfije, ter specialistka za otroške bolezni.

P. Janez Ehrlich je ležal v svoji domači hiši na odru. – v kolegiju. Rahlo rdečico na licih, ki ga je spremljala skozi dneve njegovega popotovanja, je zamenjala mrtvaška bledica, ki je spokojno počivala na obrazu. Ob napadih je trmasto vdano govoril: dža hobe ta hobe; kar bo, pa bo. Kakor je Bogu po volji. Ker je moral tiste dni precej trpeti, mu je po končanem boju legel na obraz spokojen mir – nasme, ki je predznak radosti, ki jo zvesti služabnik uživa. Kapela je bila polna sester in laikov. P. Janez je imel izvrsten spomin in veliko prijateljev. Venci so kar deževali od vsepovsod. Sredi cerkve je ponižno molila za pokoj Janezove duše Mati Terezija.

Govoril mu je p. Gabrič, misijonar iz Kumrokalijskega, kjer misijonari s sestrami M. Terezije. Ko je govoril o Janezovi zvestobi Bogu, Cerkvi in bengalskemu ljudstvu so mu solze zalile oči in skoraj ni

Takole so se indijski slovenski misijonarji slikali pred nekako 25 leti ali še več. Manjka br. Janez Udovč, ki, 84-letnik, še živi. Poleg njega sta v Indiji samo še dva, ki sta na sliki, eden na skrajni levici, brat Leopold Vidmar, drugi na skrajni desnici, o. Jožep Cukale. Brat Lukan, ki je drugi levo zgoraj, še živi, a ne v Indiji, dočim so umrli o. Stanko Poderžaj, o. Alojzij Demšar, br. Franc Drobnič, o. Viktor Sedej in — o katerem piše tu Cukale: o. Janez Ehrlich (drugi z desne!).

mogel naprej. Med celebranti sta bila tudi dva duhovnika iz Hrvaškega, ki sta prišla na obisk k p. Gabriču. Tako je bil p. Ehrlich deležen tudi nekaj domačega, saj je bil rodoljub, doma iz hiše in rojen v družini, ki je dolgo dobo ohranjala zavest slovenstva in katolištva ob hrumenju in poplavi potujčevanja. Škofa takrat ni bilo doma, ker je kot kardinal in kalkutski nadškof predsedoval konferenci v Mangalorju. Takrat je naš provincijal p. Noel D Souza stopil k meni in mi naročil, naj vodim pogrebni obred. Blizu krste sta stala tudi naša očaka br. Vidmar in br. Janez Udovč.

Kadar so rimskim legijam začele pojmati sile in so decimirani oddelki pričakovali zadnje korajže, so imeli navado reči ‚res ad triarios venit‘. Prišlo je do ‚trojk‘. Če te ne vzdržijo, potem.... Poleg p. Gabriča iz Dalmacije in p. Polgarja iz Slavonije, smo ostali le trije, ki hitro korakamo proti sedemdesetim, osemdesetim in devetdesetim.... Ali bodo prišli ti trojki na pomoč legionarji iz domovine?...

Vsem ki berejo tole osmrtnico, globoko občuteno prošnjo za mir in radost pri Bogu misijonarju Ehrlichu, da bi kmalu dosegel najvišje Višarje, ako jih že ni, na priprošnjo Višarske Matere Božje, katero je tako rad obiskoval s svojim stricem. Hvala! In da bi še kdo prišel iz domovine ali zdomstva ali zamejstva, da nas nadomesti, ko zamahnemo zadnjikrat Bengaliji v pozdrav.

NOVI SLOVENŠKI MISIJONAR TONE v PACNIK

Iz Belgije je 20. marca odpotoval v Zaire novi misijonar Tone Pačnik, duhovnik lavantinske škofije. Na prošnjo uredništva nam je poslal nekaj podatkov o svojem življenju in poklicu in s tem predstavljamo novega misijonarja misijonskim prijateljem.

Na svet sem „privekal“ tam gori pod Uršljo goro, v Razborju pri Slovenjgradcu. Po družinskem sklepu bi se moral imenovati Marjan, ker sem se rodil na praznik Marije Pomočnice (24. maja 1949). „Ne“, je posredovala stara mama. „Osmi fant je in bo nosil ime mojega krstnega patrona.“ Štiri dni zatem so mi v cerkvi sv. Danijela v Razborju za krstnega patrona dodelili sv. Antona Padovanskega. No, babica je imela prav. Pravočasno se je spomnila, da bi eden fantov nosil njegovo ime. Potem smo namreč v Mohorjev koledar vpisali še tri otroke – vse tri sestre. Tako imam sedem bratov, ki so vsi starejši od mene, in tri sestre, ki so vse mlajše.

Tam gori med hribi na pobočjih Uršlje gore smo torej odraščali. Zemlja ni rodovitna, je peščena. Vendar nam kruha ni manjkalo. Prostrani gozdovi, čreda na pašnikih, z ovsom in ržjo posejane strmine so nam omogočili, da smo po zaslugi žuljevih rok naših staršev preživljali tako romantično otroštvo. Leta in leta sem skupaj z brati zahajal na pašo, postavljaj mlinčke ob potokih, se valjal po kotanjah in se v cokljah vzpenjal po strminah, neredko do samega vrha Uršlje gore. In pozimi. Z doma izdelanimi smučmi smo postavljali vsak dan nove rekorde. Ne samo v smuku, slalomu in skokih, tudi v padanju. V zadnjem sem bil dolga leta prvak.

To toplo kmečko gnezdo pa je kmalu postajalo pretesno. Bratje so postajali fantje in „uka žeja“ jih je napotila v svet. Bil sem še zelo majhen, ko sta odpotovala prva dva, nato še dva, vsi po vrsti, dokler se tudi jaz nisem napotil od doma.

Moj oče je dvajset let vodil cerkveni pevski zbor v Razborju. Samo po sebi je bilo razumljivo, da se je ob nedeljah cela družina udeleževala svete maše. Neko nedeljo (1961) sem stopical za očetom, ko smo se vračali od maše, in ga nenadoma vprašal: „Ata, ali smem tudi jaz iti v šole?“ Dobro se spomnim, da mi je odgovoril: „Glej, potem se boš vrnil čisto brez vere“. Po kratkem premolku se je glasil odgovor: „Da, pojdi!“

V Razborju smo imeli osemletko. Vendar ne popolno. Dva učitelja sta učila vse razrede in nam s kombiniranim poukom (po več razredov hkrati) vlivala modrosti. Mnogih predmetov nismo imeli. Iti v šole, je torej pomenilo iti najprej na bolj popolno osemletko in šele potem naprej. Dva brata sta takrat že študirala na srednji kmetijski šoli v Mariboru (oba sta pozneje menjala poklic in sta zdaj učitelja), tretji je obiskoval gimnazijo v Šoštanju. Leta 1962 se je cela naša družina preselila v Ravne pri Šoštanju na majhno kmetijo in sestre so nadaljevale osemletko v Šoštanju.

Po končanem petem letu osemletke sem se torej dvanajstleten podal v svet. S kovčkom, komaj večjim od moje šolske torbe, sem prišel stanovat v šoštanjško župnišče. Tu sem postal eden od osemindesetih ministrantov. To so bili zame lepi dnevi. Kaj so bili skriti oltarčki, ki sem jih imel doma, spričo dejstva, da sem se mogel vključiti v ministrantsko „vojsko“, ki je smela streči pri maši. Spominjam se, kako sem bil srečen. V nočeh pred velikimi prazniki nisem mogel spati od veselja, da bom naslednji dan pri procesiji mogel nositi svečo, kadičnico ali zvončke. G. župnik Jože Vesenjaka pa je dobro skrbel za našo duhovno rast. Vsako soboto smo se zbirali k vzgojnim uram. Poleg tega je pripravljaval srečanja ministrantov, izlete v planine, pozneje, ko smo bili že semeniščniki, tudi taborjenja ob morju, in vsako leto duhovne vaje. Na enih od teh sem se prvikrat srečal z misijonsko mislijo. Duhovne vaje je vodil p. Kokalj, ki je danes misijonar v Zambiji. Bili smo še otroci, vendar tako navdušeni, da so naša srca gorela ob branju misijonskih pisem. Enega od teh bi znal še danes dobesedno ponoviti. Je bil to začetek mojega poklica?

Šola pa mi ni šla najbolje. Menjanje sošolcev, neki čudni pedagoški prijemi učiteljev, predvsem pa slaba podlaga iz Razborja so me ovirali. Kljub vsemu sem zlezal skozi vse razrede.

In kam sedaj? Nekateri moji tovariši, bivši tovariši ministranti, so bili že v semenišču. Tudi mene je vleklo tja. Zaradi slabega uspeha v šoli na državno gimnazijo v Moriboru ni bilo misliti. Napisal sem prošnjo za sprejem v semenišče. In sem čakal. Minile so počitnice, minil je prvi mesec pouka v šolah, a še vedno sem bil doma. Nekega

dne pa se na vratih pojavi naš bivši župnik, tokrat špiritual v ljubljanskem bogoslovju, z naročilom: „Takoј spokaj in popoldne se odpeljemo v Zagreb. Trije šoštanji greste k minoritom. Spremljal vas bom jaz.“ Pozneje so nam razložili, da bomo tam ostali dve leti. Če se bomo v tem času navdušili za minoritski red, bomo lahko tam ostali. Sicer bomo nadaljevali študij na kakšni drugi gimnaziji. Res: eden je ostal, drugi je izstopil, mene je pa škofijski ordinariat napotil v Pazin. Tu nas je bila lepa družba Slovencev. Kljub vsemu mi ti dve leti nista ostali v najlepšem spominu. Nisem se mogel vživeti v novo okolje. Predvsem pa smo Slovenci čutili, da vodstvo dela neke razlike zaradi narodnosti. Pa še to nas je motilo, ker ni bilo zaželeno, da bi med sabo govorili slovensko, ali poslušali ali peli slovenske pesmi. Vendar tu sem maturiral.

Hvala Bogu. Prišla je Ljubljana, bogoslovje, stolnica, fakulteta, misijonski krožek... A čez mesec sem moral k vojakom. Bilo je leto ruskega vdora na Češko. Poslali so me v Bovec na Primorsko. „Dajte cesarju, kar je cesarjevega“, to sem vedel. Da sem prišel ravno sem med Kamin, Razbor in Bovški Grintavec, v tem sem videl „božji prst“. Rad imam planine. Osemnajst mesecev je poteklo. Maja 1971 sem se zopet javil „atu“ v bogoslovju. „Gospod, vi bi lahko počakali doma na začetek novega akademskega leta.“ „Kaj bom delal doma? Zadosti dolge so bile počitnice.“ Ostal sem v bogoslovju in začel delati izpite. Dobro je šlo.

V naslednjih letih sem se srečal s predavanji mnogih misijonarjev, ki so prihajali domov na počitnice. Eno leto pa sem stanoval v isti sobi z Ivanom Bajcem, ki je misijonar na Slonokoščeni obali. Oba sva bila navdušena za misijone. Zdelo se je, da bo zdaj, zdaj kdo „odfrčal“.

Zopet sprememba. Po tretjem letniku smo se Mariborčani preselili v Maribor. Ne morem govoriti o nekih spremembah glede vzgoje, hišnega reda in podobnem. Kljub vsemu sem v Mariboru čutil več sproščenosti in svobode in več poudarka na samovzgoji in odgovornosti do poklica, na katerega se pripravljamo. V teh letih sem moral skozi borbo. Kolikokrat sem sklenil, da bom izstopil... Nič na svetu se mi ni zdelo tako nemogoče, kot to, da bi postal duhovnik. Morda se je vse preveč po sebi vrstilo: župnišče, malo semenišče... Oglasilo se je: „Nisi sposoben, ta poklic vendar ni zate“. Vse to je moralo biti, poklic je moral dozoreti.

Prišel je predvečer diakonata. Moj sostanovalec ni mogel zaspati. Tudi jaz ne. Ura je bila polnoč, pol dne, še vedno sva hodila po sobi. Končno sem legel in zaspal. Bilo je ob treh zjutraj, ko zaslišim sostanovalca: „O, moj Bog, o, moj Bog!“ Oglasil sem se in vprašal: „Franc, ne spiš?“ „Ah, saj ne morem spati.“

Začelo se je svitati. Naenkrat kot strela iz jasnega pretrga tišino: „Aleluja! Aleluja!“ Vsi smo se se zgrnili okrog zvočnikov in gramofona, na katerem se je vrtela plošča Händlovega „Mesija“, kar so nam pripravili kot budnico naši „ta mali“.

Je to res bilo jutro zmage? Po skupnih hvalnicah smo se napotili v stolnico, jaz ne več z „o, moj Bog“, ampak z „Aleluja“. Na posvečenje so prišli tudi moji starši, sestre, bratje. Moja soba, v katero smo se po končanih obredih zbrali, je bila dvakrat premajhna. Sedeli smo do večera in peli.

Moja nova maša je bila v šoštanju v zadnjih petih letih žesta. Isto leto 1974 je bila še ena in naslednje leto dve. Iz zavzetega dela z ministranti, iz neprestane molitve in podpore šoštanjskih faranov je v teh letih zrastle devet duhovnikov.

Odšel sem na prvo župnijo v Kamnico. „Prva fara, prva ljubezen“, tako pravijo. Da, to je res. Odkril sem samega sebe, zaživel sem svoje duhovništvo. Nikoli mi ni žal, da sem postal duhovnik in to želim vedno ostati. Nisem prerok, a vem, da bom srečen le kot duhovnik.

In misijoni? Po odhodu iz Ljubljane nisem več veliko mislil na misijone. Bal sem se postati duhovnik, kaj šele misijonar. V Kamnici pa sem spet zaslišal glas, ki je že skoraj zamrl. Slučajno sem v škofijskih poročilih bral, kako so morali mnogi misijonarji zapustiti Mozambik. Nenadno me je spreletela misel: „Bi šel ti tja?“ Sprva sem se temu nasmehnil: „Jaz naj bi šel v misijone, jaz sem misijonar v Kamnici“. Glas pa je postajal vedno močnejši, na koncu že neznosen: misijoni, misijoni!

Napotil sem se v Ljubljano k špiritualu, nekdanjemu župniku. Govorila sva o tem. Ko sem odhajal od njega, nisem bil zadovoljen. Taval sem po Ljubljani brez cilja, zavil na teološko fakulteto in srečal g. Rodeta, provinciala jugoslovanskih lazaristov. Zaupal sem mu svoje želje. On odločno pravi: „Poskusili bomo dobiti zvezo z Mozambikom“. Mesec dni čakanja. Nič. Še kakšen teden. Nič. V tem je g. Rode dobil prošnjo iz Belgije. Lazaristi so zbirali misijonarje za njihov misijon v Zaire. Profesor Rode me je vprašal, če sem pripravljen iti v Zaire. Kajti iz Mozambika ni bilo odgovora. „Da, popolnoma vseeno mi je.“ Tako so se stvari začele urejati. Vendar škofu o tem nisem še nič govoril, kar gotovo ni bilo prav. Poslal sem prvo prošnjo na škofijski ordinariat. Ko sem se čez nekaj dni oglasil pri škofu, sva o tem govorila in sklenila, da bom še eno leto počakal. Eno leto za premislek, sem si mislil.

Po novem letu me je škof spet vprašal, če sem še istih misli. „Da“, sem odgovoril. „Torej, prinesite prošnjo!“ Po duhovnih vajah, ki sem jih opravil v začetku februarja, sem takoj napisal prošnjo. Iz škofije je prišel pozitiven odgovor. Z dekretom junija 1977 sem bil razrešen kaplanovanja v Kamnici.

Zdaj sem tukaj v Bruxellesu in že težko čakam dne, ko bom okoli velike noči pristal v Bicoloro. Bom sposoben, dosti močan, korajžen za to delo? Prepričan sem da. Za to milost vedno prosim Gospoda. Pri-
družite se mi tudi vi.

S TEBOJ VSAK DAN LAHKO PRAZNUJEMO
VELIKONOČNI ZAKRAMENT

Ti živiš,
še bolj kot mlade slive cveti,
ki trepetajo v vetru.
Ti živiš,
še bolj kot ptičkov spev na veji
osámljenemu vrtu.

Ti si ves velikonočni Zakrament!

S Tvojih rok
iskrí se svetih ran svetloba,
od nas nekoč zadanih.
Srčno dno
utripa z žarki tja do roba,
da nič se nam ni batí.

Ti si res velikonočni Zakrament!

Kakor kruh
Te sprejmemo za lačno dušo,
spominjajoč se raja.
Božji Kruh,
s Teboj vsak dan lahko praznujemo:
Ti si naša zmaga,

vekomaj Velikonočni zakrament!

VLADIMIR KOS

(s prisrčnimi voščili za Veliko noč.)

Letos na Japonskem za Veliko noč cveto le bele in rožnate japonske slive vsaj na vzhodno ležečih otokih. A okrog sv. Daritve in sv. Obhajila zmeraj cveto nevidni, nebeški cvetovi, ker zdaj živimo v Zari novega veka, ki bo nekoč, po Jezusovi zaslugi, še lepši kot je bil vek raja. Sv. Janez Vianej je dejal, da bi umrli, ko bi razumeli vso čudovitost, ki se skriva v Presv. Zakramentu, ki je čudežno med nami bivajoči Učlovečeni, od mrtvih Vstali Božji Sin. Za nas od mrtvih Vstali! Za nas Nebeški Kruh!

OLTARNI
KANDIDAT
v
ŠKOF
JANEZ
GNIDOVEC

Če prelistavamo nekdanje „Katoliške misijone“, ponovno zasledimo v njih ime škofa Gnidovca. Zato je prav, da v istem listu začnemo objavljati njegov postopek za priglašenje svetnikom.

Bil je apostol Makedonije in kot tak je s svojim delom spadal v poročila „Katoliških misijonov“. Saj je skrbel ne le za katoliško manjšino, ampak tudi navezoval stike s pravoslavnim svetom in tiho upal na zedinjenje; poleg tega je imel okoli sebe močno skupino muslimanov.

Ker je bil član Misijonske družbe, še posebej želimo misijonske prijatelje, posebno tiste, ki so pokojnega škofa osebno poznali, informirati o vsem. Obenem pa prosimo, da nam sporočajo vse, kar imajo o njem ohranjenega v spisih ali v spominu.

Za uvod objavljamo samo pismo ljubljanskega nadškofa, v katerem obvešča, da se je škofijski postopek uradno pričel (Iz „Družine“.).

Februarska nadškofijska okrožnica iz Ljubljane poroča, da je kongregacija za zadeve svetnikov (z odlokom z dne 15. dec. 1977) dovolila začetek uradnega postopka pred beatifikacijo za skopskega škofa dr. Janeza Frančiška Gnidovca, našega rojaka. Prizadevanja, da bi bil ta svetniški človek prištet med blažene, je prekinila druga

svetovna vojna. V zadnjih letih pa so se potrebna raziskovanja spet začela. Vodi jih Gnidovčev sobrat, lazarist dr. Stanko Žakelj.

Okrožnica k temu obvestilu dodaja:

„Ker je pri škofijskem postopku treba pregledati vse njegove spise, pisma, tudi zasebna in neobjavljena, knjige, pridige, tudi nenatisnjene, morebitne dnevnikne ali avtobiografije, kratko vse, kar je škof Gnidovec napisal ali dal drugim napisati, tudi take, o katerih se zdi, da govorijo proti njegovim krepostim, zato ukazujem in naročam, da vsi, ki imajo kake spise ali pisma itd. škofa Gnidovca, te izroče v izvorniku ali v avtentičnem, to je overovljenem, prepisu za to postavljenemu sodišču v Ljubljani. Naslovite ga: Nadškofijski ordinariat s pristavkom Gnidovec.

Vsi, ki so svetniškega kandidata osebno poznali ali lahko pričujejo o njegovem življenju, naj svoje spomine nanj pismeno sporoče na nadškofijski ordinariat ali pa naravnost na vicepostulatorja (dr. Stanko Žakelj CM, Majstrova 2, 61000 Ljubljana) ali pa vsaj javijo svoj naslov, da jih vicepostulator obišče in se z njimi o svetniškem kandidatu pogovori.

Pismena sporočila naj bodo kratka, objektivna in podpisana; dodan naj bo točen naslov priče.

Ta poziv je treba javno prebrati v vseh cerkvah v nadškofiji, kjer je redna božja služba.

V Ljubljani, dne 8. februarja 1978.

Jožef Pogačnik, nadškof

Božji služabnik škof dr. Janez Frančišek Gnidovec je bil rojen 29.9. 1873 v Ajdovcu na Dolenjskem. Izbral si je duhovniški poklic. Kot kaplan je navdušeno študiral okrožnice papeža Leona XIII. Ko je ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič sezidal škofove zavode v šentvidu in ustanovil prvo slovensko gimnazijo, je dr. Gnidovec leta 1905 postal njen prvi ravnatelj. Nekaj let pozneje je postal še vzgojitelj mladega rodu; mladi so v njem našli dobrohotnega pomočnika in duhovnega oblikovalca. Prav v tistih letih so se na pobudo papeža Pija X. zavzemali za pogostejše prejemanje svetega obhajila. Gnidovec se je s svetniško vnemo trudil, da bi željo papeškega odloka uresničil v življenju mladih dijakov.

Leta 1924 je dr. Gnidovec postal škof oživiljene katoliške škofije v Skopju. Po ranah in zmešnjavah balkanske in prve svetovne vojne je sredi makedonskega okolja vneto zbiral katoliške vernike raznih narodnosti in jih v trpljenju, žrtvah ter nesebičnem delu vodil štirinajst let.

Bil je „apostol ljubezni in miru, goreč za sveto vero in neutrudljiv božji molilec“. Življenje mu je bilo polno odpovedi in žrtev – vse iz ljubezni do Kristusa, Cerkve in bližnjega. Kakor apostol Pavel je bil šibak po zunanosti, njegov duh pa je bil nepremagljiv, ker je bil zasidran v Bogu.

Umrli je 3.2. 1939 v Ljubljani in je pokopan na ljubljanskih žalah.

SPOMINI OKROG TANG-KING-POJA

ANDREJ MAJCEN S.D.B., Formoza

Ravnatelj Tang-King-Po šole v Hong Kongu me je v mesecu januarju povabil, naj pridem na proslavo srebrnega jubileja te salezijanske šole dne 4. marca 1978, kateri sem bil ravnatelj v letih 1954 - 1956.

Moj tukajšnji predstojnik mi je dejal, naj kar grem, ker da me imajo radi in da bom vsem napravil veselje in uslugo. Kupil sem torej vozni listek od formoškega Kaošjunga (nam najbližje letališče) do Hong Konga za 2. marec. Tisti dan me je naš brat Tan odpeljal po lepi, moderni avtocesti do letališča. Letalo bi moralo odleteti ob 13, a ko se javim, mi rečejo, da bo treba čakati do 16. ure.

Ko sem imel veliko lepega časa, sem se zamislil in preletel v spominu 25 letno zgodovino Tang-King-Po šole.

Kako je šola nastala

Leta 1952 so me predstojniki napotili v Hanoi, glavno mesto Severnega Vietnama, da bi tam prevzel vodstvo deškega mesta osirotelih vietnamskih fantičev, ki nam jih je zaupal mons. Seitz, ki je bil tedaj imenovan za škofa v Srednjem Vietnamu. Preden sem tja odpotoval, me je moj tedanji provincijal g. Braga popeljal h kameniti gori, iz katere so sekali stavbne kamne. „Tu v Kong Kongu živi star Kantonec, ki je za mal denar kupil nekaj zemlje, pa jo sedaj po rdeči okupaciji Kitajske prodaja za velike vsote in je tako čez noč obogatel. Rekel si je: Nebo mi je pomagalo, jaz pa moram pomagati revežem. šel je k hongkonškemu škofu in mu svojo željo razložil. Vzela sta taksi in se peljala k jezuitom, k šolskim bratom in ne vem še kam. Končno pa tudi k salezijancem v Aberdeen, kjer je svoj čas deloval mons. Kerec in zdaj deluje Stanko Pavlin. V tej šoli je videl fante pri strojih, pri krojenju oblek, v šoli in na dvorišču in je rekel škofu: Nekaj takega, kot imate tu za te fante in sirote, bi jaz rad sezidal, kak tak zavod. In tako je dobri Kitajec prišel k nam. V povezavi z vladnimi oblastmi smo napravili vse potrebne pogodbe in vso zadevo sem prepustil holandskemu sobratu Roosenu.“ Tako mi je pravil naš provincijal in v tem je torej začetek te Tang-King-Po šole, ki se tako imenuje po darovalcu Kitajcu. Naslednje leto 1953 je bila šola za silo sezidana in je že mogla sprejeti nekaj gojencev. Imela je tiskarsko, krojaško in druge obrtne delavnice. Letos je bilo torej 25 let od njenega začetka in k tej obletnici so me sobratje povabili.

Prišlo pa je leto 1954, tisto krvavo leto v zgodovini Vietnama. Dien Bien Fu je padel, padle so katoliške postojanke v Buichuju in prišlo je do ženevske konference, ki je razdelila Vietnam na dvoje. Okoli milijon protikomunistov se je umaknilo na jug. Tudi jaz sem hitel v Saigon, da bi poiskal za naše fante iz deškega mesta kaj primerne, pa nisem mogel kaj prida urediti. Tedaj pa mi pride iz provincialove pisarne telegram: Fante vrnite nazaj škofu Seitzu, so-

bratje naj pridejo v Hong Kong in Majcen naj odpotuje takoj. Šel sem k apostolskemu delegatu mons. Dooleyu in pa h škofu Khue (sedanjemu kardinalu) in jima izročil telegram. Vsi so bili iz sebe in se čudili: kako, prej ste slovesno obljubili, da ne boste zapustili teh sirot, zdaj pa, ko je stiska največja, hočete vse pustiti in oditi. Predstojniki so odgovorili: Počakajte nekaj dni, da vidimo. Po takratni navadi nas je, mene in nekatere druge moje sodelavce salezijance povabil apostolski delegat na kosilo in smo veliko govorili o teh mojih sirotah. Ob koncu kosila mi je dejal: „V imenu svetega očeta vas prosim, da takoj iščete na jugu primerne možnosti za nastanitev teh sirot, in ko to storite, lahko vse pustite in odidete. Tudi vašim predstojnikom bom sporočil to željo svetega očeta.“

Volja svetega očeta je nad voljo provinciala. A kam in kako naj se lotim te preselitve deškega mesta? Brez varnega doma, brez denarja, brez vseh sredstev... Pustil sem vse sobrate doma, z nalogo, naj pripravijo vse potrebno za preselitev, sam sem pa odšel s sodelavcem in priporočili na pot.

Najprej sem se napotil h škofu Piquetu, članu Pariške Misijonske družbe, našemu dobremu prijatelju, ki je tudi poskrbel, da se je izdala v vietnamščini knjiga o življenju Don Boska. Tedaj pa je bil škof v Srednjem Vietnamu, škofija Nhatrang. Škof me je prijazno sprejel, pa rekel, da nima s čim pomagati, ker je beguncev s severa kot mravelj in da so že vse razpoložljive prostore zasedli. Tudi mi je odsvetoval poskušati srečo v že drugih dveh škofijah Hue in Danang, češ da bi bilo brez uspeha. Ni mi ostalo drugega, kot poskusiti v Saigону, kjer je semenišče začasno izpraznjeno in bi bilo morda na razpolago za naše. Med tem se dobim z mladim Francozom, ki je bil na potu v Banmethuot, škofijo našega mons. Seitzja, ki nam je deško mesto zaupal. Povem mu mojo stisko. Že naslednji dan prejmem od škofa telegram: Majcen naj takoj pride v Banmethuot. Do tja je bilo razmeroma lahko dobiti vojaško letalo in opoldne sem bil pri škofu. Ta me je popeljal na ogled vile cesarja Boadaja v njegovem lovišču. „Semkaj se naselite, pa prav kmalu, da drugi prostorov ne zasedejo; bom jaz pred cesarjem odgovarjal.“ Tako mi pravi, jaz pa brž k predstojnikom.

Od francoske vlade sem izprosil 25 avionov Dakota za prevoz fantov in eno ladjo za prevoz pohištva in strojev; vse seveda zastonj. Kar najbolj pospešeno smo pripravljali preselitev, hoteč odnesti na jug kar največ vsega, kar je bilo v deškem mestu. Iz Hong Konga je spet prišel telegram, naj takoj pridem tja. Zaskrbljen radi mojih vietnamskih fantov sem se napotil tja in prispel precej zmučen v Tang-King-Po šolo. Tam so me pa pri kosilu takoj postavili na prvo mesto, češ da sem novi ravnatelj te šole. Takole sem začel leta 1954 ravnateljovati po le nekaj dnevih počitka. Moral sem se spet začeti učiti kantonskega kitajskega narečja, pa še malo več angleščine, a časa mi je manjkalo, pa sem si za silo pomagal z mandarinščino.

Na slovesnost!

Takole sem premišljeval, kako sem pred davnimi leti postal ravnatelj šole, h katere srebrnemu jubileju sem se bil napotil. Ob 16

Misijonar Majcen pri počitku.

res pride letalo. Preden smo se mogli vkrcati, so nam zelo skrbno pregledovali prtljago, potem pa še nas same. Ob šestih zvečer sem bil že v Hong Kongu in dobil tam dovoljenje, da ostanem le 8 dni kot jugoslovanski državljan. Pričakoval me je ravnatelj Tang-King-Po šole Anton Chung, pa podprovincijal Zen in moja dva gojenca še iz kunminških časov, namesto gospoda Pavlina, ki sam ni mogel priti, ker ga je influenza zadrževala na postelji. Peljali so me proti šoli, ki ni daleč od letališča. Kako vse drugače je postalo tam okrog v tem času! Včasih se je videl kamniti grič od daleč, zdaj pa je na njem in okrog njega vse polno 20 nadstropnih nebotičnikov, pa polno novih cest in avtomobilsko omrežje. Vse drugače kot pa tedaj, ko mi je inšpektor Braga pred 26 leti ta kraj razkazoval in ko sem pred 23 leti prišel semkaj kot ravnatelj.

V veži sem se zazrl v doprni kip našega starega ustanovitelja gospoda Tang-King-Poja, s katerim sva si bila tako velika prijatelja in sem ga tudi z gojenci v času mojega ravnateljjevanja pospremil na zadnji poti, ko ga je Gospod poklical k sebi po plačilo. Dobrotnik je odšel, a njegov duh in duh svetega Janeza Boska še vedno živi, tako so mi kar takoj v začetku dopovedovali.

V kapeli in v obednici sem srečal vse moje sodelavce iz tistih časov, pa tudi mnoge, ki so bili tedaj komaj gojenci in so sedaj predstojniki in sploh vodilni v družbi. Od sedmih dosedanjih ravnateljev šole smo mogli biti navzoči le trije: Prvi ravnatelj je bil na Filipinih

zadržan, ker mu je kardinal ravno blagoslavljal novo romarsko cerkev; drugi g. Suppo je svetniško umrl že pred leti; tudi našega Joškota Gederja, ki je bil tedaj podravnatelj, ni bilo več; dva bivša ravnatelja sta ležala v bolnišnici. Samo trije: sedanji Anton Chung, Avstrijec Haselsteiner in jaz, smo bili navzoči.

Naslednjega dne sem malo počival in si ogledoval šole: razrede, delavnice, v katere sem pred leti vložil nemalo truda, da bi vršile čim bolj polno svoje poslanstvo, kot je želel sedaj pokojni Tang-King-Po. Videval sem vesele obraze, mnogo družinskega duha, lepo disciplino in red. Vodja šole, moj nekdanji novinec, ki je šel potem doktorirat v USA iz elektrotehnik, se mi je prijazno smehljaj, ko sem mu izjavil, kako sem vse našel lepo v redu. Dolgo sva se rokovala z našim vratarjem Li Sien Senom, ki sem ga bil pred 24 leti sprejel v službo in je iz misijona gospoda Gederja. Pripovedoval mi je, kako v lepem spominu ima tega našega sobrata, ki ga je tudi zdravil, ko je težko obolel. Predpisal mu je zdravilo, ki ga še vedno jemlje in mu zelo pomaga, dočim drugim, ki isto zdravilo v enakih boleznih uporabljajo, ne služi toliko. Pravi: „Prav gotovo mi gospod Geder iz nebes pomaga, kajti bil je svetniški človek.“ Gospod Geder je bil rojen leta 1901 in je umrl 1972. leta. V tej šoli je bil na delu 19 let, najprej kot podravnatelj za časa mojega ravnateljavanja, potem pa kot spovednik in duhovni voditelj sester, ki jih je ustanovil mons. Versiglia. Na njegovem grobu, ki sem ga tudi obiskal, je vedno sveže cvetje, katerega prinašajo njegovi kristjani, zatekajoč se k njemu v svojih potrebah.

Slavje petindvajsetletnice

Tako je prišla sobota. Zjutraj je malo deževalo. Dež je v Hong Kongu zelo dragocen, ker vode primanjkuje in jo državna oblast kupuje od celinske rdeče Kitajske in jo po posebnih velikanskih ceveh dovaja v to angleško kolonijo, da z njo preskrbi kake 4 milijone prebivalcev. A mi dežja nismo bili veseli. No, pa se je do osme ure zjutraj kar zvedrilo, da so mogli na notranjem dvorišču pripraviti oltar z velikim križem za slovesno mašo.

Okoli oltarja se je zbralo skoraj 2.000 gojencev te šole; skoraj četrtnina je katoličanov, drugi so katehumeni ali pa le slušatelji katekizemskega pouka. Krščansko vzdušje je kar plavalo po ozračju. Tam je bil pripravljen godbeni oddelek s pevci pod vodstvom mojega gojenca Čen Pin Sina iz Kunminga, pa skavti v krasnih uniformah, najbližje oltarju pa 30 gojencev, ki bodo prejeli pri tej slovesnosti sveti krst. To slednje je mene, starega misijonarja, najbolj pri srcu pogrelo: ta šola in delo v njej tudi pod vidikom božjega kraljestva ni zaman, veliko jih za Kristusa pridobi.

Po evangeliju je stopil pred zvočnik gospod Norbert Ce, ki je podal malo zgodovine te šole. Med drugim je povdaril, da sta bila tako on kot ravnatelj aberdeenske šole moja in Gederjeva gojenca kot aspiranta za družbo. Omenil je glavnega celebranta, inšpektorjevega delegata gospoda Zena, ki je bil tista leta asistent in pomočnik gospoda

Pri proslavi jubileja Tang-King-Po-ške šole v Hong Kongu. Naš Andrej Majcen SDB je četrti od desne na levo.

Gederja in mene v tej šoli. Marsikaj je povedal o svetniškem Suppo, ki je toliko trpel pod komunisti svoj čas v šanghaju in se je še udeležil pogreba gospoda Gederja, a je sam tri dni za njim umrl; oba sta pokopana drug ob drugem na Hapy Valey pokopališču, blizu Ceujejsina, mojega kunminškega gojenca, profesorja orientalske filozofije. Še marsikaj zanimivega je povedal in po pridigi so mu fantje kar tamkaj ploskali, saj jim je predočil zgodovino prvih početkov šole, ki so bili težki, kot je težak vsak začetek.

Po pridigi pa je gospod Silvester pripeljal 30 fantov, že precej odraslih, da prejmejo pred vsemi drugimi gojenci sveti krst. Ta g. Silvester je posebno povezan s Slovenci: Pel je novo mašo v Selah na Koroškem, kajti tamkajšnji župnik, naš gospod Matko in njegovi župljani so mu zelo pomagali; še sedaj se rad spominja tiste svoje nove maše med Slovenci. Ta krst je bil res vesel dogodek zame. G. Silvester je pripovedoval, kako se leto za letom vrši ta lepi obred, ki smo mu dali temelje v prvih začetkih šole: vsako leto je kakih 100 do 150 krstov mladih fantov. Hvala Bogu, Mariji in Don Bosku!

K obhajilu je pristopila množica fantov. Pa sem pomislil: Koliko dobrih fantov bi zdaj tam na celini tudi moglo prejemati Jezusa v evharistiji, če bi mogli tudi tamkaj nadaljevati z delom, ki smo ga morali pred 30 leti žalostno končati.

Slavnostna akademija

Po slikanju novokrščencev se je na spodnjem dvorišču začela akademija pred skoraj 2.000 učenci in številnimi bivšimi gojenci in vsem učiteljskim osebjem. Ko sem v spremstvu gospoda ravnatelja Chunga prišel tja, so me slovesno sprejeli, vedoč, da sem eden prvih ravnateljev te šole.

Po uvodnem govoru je bilo obdarovanje vseh profesorjev in drugih uslužbenecv, ki so 20 ali celo 25 let delali na tej šoli. Mene je gospod, ki je vodil slovesnost, določil, da sem podajal diplome ob veselem ploskanju navzočih. Prihajali so učitelji, nekateri sobratje, klican je bil tudi gospod Francesia, naš čevljarški pomočnik in prijatelj sobrata gospoda Meoliča iz starih časov, pa ga ni bilo. Pozneje sem ga vprašal: Kje pa ste bili, ko smo vas iskali? Pa je odgovoril: V zakristiji, saj sem zakristan, in sem molil za uspeh slavnosti...

Krasen je bil telovadni nastop ob zvokih godbe. Med drugim je bil tudi odskok na žičnici, ki so ga izvajali trije gojenci naše šole, zmagovalci na tekmovanju vseh srednjih šol Hong Konga v tej panogi.

Akademija je trajala dve uri in se je zaključila s pevskim nastopom najstarejših gojencev. Tudi nastop je presegel vsa moja pričakovanja.

Slovesna maša

Slovesna maša ob srebrnem jubileju je bila napovedana za popoldne ob 17. Moral bi jo voditi hongkonški škof, pa je prišel njegov vikar radi škofove zadržanosti. Gospod vikar se je v začetku v imenu škofa zahvalil za odlično vzgojno delo te šole, pa tudi vseh ostalih desetih salezijanskih šol v tem mestu, ki vzgajajo skupno okrog 20.000 gojencev. Salezijanci poleg izobrazbe nudijo mladini kruh božje besede in Bog jim delo blagoslavlja z lepimi sadovi. Po pridigi se je približala skupina 30 novokrščencev, da prejmejo od škofovega namestnika zakrament svete birmе. Okrog 30-40 salezijanskih duhovnikov, ki smo bili navzoči, je skupno s škofom stegnilo roke in prosilo Svetega Duha, naj pride nad te nove kristjane, da postanejo pričevalci vere in kvas Kristusovega duha med ostalimi gojenci.

Pri tej maši smo še posebej molili za našega pokojnega dobrotnika Tang-King-Poja in za vse druge dobrotnike, tudi slovenske, saj sem prejel v času svojega ravnateljavanja na tej šoli marsikako pomoč iz dcmovine, kakor tudi gospod Geder v 19 letih, ki je bil tu. Želel sem, da bi gospod Lenček, ki se je napovedal s svojim obiskom, prišel do te slovesnosti, da bi se slovenskim dobrotnikom po njem ob tej priliki tu zahvalili, pa žal ni mogel priti do tega datuma.

Po končani slovesni maši se je nebo spet zagrnilo in je znova pošiljalo za Hong Kong tako dragoceno vodo na žejno zemljo.

Sedanji ravnatelj šole Tang-King-Po deli fantom diplome. V sredi je Majcenov bivši gojenec, sedaj inženir, glavni pri šolskem delu.

Slavnostna večerja

Tudi ta ni manjkala. Po maši smo posedli avtomobile in se odpeljali v imeniten hotel, kjer so nam bivši gojenci pripravili slavnostno pojedino.

Prostor in mize v dvorani, vse je bilo krasno okrašeno po kitajskemu načinu. Bilo je pripravljenih 70 okroglih miz in pri vsaki je sedelo 12 oseb, torej čez 800 povabljenih, ki so bili po večini bivši gojenci s svojimi družinami, pa tudi nekateri petični dobrotniki, ki so ne le plačali vse stroške, ampak še zbrali ob tej priliki 400.000 hongkonških dolarjev za novo knjižnico šole. Imel sem čast sedeti pri prvi mizi blizu škofovega vikarja, vladnega direktorja vzgojnih ustanov in družbenih predstojnikov. Med večerjo so se vrstile tople napitnice, ki so v njih izražali svoje lepe želje predstavniki oblasti, Cerkve, družbe, bivših in sedanjih gojencev šole, itd.

Pozno v noč je slovesnost trajala. Nato nas je sprejela mrzla noč z močnim deževjem. A v srcih je bilo toplo in ostal mi bo topel spomin na te dneve, ki jih je dal Gospod, v proslavo obilnih milosti, ki jih je On delil v teh 25 letih nad revno človeško prizadevanje.

Hong Kong je tudi veliko turistično mesto

Ostalo mi je nekaj dni, da sem mogel napraviti te in one obiske, ki so bili posvečeni najprej našim starim in bolnikom. Obiskal sem med drugim nad devetdesetletnega gospoda Bardela, ki je bil ravnatelj, ko sem prvokrat stopil na hongkonška tla na dan Male Terezije

leta 1935. Vesel je bil mojega obiska in se je kar razživil, še nekaj korakov je naredil, ne da bi se opiral na palico, ki mu sicer pri hoji pomaga, pa še neko italijansko vojaško popevčico sta zapela z g. Pavlinom, ki je bil z menoj. Potem sem obiskal tudi g. Mussa, ki je deloval skupaj s škofom Versigliem, a je zdaj skoraj slep in noge ga ne drže več. Okoli vratu mu vedno visi rožni venec z jagodami kot lešniki, ki jih prebira dan na dan v molitvi za vse potrebe tukajšnjih salezijanskih misijonov. Pa še v novicijat sem šel k mojemu bivšemu ravnatelju, še prej pa sobratu gospodu Kingu, da mu poročam o novem novincu s Formoze in ga malo navdušim za nelahko delo novicijske vzgoje.

Po enkrat sta me pa gospod Pavlin in še drug sobrat peljala okrog po mestu. Kako se je le nekaj sto tisoč ljudi veliko mesto, kot sem ga prvič videl, razmaknilo! Povsod nove ceste, podmorski tuneli; nova satelitska mesta rastejo tu in tam. Včasih smo zidali po več kot 100 m dolga poslopja, kot na primer Tang-King-Po šola, zdaj pa zidajo vse v višino 100 m in več, kajti prostora za zidavo je malo in še ta je vrezan v hribovje. Red po cestah je krasen, cestna policija je dobro izurjena, da skrbi zanj. Trgovina cvete tudi s celinsko Kitajsko, dobi se vse, kar se želi. Na morju je zasidranih vse polno ladij, letala pristajajo in odletavajo, po cestah drvi na tisoče avtomobilov najrazličnejših velikosti.

Dramatičen povratek na Taiwan

Težko sem dobil prostor na letalu za dan 9. marca. Proti šesti uri popoldan sem že opravil vse preiskave, carinske in varnostne, in čakal na letalo, ki bi moralo ob 18 ali malo čez odleteti, proti Kaošungu na Taiwanu (Formozi). Ko kar nisem našel, kam naj grem, me je neki stražnik pomiril, češ da naj kar mirno čakam, kajti avijona še ni oziroma nekaj ni v redu z njim. In čakam in čakam. Nekdo od potnikov ve povedati, da so pirati izsilili odlet aviona na celino, drugi spet, da je letalo le pristalo v Hongkongu, pa da je nekaj mrtvih, itd. Stopil sem k oknu, ki daje pogled na letališče, in videl spodaj letalo, okrog katerega je brzelo polno policijskih avtomobilov. Potemtakem res nekaj ni v redu... Povabili so nas na večerjo na letališču, kajti ura se je pomaknila že proti deseti ponoči. Potem so nam naznanili, da pride drug avion iz glavnega mesta Formoze Taipeja, ki nas bo ponesel v Kaošung. Res smo ob pol polnoči le stopili v letalo in se dvignili nad oblake. Po enourni vožnji smo v mrzli noči prileteli na cilj, kjer sem vzel taksí in se po lepi cesti pripeljal v Tainan. Časopisi so potem cel teden prinašali vesti o piratskem atentatu na formožansko letalo, pri katerem je bil ubit le sam pirat.

S tem končam svoje spomine na Tang-King-Po šolo, ki predstavlja lep kos salezijanske zgodovine, pa tudi mal konček moje, saj sem deloval tamkaj kot ravnatelj samo dve leti. Leta 1956 so me spet predstojniki poslali v Saigon, kjer se je pa razvijal daljši del moje misijonske poti: od leta 1956 do leta 1976, torej dvajset let, zelo burnih sredi vojne vihre in krvavih bojov, do dneva, ko so mi rekli: Hvala lepa za vse in me poslali venkaj – v svobodo.

PROVINCIAL JEZUITOV V ZAMBIJI

(Iz „Slovenski jezuiti“, št. 62)

Obisk pri p. Mihi Drevenšku

V prvem pismu, ki sem ga poslal iz Zambije, sem opisal svoje prvo potovanje, ko sva šla s p. Kokaljem v Chilongo do Barice Rous. – Po dvodnevem obisku sva se po jutranji maši pri irskih sestrah odpravila na pot k slovenskemu minoritu p. Mihi Drevenšku. Že po kakšnih 20 minutah vožnje sva se ustavila, da sem vzel z bližnjih skal nekaj kamnov za slovito zbirko p. Mraka. Okoli poldneva sva prišla do križišča zahodne in severne ceste. Ustavila sva se pred „hotelom“ v senci cvetočih dreves, se pokrepčala z dobrotami Baričine kuhinje in – skupno nekaj časa z zaprtimi očmi na sedežih avta slavila Boga. Resnici na ljubo moram povedati, da sva med potjo slavila Boga tudi z branjem slovenskega brevirja in rožnim vencem. Blizu mesta Ndole, kamor naju je peljala severna cesta, sva se ustavila pri spomeniku nekdanjega tajnika ZN Daga Hamarskjölda, ker je na tem mestu strmoglavilo letalo, v katerem se je vozil. V Ndoli sem videl veliko bolnico, v kateri se je pred štirimi leti nekaj časa zdravila Barica Rous, nato sem si ogledal veličastno katedralo Kristusa Kralja in veliki frančiškanski center s tiskarno, prodajalno verskih knjig in nabožnih predmetov ter najboljšim malim semeniščem v Zambiji. Okoli pol petih popoldne sva prišla v glavno mesto bakrenih rudnikov Kitwe. Kmalu sva bila pri zelo lepo zgrajeni cerkvi Srca Jezusovega in našla bradatega p. Miho sredi župnijskega dela. Ker je imel p. Miha ob petih mašo, sva si v dvajsetih minutah ogledala središče mesta. Po večerji smo sedli v pisarno in se pozno v noč pogovarjali o njegovem delu. P. Miha je prišel v Zambijo ob koncu januarja in na misijonski postaji, ki je približno 70 km oddaljena od Kitwe, zbolel zaradi malarije. Ko je nekoliko okreval, je odšel na sever na učenje jezika bemba. Sredi avgusta pa je začel nadomeščati župnika, ki je šel na počitnice. Kot novinec v misijonskem delu je srečal veliko problemov in izkušeni misijonar p. Kokalj mu je nekatere pomagal reševati. Drugi dan naju je p. Miha peljal v misijon, ki ga vodijo italijanski minoriti in kjer je februarja letos zbolel. Med misijonarji sem srečal tudi minoritskega škofa, ki se je pred nekaj leti odpovedal svoji službi v korist domačega škofa. V misijonu je poleg župnijskega dela z 18 podružnicami bolnica s 120 posteljami, samostan frančiškank z noviciatom, v katerem je okoli 50 novink domačink, dominikanke imajo gimnazijo za dekleta; imajo tudi dom za invalidno mladino in središče za pomoč lačnim. Od p. Miha sva se poslovila na križišču, kjer sva za midva zavila proti jugu, on pa se je vrnil proti severu.

Pri br. Jožetu Rovtarju, ekonomu škofijskega bogoslovja v Kabwe

K br. Jožetu Rovtarju sva prišla ravno na kosilo. Nato smo se še nekaj časa pogovarjali, toda p. Kokalj se je moral vrniti v Lusako.

Br. Jože mi je potem pokazal vse prostore bogoslovja, v katerem je zdaj 80 bogoslovcev iz vseh devetih zambijskih škofij. Nato sva si ogledala še njegovo farmo, na kateri je posadil veliko sadnega drevja (popo, banane, limone, pomaranče), uredil velik vrt in na kateri goji okoli 70 divjih ter kakšnih 300 domačih kokoši, 200 rac in prav toliko zajcev ter 250 krav. Za to delo ima več kot 10 delavcev. Farma v veliki meri rešuje finančne probleme bogoslovja, ki se stalno otepa z dolgovi. Drugi dan me je br. Jože peljal v Lusako. Med potjo pa sva si najprej ogledala mesto, v katerem več župnij vodijo jezuitski patri iz Poljske in Amerike. Nato sva se ustavila v vasi Chibombe, kjer je hrvaški jezuitski brat Ilija Dilber zgradil lepo novo cerkev z denarjem, ki so ga zbrali hrvaški verniki pri lanskoletnem jubileju v Solinu. Opoldne sva prišla v bolnico za gobavce Liteto, kjer sem imel mašo v hrvaščini za hrvaški bolničarki Emico in Ivanko, ki delata v bolnici. Po skupnem kosilu pa sem si ogledal bolniške prostore in pozdravil bolnike, ki so bili videti dobro razpoloženi. Pozno popoldne sva prišla v Lusako. Ustavila sva se pri Kristini Mlakar, ki me je takoj odpeljala na obisk k italijanskim redovnicam v bližnje zelo revno naselje. Sestre pomagajo poljskemu duhovniku pri župnijskem delu in skušajo lajšati bedo domačinom v tem naselju. Zvečer pa sem se vrnil v Chelston k pp. Tomažinu in Rozmanu.

Obisk v Lusaki

V nedeljo 25. septembra sem bil pri deveti in deseti maši pri sv. Ignaciju. Prva maša je bila v nyanji, k drugi pa prihaja lusaška inteligenca, beli uslužbenci, med katerimi je precej Indijcev, in domačini. Med zadnjimi je več ministrov. To dopoldne sem v spremstvu p. Kokalja prisostvoval žalni svečanosti v spomin črnkega voditelja Steve Bika, ki je umrl v južnoafriških zaporih. Svečanost je bila v ogromni in lepo grajeni anglikanski katedrali, ki je samo 10 minut oddaljena od cerkve sv. Ignacija. Pri tej svečanosti je bilo prisotno precejšnje število ambasadorjev. Na kosilu sem bil z našimi lusaškimi misijonarji pri Kristini, ki nam je zelo lepo postregla. Popoldne sem si ogledal dve cerkvi, ki jih je v župniji Matero zgradil p. Kokalj, ko je bil tam župnik. Pred čudovito Marijino cerkvijo visi zvon, ki ga je podarila radovljiška dekanija, pripeljal pa g. Ignacij škoda. V cerkvi sv. Kizita, ki je oddaljena dobre četrt ure, pa je do lani delal p. Janez Mlakar.

V ponedeljek sem se preselil k sv. Ignaciju, kjer sem sestavljal članek za Družino.

V torek zjutraj me je nemški p. Prokoph peljal na univerzo, kjer dela kot študentski duhovnik s še enim mlajšim patrom Amerikancem. V bližini je dom za jezuitske študente, v katerem je bil nekaj mesecev Lojze Podgrajšek, ko se je učil nyanjo.

Po ogledu univerze sva šla s p. Kokaljem k lusaškemu nadškofu Emanuelu Milingu. V tričetrturnem pogovoru se je najprej dotaknil dela naših misijonarjev, ki jih je zelo pohvalil. Nato pa mi je razlagal, kako gleda on na verske probleme v afriški Cerkvi.

Na poti proti jugu, kamor me je spet vozil p. Kokalj, sva se za krajši čas ustavila v lepo urejenem botaničnem in živalskem vrtu. Zvečer sva prišla v jezuitski misijon Chikuni, kjer delajo irski jezuiti v župniji, v gimnaziji za 700 fantov in v učiteljišču. Tu sem se srečal tudi z jezuitskim škofom msgr. Corboyem, Ircem, ki bo v dveh letih pripravil vse potrebno, da bo škofijo prevzel domači škof.

V sredo dopoldne sva si ogledala misijon, potem sva pa nadaljevala pot in prišla do kosila v Chomo, kjer je malo semenišče, ki ga vodijo jezuitski patri. Tu sva našla bogoslovca Lojzeta Podgrajška, ki mi je po kosilu razkazal prostore, kjer mali semenišniki stanujejo in imajo šolo. Med njimi je nekdo lepo pozdravil: „Dober dan!“.

Pozno popoldne smo vsi trije: p. Kokalj, Lojze in jaz sedli v avto in po dve in polurni vožnji prišli v turistično mesto Livingstone. V mestu je zaradi sovražnosti med Zambijo in Rodezijo zelo malo turistov. Mi trije smo ostali tukaj skoraj dva dni. Po načrtu p. Kokalja bi naj bil ta čas namenjen počitku. Ogledali smo si nacionalni park z živalmi, muzej v mestu in čudovite Viktorijine slapove.

Preden smo zapustili Livingstone, smo se ustavili tudi pri škofu Adrijanu Muganduju, ki je pred škofovskim posvečenjem kot duhovnik pomagal p. Kokalju v župniji Matero. Opisal nam je delo v njegovi velikanski škofiji in prosil za misijonarje, ker ima za sedaj med 40 duhovniki samo dva domačina.

Naslednja postaja je bila spet malo semenišče, kjer smo vzeli s seboj patra, ki je moral v Lusako zaradi vozniškega dovoljenja. Lani novembra so mu ga namreč vzeli zaradi neznatnega prometnega prekrška in zdaj ga je želel dobiti nazaj. In res ga je dobil.

Zvečer sem somaševal z nekaterimi jezuitskimi patri, ki se vsak zadnji petek zberejo pri p. provincialu in se potem pogovorijo o svojem delu. Za večerjo si je lahko vsak sam spekel meso na žaru.

V soboto 1. oktobra sem dopoldne pisal dnevnik, popoldne pa sem se udeležil velikega romanja iz vseh lusaških župnij v župnijo Matero, kjer so se zbrali ob kipu Fatimske Marije, da bi premišljevali in molili za mir v svojih srcih in s tem za mir v Afriki. Tudi tukaj sem somaševal s približno 20 misijonarji in nadškofom Milingom. Zbralo se je skoraj 4.000 ljudi.

V nedeljo dopoldne sem bil pri maši v cerkvi v Materu, kjer sem imel priliko občudovati dobro organizirano versko življenje in odlično petje. Popoldne pa sem si ogledal slovesnost farnega praznika v Chelstonu. V programu je sodelovala tudi policijska godba. Ta dan so se pri Kristini zbrali vsi naši misijonarji razen p. Rudeža. Prišel je tudi p. Miha Drevenšek ter bolničarki Emica in Ivanka. Dobro voljo je podpiral še br. Ilija Dilber.

V ponedeljek sem v spremstvu br. Ilije in p. Stanka odšel na zadnji obisk v Zambiji k p. Rudežu v dolino reke Luangwe. Čim bolj smo se bližali misijonu Katondwe, kjer je p. Rudež s še enim kanadskim jezuitom in dvema poljskima bratoma, tem bolj je postajalo vroče. Drugi dan je bilo skoraj 43°C.

V spremstvu p. Rudeža sem si ogledal precej obširni misijon, ki ima poleg središča v Katondwe še 8 podružnic. V petih podružnicah je p. Lovro Tomažin, ki je bil tukaj pred p. Rudežem, zgradil nove cerkve. Prebivalci doline so precej revni. Kanadski jezuit je začel z dvema traktorjema ljudem orati zemljo, da bi jim na ta način olajšal obdelavo zemlje. Pri p. Rudežu sem ostal dva dni. Čas smo porabili za ogled in za pogovore. Misijon ima tudi sadno farmo. S prodanim sadjem se vzdržuje. Poleg jezuitov delujejo tu še poljske redovnice, ki vodijo bolnico in skupaj z domačimi sestrami tudi internat za dekleta.

V sredo sem se vrnil v Lusako in si po kosilu ogledal jezuitski noviciat, v katerem so občasne duhovne prireditve za duhovnike. P. Tomažin mi je tudi pokazal svoji dve podružnici, kjer misli zgraditi dve cerkvi.

V četrtek sem pisal dnevnik in poslal zadnje kartice iz Zambije. Na kosilu sem bil s p. Kokaljem pri njegovem dobrem znancu, gradbenem tehniku, ki je postavil strehe na vse cerkve, kar so jih zadnja leta zidali naši misijonarji.

Zadnjo večerjo sem imel pri g. provincialu. Povedal sem mu nekaj vtisov in se mu zahvalil za gostoljubnost, ki sem je bil deležen v vseh naših hišah. Nato smo skupaj odšli na letališče, kjer so nas že čakali pp. Rozman in Tomažin, br. Ilija in Kristina Mlakar. Zadnje minute pogovora so kar hitro minile in letalo me je skozi temno noč poneslo v Rim. Od tam sem se čez dva dni srečno vrnil v domovino.

Obisk v Zambiji je bila zame velika milost. V 18 dnevih sem se srečal z vsemi našimi in drugimi misijonarji tam, kjer živijo in delajo. Spoznal sem od blizu vsaj v grobih črtah misijonsko delo in njihove probleme. Vseh srečanj in doživetij se bom gotovo spominjal do smrti.

p. Marijan Šef S.J.

30 LET

izseljenskih „Katoliških misijonov“ bo prihodnji mesec maj. K temu lepemu jubileju se boste naročniki in bralci najlepše pridružili, če boste s svojimi darovi v tiskovni sklad lista pomagali jubilarantu iz težke denarne stiske, v kateri so se „Katoliški misijoni“ nenadoma znašli radi silne podražitve tiskarskih in poštnih stroškov. Lepo se Vam priporoča

UPRAVA

MINORIT O. DREVENŠEK NA DELU

O. MIHA DREVENŠEK, ZAMBIJA

Dnevi in meseci minevajo, kakor da bi jih kdo s palico podil. Minilo je že skoraj eno leto, odkar sem tukaj v Zambiji.

Nekdo mi je napisal, da se selim kot mačka z mladimi. Verjetno bo držalo, saj je moje sedanje mesto že četrto. Najprej sem bil v Ndoli. Od tam so me poslali v prekrasno urejen misijon sv. Terezije v Ibengo, kjer sem skoraj „pozabil dihati“ in moral sem pocukati sv. Petra za brado ter ga prositi za „kvartir“, ker mi je „matilda“ (malaria) skoraj ohladila pete. Po rahlem okrevanju me je pot vodila v Ilondolo, kjer se mi je jezik skrajšal za nekaj centimetrov zaradi vrtenja po bembščini (če bi me moj ate takrat videl, mi verjetno ne bi več rekel, da imam dolg jezik – ampak ne boj se, saj ni prekrete, ker se mi je spet podaljšal zaradi vročine, ki je to leto obupna!). Končno je prišel čas počitnic in kaže, da si je tudi Svetl Duh vzel nekaj dni počitnic, kajti predstojniki, ki so imeli ta čas sejo, so z mano zakrpali luknjo, ki je nastala ob odhodu – upam, da samo na počitnice – mojega predhodnika, ki je tu trdo garal pet let. To je župnija Srca Jezusovega, katerega častilec sem bil že od nekdaj, kajti srce-ljubezen sta mi bila vedno draga.

Naj povem zdaj nekaj besed o mojem novem mestu tu v Kitwe. Na področju te župnije živi blizu 40.000 prebivalcev in med njimi je razkropljenih okoli 8000 mojih ovčic in kozličev – večkrat s trdimi rožički. Cerkev je bila dograjena leta 1964 in je v izredno dobrem stanju ter prekrasno urejena. Zgradili so jo priseljenci iz Evrope in Amerike. Zdaj jo je seveda treba lepo vzdrževati, da ostane pravi ponos vernikov. Sami precej skrbijo zanjo, soj jo trikrat na teden generalno očistijo in vsakikrat se zbere po 15-20 žena, ki v njej preživijo kar celo dopoldne ob molitvi in delu. Torej vzdrževanje materialne zgradbe še nekako gre, vzdrževanje duhovne zgradbe – cerkvenega občestva, pastoralno delo pa mi večkrat sivi še teh nekaj osamljenih las na lepo zglajeni pristajalni stezi za komarje in muhe (teh nikoli ne manjka in pristajajo na moji glavi v velikem številu).

Velika pomoč pri pastoralnem delu so majhne krščanske skupnosti, ki se ustanavljajo po področjih. Sami si izberejo vodjo, ki ga ni težko najti, kajti vsak bi bil rad vodja, ni važno česa in tudi ne, kako vodi, samo da vodi... Če se kateri ne izkaže, ga naslednje leto ne volijo več. Duhovnikova naloga pa je, da te skupine obiskuje. Poleg tega sta na mojem področju dve bolnišnici, na meni je še duhovna skrb za eno šolo (od osmih, kolikor jih je na tem področju). Vse to seveda odnese vsak teden nekaj ur za nas Evropejce tako dragocenega časa; za Afričane pa je čas nekaj, kar prehaja iz dneva v dan ali kar sploh ne obstaja, kajti če se nekaj ne naredi danes, se bo pa jutri, če ne jutri, pa...

Tudi za „brata osla“ je treba malo poskrbeti, drugače prehitro obnemore, zato mora imeti vsak duhovnik, še posebej v mestu, po škofovem naročilu, en dan v tednu prost. Moj je ponedeljek. Takrat pač obiščem svoje prijatelje misijonarje na njihovih misijonskih postajah. Tihota in mir v božji naravi se kar prilagata po precej nadržani soboti in nedelji: v soboto tri maše, tri pridige, nekaj porok ali po 10–30 krstov pa še priprava na razne zakramente – enkrat na mesec se vse obrne in začne znova, vsako nedeljo po štiri maše in štiri pridige in pred mašami seveda spovedovanje, kar ostane od sobote, ter morda še kakšno področno srečanje. Nekoliko je treba poskrbeti tudi za radio in televizijo, ker sem v tem odboru za našo škofijo Copperbelt. (Tu bi mi zelo prav prišle skušnje od prej, toda – po toči zvoniti je prepozno.)

Ko se spustim do raznih misijonskih postaj, se mi večkrat pripeti kaj prijetnega ali tudi neprijetnega. Zadnjič sem obiskal Petra Jeleniča, hrvaškega misijonarja v Solweziju. Skupaj sva obiskovala razne vasi. Popoldne sva se spustila globoko v gozd do misijona sv. Frančiška. Seveda, kdor nima v glavi, ima v petah – doma sva pozabila vse orodje za avto. Tja je šlo dobro. Proti večeru sva se mislila vrniti. Podala sva se na pot. Sredi poti, kakšnih dvajset kilometrov od postaje, sva imela prazno gumo. Začelo se je že mračiti. V bližini nobene vasi. Ni kazalo drugega kot pot pod noge, v sandalih in z majhnim pipcem v žepu za slučajno obrambo proti kakšni „pohlevni“ živalici, sem se spustil po zelo zelo peščenih poti nazaj do misijona. Po dobri uri hoda sem srečal dva možakarja s kolesi. Eden od njiju mi je posodil kolo, s katerim sva se menjavala: najprej jaz na kolesu, potem kolo na meni. Tema je bila, ptiči so spuščali razne glasove, vedno je nekaj migetalo po travi, videl nisem, hvala Bogu, nič, cesta je bila ves čas brez križišč, tako nisem mogel zaiti in končno sem le prišel do postaje, kjer smo vzeli potrebne stvari ter se z nekaj fanti in tamkajšnjim misijonarjem p. Lovrencom odpravili na pot. Popravili smo naše terensko vozilo (za druga vozila je pot ob tem času neprevozna) in nekaj pred polnočjo prispeli domov. Tako smo „vknjižili“ lep dan, poln doživetij in strahov, dan, ki ostane za vedno v spominu.

Pa še nekaj besed, kako mislimo obhajati božič. Prepevali bomo na veliko. Dva koncerta svetovno znanih pevcev – Jona Copperfielda in dua Steven and Judy – smo že imeli. Moja kitara je seveda prišla zelo prav. Ti pevci so na turneji po Zambiji. Postali smo prijatelji in z veseljem so nastopili v naši cerkvi. Prepevali so še v nekaterih drugih misijonskih postajah, kar jim bo ostalo v trajno lepem spominu. Za Svete tri kralje bomo pa sami „natrenirali“ enourni program v pesmi in besedi ob jaslicah. Jaslice imamo prelepe – v afriškem stilu.

Bog vas živi vse, prijatelje! Prijetne, bratske, afriško vroče misijonske pozdrave vam pošilja

P. Miha Drevenšek

Dr. SPACAPAN V MISIJONIH

V eni preteklih številkk „Katoliških misijonov“ smo poročali, da je odšel na misijonsko področje dr. Bernard Špacapan iz Gorice, katerega pa lahko smatramo za bivšega gojenca Baragovega misijonišča v Lanusu, kajti rodil se je v Argentini in opravil prve srednješolske študije v našem zavodu, nakar se je s starši preselil v Italijo in tam dovršil študije na univerzi v Trstu.

Ko se je preteklega oktobra 1977 za kratek čas vrnil iz Ugande v Trst, je v oddaji tržaškega radia „Vera in naš čas“ podal nekaj zanimivih podatkov o svojem delovanju, katere sedaj posredujemo našim bralcem.

Z mislijo o delovanju v misijonih se je mladi doktor ukvarjal že precej časa in je ta misel gotovo bila v veliki meri sad vzgoje v Baragovem misijonišču, ki je stremela za tem, da vzgoji misijonske poklice. Po končanem študiju bi moral k vojakom, vendar je v Italiji možno vojaško službo odslužiti v Tretjem svetu in tako je dr. Špacapan navezal stike z misijonsko organizacijo v Padovi, ki se bavi s tem, da pošilja v ta področja mlade ljudi, ki so voljni s svojim znanjem pomagati ljudem, ki živijo v teh predelih. Gre torej za državno humanitarno iniciativo, katero pa razvijajo in vodijo misijonarji. Namesto vojaščine v Italiji, se je moral obvezati za dveletno zdravniško službo v Ugandi v Srednji Afriki, za katero pa ne prejme nobenega honorarja.

Bolnišnico, v kateri deluje, so zgradili Angleži, ko je bila Uganda še njihova kolonija, je državna in zato tudi državna oblast skrbi zanjo. Zdravniki (dva!) so iz Italije, bolniško osebje pa je domačinsko; domačih zdravnikov tam ni, ker jih preslabo plačujejo in si zato pomagajo na boljše drugam. V bolnišnici je mesta za 100 postelj, bolnikov pa je stalno do 200. Že iz tega podatka si lahko ustvarimo sliko o obremenjenosti zdravniških moči, kajti treba je iti tudi na deželo in ker sta zdravnik samo dva, tisti, ki ostane doma, mora sam skrbeti za vse bolnike.

Težave so tudi z razdaljami, kajti bolnišnica se nahaja v čisto pozabljenem področju 500 kilometrov od glavnega mesta Kampale na severovzhodu države. Premikanje iz kraja v kraj je možno samo z avtomobili tipa Landrover, kakor jih vidimo na sliki, ki imajo pogon na štirih kolesih. Zdravniške intervencije ovira praznovrststvo, kajti bolniki se navadno najprej zatečejo k čarovniku in šele nato (ko je v mnogih primerih prepozno!) k zdravniku. Veliko je treba zdraviti ran, katere si domačini zadajo v boju med raznimi plemeni s sulicami, puščicami in bati. Veliko je malarije in drugih tropskih bolezni, zlasti očesnih.

Ker je bolnišnica državna in vse osebje laično, je razumljivo, da strogega misijonskega dela v tej bolnišnici ni. Zdravniki skušajo z zgledom in požrtvovalnim delom domačinom pokazati in dokazati, kaj vse premore krščansko pojmovanje pomoči bližnjemu. Drugače pa so

v stalnem stiku z misijonarji in si medsebojno pomagajo. V Ugandi so misijonarji skoro sami kombonijanci, to pa morda ni najboljše, ker s tem odpade razvejanost misijonskega delovanja.

Uradni jezik v Ugandi je angleščina, prav mu pride tudi španščina, katere se je v mladih letih naučil v Argentini. Veliko si pomaga tudi z italijanščino, kajti po odhodu Angležev in Indijcev iz dežele je italijanska kolonija najmočnejša v državi (misijonarji, predstavniki raznih podjetij itd.).

Položaj je v Ugandi drugače miren, ljudje pa vdani volji tistega, ki je na oblasti. Državo so v času Angležev smatrali za afriško švico, sedaj je položaj nekoliko slabši. Vendar je dežela bogata in si bo po časi znala pomagati iz trenutnih gospodarskih težav.

Na božični dan 1977 je dr. Bernard Špacapan takole doživel Gospodovo rojstvo, kakor poroča goriški „Katoliški glas“:

Moram priznati, da je zame ta praznik tu kar prijeten. Toplo je, da ni sitnosti z oblačenjem. Nataknem hlače in majico, pa sem v redu, in še najbolj eleganten v vsej okolici.

Božično vzdušje sem si kar dobro ustvaril. Že prejšnji teden sem začel misliti na jaslice, drevesce, pa tudi na doživljanje praznikov teh ljudi. S kolegom sva pripravila celo vrsto pobud tem ljudem za božič in novo leto.

Priredila sva večer verskih filmov, ki jih je kazal bližnji misijonar: stvarjenje človeka, Kajn in Abel, vesoljni potop. Pa je bila vse skupaj polomija. Prišli so otroci in odrasli od blizu in daleč. Večina je prvič videla film. Smejali so se in komentirali, tako da ni bilo nič razumeti. Verski razgovor po filmih je odpadel zaradi zmešnjave, ki je nastala.

Danes popoldne bi morali pripraviti nekaj prizorov odrasli in otroci. Pa izgleda, da ne bo nič, ker so še od včeraj vsi pijani. Za te ljudi namreč pomeni praznik pitje in nič drugega. Pijejo neko smrdečo, napol gnilo mešanico, ki jih dobesedno zastruplja.

Tako sem se v teh razmerah bolj posvetil samemu sebi. Kipce za jaslice sem si izoblikoval iz blata, naredil sem štalico, tudi drevesce sem si pripravil. Ob vsem tem delu sem poslušal kaseto božičnih pesmi... Večkrat se mi je za trenutek zazdelo, da sem doma. Bil je prijeten občutek.

K polnočnici sem šel na 20 km oddaljeni misijon. Vse sem zelo globoko doživeljal in je ta polnočnica zame res pomenila višek božiča.

Bolniki so kar zadovoljni in pridni, za praznike smo jim kupili kravo, tako imajo boljšo hrano za te dni. Na to zelo veliko dajo.

Prejšnji teden sem obiskal vso deželo, ki spada pod našo bolnišnico. Bil sem prav na meji s Sudanom. Krasni kraji, a velika revščina in zapuščenost. Od tam ljudje nikoli ne pridejo do bolnišnice. S kolegom sva sklenila, da bova šla vsak mesec po en teden tjakaj, seveda če bo le mogoče.

Dr. Bernard Špacapan, goriški rojak, bivši gojenec Misijonskega zavoda v Argentini (sedež levo) med sodelavci pri obisku črnske vasi; spodaj bolnišnica, v kateri dela.

GANCI IN NJIHOVA KULTURA

Piše s. SILVA ŽUŽEK, Ghana, Afrika

I. PREDNIKI

V vsaki kulturi najdemo verovanje v duhove prednikov in njihov vpliv na živeče. Kristjani verujejo v svetnike, ki uživajo večno srečo pri Stvarniku. Muslimani verujejo v Mohameda, Isify in v mnoge druge pokojne osebnosti, itd.

Vero v prednike in češčenje prednikov najdemo v vsaki dobi, veri in družbi. A pred vsem povezujemo ta pojav z verovanjem Afrikancev. Le nekaj afriških plemen je, ki nimajo te vere. To so mala plemena v krajih južnega Sudana, kot so plemena Nuer, Dinka, šiluk in Anuak. A še ta plemena, na primer Nuerci, verujejo v neko bivanje po smrti. Pravo nasprotje tem je na primer pleme Lugbara, ki še pokojne loči po spolu, sloju, itd. in jih tudi temu primerno različno časti.

V Ghani je češčenje prednikov bolj preprosta zadeva, a vendar je treba poznati nekatere različke. Vsak mrtvi na primer še ni samo po sebi prednik; dojenčki, otroci in nedorasli fantje in dekleta, pa hudozni ljudje niso med predniki. Sploh časte kot prednike le pomembne osebnosti: poglavarje, vojščake, kralje in kraljice. Nekatera plemena smatrajo za prednike vse, ki so poročeni, pa čeprav imajo šele 15 let, ko umrjejo. Neporočena oseba, pa četudi še tako stara, po njihovem mišljenju ni odrasla. Izjema je pa neporočen moški, ki je izvoljen za poglavarja; ta je po smrti tudi prednik, radi poglavarstva vloge v življenju.

Na splošno bi lahko rekli, da ne morejo biti predniki:

neporočeni, ker ne pomnožijo plemena;

nenadno, tragično umrli, ker mislijo, da se jim je to zgodilo radi njihovih skritih pregreh;

tisti, ki umrjejo radi takozvanih „nečistih“ bolezni, gobavosti, spolnih bolezni, božjastnosti, umobolni – spet, ker jih smatrajo, da so kaznovani radi svojih grehov.

Samo dober pokojnik je lahko dober prednik, ki se bo zavzemal za blagor svojega rodu na zemlji.

Vsako pleme v Ghani, kot v drugih afriških deželah, se deli v manjše skupine ali klane. Klani so lahko po izvoru od matere ali od očeta. Člani enega klana se smatrajo medsebojno kot bratje in sestre in se med seboj ne morejo poročiti; to je mogoče samo z nekom iz drugega klana.

Mnogi Ganci verujejo, da človek podeduje nekaj od matere, nekaj od očeta, nekaj pa naravnost od Boga-Stvarnika. Akanci, na primer, so uverjeni, da mati daje otroku svojo kri, oče duha, Bog pa dušo in dihanje. Duh, podedovan po očetu, daje otroku dobre ali slabe lastnosti. Rečeno je tudi, da se človek rodi z dvojno usodo. Prva je osebna, to je, kar si človek sam izbere kot svojo življenjsko pot; druga pa je božja, tista, ki mu jo Bog naloži. Ljudje, katerih usoda je, da delajo slabo, ne morejo k Bogu; ponovno se morajo roditi in tedaj spremeniti svoje življenje, potem se šele morejo vrniti k Bogu in se pridružiti svetu prednikov.

Ljudje verujejo, da se po smrti duh napoti v deželo prednikov. Pot je pa lahko dolga, zato potrebuje pokojni denar, hrano in vodo. Nekatera plemena imajo zato navado, umirajočim dati piti vodo kot zadnjo gesto prijaznosti do njega. Po smrti pokojnega okopljejo, oblečejo, položijo v krsto in priložijo odeje, hrano, vodo in denar. Ko se duh pridruži prednikom, zaživi isto življenje kot na zemlji. Na primer: Kdor je bil poglavar na zemlji, je poglavar tudi onstran. To razloži običaj nekaterih gorskih plemen, da so ob smrti poglavarja pomorili njegove najboljše služabnike, žene in prijatelje, zato da so šli z njim in mu onstran stregli. Pravijo celo, da se je mnogo pokojniku dragih ob njegovi smrti celo prostovoljno tako podalo v smrt. Ta ali ona od številnih žena pokojnika je šla rada v smrt, da bi bila v onstranskem življenju njegova prva žena...

Tisti, ki iz katerega koli vzroka ne dobi možnosti za vstop v onostranstvo, se spremeni v duha, ki obletava zemljo in straši ljudi vse dotlej, dokler ni ponovno rojen. In v novem življenju se mora vsekakor poboljšati, če hoče, da ga po smrti predniki sprejmejo medse; sicer se bo moral še in še nanovo roditi.

Ganci verujejo v taka ponovna rojstva. Če na primer pokojnik misli, da ni končal svoje misije na zemlji, se pač odloči, da ponovno zaživi na zemlji in tisto svojo nalogo dokonča. Če več otrok v eni družini umrje zapovrstjo, mislijo, da je to pač isti otrok, ki namenoma prihaja in odhaja. Da to preprečijo, imenujejo naslednjega novorojenčka s kakim smešnim imenom, na primer Donkor. Ker se na ta način otrok osmeši, ne pride več spet na svet. Nekatera plemena verujejo, da novorojenček do osmega dneva starosti pripada še svetu prednikov, zato ni razloga za žalovanje, ako umrje v tem času, češ, predniki so si pač vzeli, kar je bilo njihovega.

Po vsem tem je razvidno verovanje Gancev v nepretrgano vez med živečimi in pokojniki. Pri njih ni bistvene razlike med enim in drugim. Saj morejo postati eno ali drugo vsak čas. Razlika je le v tem, da imajo predniki veliko večji vpliv kot pa na zemlji živeči ljudje.

(Sledi.)

^v PROŠNJA

VSEM „LETALSKIM“ NAROČNIKOM!

Ker se je zlasti letalsko pošiljanje našega lista silno podražilo (zdaj nas stane letalsko pošiljanje celega letnika enega izvoda Katoliških misijonov okrog 12 dolarjev!), lepo prosimo Vas vse, da nam v nepredvideni stiski pomagata in doplačata za nadaljnje letalsko pošiljanje primerno vsoto. Zelo Vam bomo hvaležni!!

VSEM NAROČNIKOM SPLOH!

Kakor že na drugem mestu te številke, se še tu obračamo na vse Vas z vljudno prošnjo, da nam priskočite na pomoč pri kritju stroškov izdajanja našega lista, ki so se v teku enega leta več kot 300% dvignili. V upanju, da se zadeve kako uredijo, smo dvignili naročnino le za malenkostno vsoto. Prosimo Vas, da prostovoljno prispevate v tiskovni sklad lista vsi, ki morete!

NAŠIM DRAGIM DOSMRTNIM NAROČNIKOM!

Tudi na Vas se obračamo za pomoč v naši stiski. Z vplačilom dosmrtne naročnine pred leti ste pomagali zgraditi Misijonski zavod, ki rodi lepe misijonske sadove. Tudi Vi zdaj s kakim prostovoljnim darom, prosimo Vas, prispevajte k reševanju sedanje gospodarske krize našega lista, kar Vam bo Bog poplačal!

„KATOLIŠKI MISIJONI“

NAŠI NA MADAGASKARJU

MALGAŠKI ŠKOF O TREH NAŠIH

Pred tremi leti so odšli na Madagaskar trije mladi fantje, gojenci Misijonskega zavoda v Buenos Airesu. Vsi trije so dovršili gimnazijo, obenem pa se vsak zase usposobili za kakšno stroko: mehaniko, mizarstvo, zidarstvo. Letos jim poteka zadnje leto življenja in dela na Rdečem otoku. Ker se zadnje čase bolj redko oglašajo, vsaj na uredništvo Katoliških misijonov ne pišejo, nas je toliko bolj razveselilo in obenem presenetilo, da je o njih pisal pismo novi škof iz Farafangane. In najprej zapišimo prevod njegovega pisma, ki je bilo pisano v francoščini, naslovljeno pa na vodjo Misijonskega zavoda.

„Več kot leto dni je tega, kar sem prevzel nasledstvo škofa Razafimahatratra (ki je fante sprejel, a postal kardinal in nadškof v glavnem mestu Tananarive) in prvikrat imam to zadoščenje, da Vam pišem.

Sprejmite moje bratske želje za dobro in uspešno leto 1978: tako v zavodu kakor v družinah naših treh mladih laičnih misijonarjev.

Zares smo vsi zadovoljni s temi tremi fanti: Janezom Albertom Glinškom, Antonom Jemcem in Friderikom Stanislavom Žitnikom. Čast delajo zavodu, ki jih je vzgajal. Imajo misijonskega duha: predanost, velikodušnost, uslužnost, globoko duhovno življenje in vedno so dobre volje. Zelo lepo delajo med Malgaši. Slovenski misijonarji, ki delujejo na jugu škofije, se jih pridno poslužujejo. Sam osebno sem priča vsega tega. Srečal sem jih na svojem potovanju, in srečanje z njimi je zame pravi užitek. To so dragoceni misijonarji za škofijo.

Njihovo bivanje na Madagaskarju gre h koncu. Kakor so mi rekli, se mislijo vrniti to leto v svojo domovino. Želel bi, da bi se ta poizkus nadaljeval. Če imate še kaj mladih idealistov, mi jih sprejememo z vsem srcem.

Mislím tudi na njihove družine, ki so jih tako dobro vzgojile in so jim dale dovoljenje in blagoslov, da so prišli na Madagaskar. Naj Bog blagoslovi te družine in jim da obilo milosti.

Bodite uverjeni, da molim za Vas, da smo Vam za to hvaležni in Vam podeljujem svoj blagoslov z izrazi ljubezni. V Kristusu Vaš

Charles Remy Rakotonirina
škof v Farafangani“

Skoraj ni treba dodajati komentarja k temu pismu. Je pa nedvomno potrdilo, da je mladini treba zaupati. Pomisleki – upravičeni ali neupravičeni – so z dejstvom, da so fantje svojo nalogo izpolnili in izpolnili v polni meri, ovrženi. Dejstvo priča, da je treba mladim idealnim ljudem dati možnost, da za dobro stvar kaj tvegajo. Njim samim bo ostalo kot osebno bogastvo to triletno življenje v misijonu.

Mons.
Charles-
Remy
Rakotonirina,
novi škof
farafanganske
škofije
na Madagaskarju

Ne gre za nesmiselen ponos ali iskanje časti, gre samo za ugotovitev, da so taki poizkusi dragoceni za mnoge. In na škofovo željo, da bi še prišli mladi laični misijonarji v njegovo škofijo, je vodja Misijonskega zavoda odgovoril, da je to tudi želja in tiho upanje zavoda. Gotovo so najbolj dragoceni duhovniški poklici in škof ve, da ima v škofiji dva duhovnika, ki sta prišla iz Misijonskega zavoda. Upamo, da bo dobil še koga. A vsi nimajo duhovniškega poklica, pa so mnogi zelo idealni fantje. Zato bo res lepo, če se bo ta poizkus še in še ponovil.

Pa ne gre samo za gojence Misijonskega zavoda. Saj je slovenska mladina tudi drugod. Zakaj se njim ne bi priključil ta ali oni. Seveda pa se pri vsakem predpostavlja, da mora biti na delo pripravljen. Predvsem je potreben misijonski duh, ki je možen samo v človeku z globoko vero. Potem pa je potrebno znanje v tej ali oni stroki, ki je tam potrebna. In to ni treba, da je samo obrt, kakršno so opravljali ti trije, lahko je – in seveda še bolj zaželen – zdravnik, bolničar in podobno.

Vsekakor naj bo to škofovo pismo apel na vse misijonske prijatelje, da razmišljamo o tem, kako bi pomnožili število laičnih misijonarjev. Seveda je treba prej temeljitega razgovora. V Zambiji imajo nekaj krasnih delavcev, ki so tam že veliko let in kaže, da bodo še ostali. Zdravnik dr. Janež je „življenjski laični misijonar“. Dr. Bernard Špacapan začasni. Vsak je dragocen, pa četudi le za gotovo dobo. Kako bi na primer na Madagaskarju naši misijonarji potrebovali zobozdrav-

nika. Imajo baje opremljen zobozdravniški atelje, ne pa zdravnika, ker tisti, ki je prišel, je čez nekaj mesecev umrl.

Problem laičnih misijonarjev smo šele načeli, nikakor pa nismo še našli zadovoljive rešitve, kakršno imajo nekateri narodi, ki jih v ta namen izšolajo in jih vsestransko pripravijo na odhod v misijon, pa naj bodo začasni ali pa za vse življenje. Mi take organizacije nimamo. Tudi o tem bo treba razmišljati in najti kakšno rešitev.

Škof pa nam je vsekakor zadal konkretno nalogo: čim prej poslati na Madagaskar novo ekipo laičnih misijonarjev, da nadomeste te tri, ki so svojo nalogo že opravili.

MALGAŠKI ŠKOF V SLOVENIJI

(Iz „Slovenski jezuiti“, št. 62)

V petek 21. oktobra nas je jezuite v Mariboru prijetno iznenadil s svojim obiskom naš črnski sobrat mons. Charles-Remy Rakotonirina, ki je že leto dni škof v Farafangani na Madagaskarju. Našim bralcem posredujemo sledeče misli iz razgovora, ki smo ga izmeli (v francoščini) z njim:

Vprašanje: Od kod ste doma?

Odgovor: Rojen sem na Madagaskarju v družini, kjer nas je bilo deset otrok, od katerih nas živi še osem bratov. Naši starši so bili kristjani in oče je bil po poklicu učitelj. Bil je zelo vnet vernik, zaradi česar je tudi marsikaj pretrpel. S svojim lepim zgledom je močno vplival name.

V: Vaša življenjska pot?

O: Osnovno in srednjo šolo sem končal doma, nato sem vstopil k jezuitom in končal noviciat in filozofijo na Madagaskarju. Bogoslovje sem poslušal v Chantilly-ju v Franciji in bil 1963 posvečen v mašnika. Po povratku v domovino sem hitro postal prefekt v sementišču in obenem škofov vikar (nametnik). Lani je škof umrl in na njegovo mesto so imenovali mene.

V: Imate veliko škofijo?

O: Približno tako veliko kot je Slovenija. Prebivalcev je okrog šeststo tisoč, katoličanov pa je blizu šestdeset tisoč.

V: V kakšnih razmerah živite kot škof?

O: Imam šicer škofijski dom, ki pa je kar skromen in je obenem tudi župnišče, ker vršim tudi službo župnika. Nimam ne tajnika ne šoferja. Župnije obiskujem kar sam. Prenočujem v bivališčih domačinov, kjer mi začasno izpraznijo kakšno izbo, ker župnišč tam nimamo. Vse je preprosto, zares misijonsko.

V: Kakšen jezik govore ljudje na Madagaskarju?

O: Malgaški jezik, ki pa ima mnogo narečij in so oddaljena narečja zelo različna. Vsi pa znajo „književno“ malgaščino in v njej se sporazumevamo. Poleg malgaščine se učijo v šolah tudi francoščino, ker je bil otok poprej francoska kolonija.

V: Kako, da vas je zamikalo priti na obisk v Slovenijo?

O: V Slovenijo sem prišel, ker v moji škofiji deluje več sloven-

skih misijonarjev. Tudi nekaj slovenskih sester je pri nas. Na obisku sem pri njihovih domačih, rad bi se pa tudi spoznal s slovenskimi škofi. Na Madagaskarju delujejo tudi drugi slovenski misijonarji, ki niso v moji škofiji in tako je vaša dežela zame domovina misijonarjev. Vesel sem, da jo vidim.

V nedeljo dopoldan bom somaševal v Kranju, ker kranjska župnija prizadevno pedpira naš misijon. Popoldan se bom z nadškofom udeležil misijonske prireditve v Ljubljani.

V: Kako gledate na bodočnost Cerkve na Madagaskarju?

O: Nisem prerok, da bi mogel povedati kaj gotovega. Možnosti so lepe, ker ima Cerkev pri nas popolno versko svobodo. Enako svobodo pa imajo tudi druge ideologije, ki so materialistično usmerjene. V naši deželi je mnogo tujcev domala iz vseh delov sveta in tudi ti so „misijonarji“ svojih idej. Krščanstvo bo uspevalo, če bo pokazalo dovolj notranje moči, ki izhaja iz evangelija. Več bomo imeli misijonarjev in domače duhovščine, lepšo bodočnost smemo pričakovati. Zato vabim iz Slovenije še nove misijonarje. Tudi to je namen mojega obiska pri vas.

ZA NOVIH PET LET

Piše JANKO SLABE, Matanga, Madagaskar

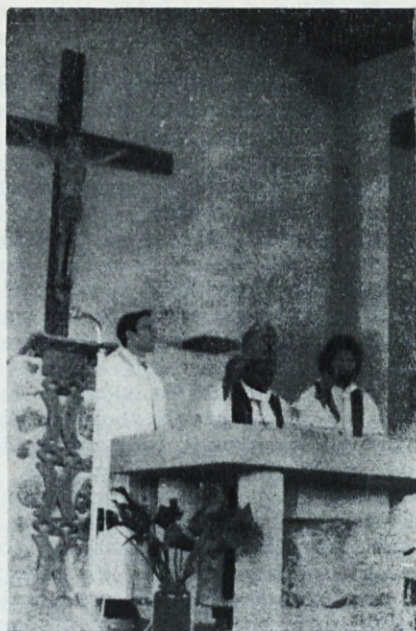
Prav za prav bi bilo kar prijetno, vrniti se domov. A zdi se mi, da bi se težko tamkaj privadil, ker se vse tako spreminja. Poleg tega sem se tu tako navezal, da sem se resno bal: kaj, če mi nadškof Pogacnik ne dovoli nove „petletke“... No, hvala Bogu, na duhovniškem sestanku je farafanganski škof povedal, da je odgovor iz Ljubljane pozitiven. Ne vem, ali je Bog uslišal mojo prošnjo, ali pa sem jaz šel za njegovim klicem, da naj ostanem tu še naprej. Najbrže bo oboje.

Bog nas namreč kliče tiho po vsakodnevnih dolžnostih. To sicer velikokrat čujemo pri pridigah in meditacijah. A vse drugače je, ko to doživiš. Kako lepo je odkrivati, da so bile te in one malenkosti v življenju božji klic ali mig božje previdnosti. Spominjam se, kako smo v malem semenišču godrnjali nad geometrijo, češ, kaj nam bo služila v pastoralnem delu. Zaradi tega, ker mi je ugajala, sem jo vseeno še kar pridno študiral. Samo Bog je vedel, kako prav mi bo prišla ob gradnji cerkve na Madagaskarju. Tudi navdušeni profesor si tega ni mogel misliti.

Tako je bilo tudi z mojim misijonskim poklicem za prvih pet let. Doma na podstrešju sem brskal po starih misijonskih listih, ko še niti nisem kaj prida mislil na duhovniški poklic. V malem semenišču sem tu in tam oddal nekaj rabljenih znamk in zato „terjal“ podobico. V velikem semenišču sem se vključil v misijonski krožek zato, ker se mi je zdel še najbolj organiziran, ne pa toliko radi zanimanja za misijone. A tako se je misijonska vnema vtihotapila v mojo dušo, ne da bi se tega zavedal. Po končanem četrtem letniku je misel dozorela. Gospod nadškof mi je pa rekel: „Kar malo počakaj, bo že še prišel čas za to.“

Tu, nova cerkev v Matangi, ki jo je dal postaviti Janko Slabe;

desno: škof z asistenco misijonarjev Gajška in Opeka (z brado) pri blagoslovitvi cerkve.

Kako je z našimi pogani?

Slovenci delamo v najbolj misijonskem področju Madagaskarja, v škofiji, v kateri sta komaj dva odstotka ljudi kristjanov. Kljub temu nam je škof priporočil pred vsem čim bolj temeljito delo med že obstoječimi kristjani, kajti tako bo med nekristjani krščanski zgled učinkovitejši kot misijonarjeve pridige. „Poganska“ vera tu je zelo podobna verovanju v Stari zavezi. Čeprav verujejo v duhove prednikov, bi jih jaz ne štel med animiste, ker je v njih verovanju vendarle Bog najvišji in se zato k njemu zatekajo. Če so oni animisti, smo potem to tudi mi kristjani, ker se priporočamo svetnikom. Razlika je samo v tem, da oni gledajo na prednike s strahom, da se jim kako ne zamerijo (postava), kristjani pa na svetnike pod vidikom ljubezni, hoteč z njimi skupaj uživati božjo slavo (resnica). „Postava je bila dana po Mojzesu, milost in resnica je prišla po Jezusu Kristusu“, pravi sveti Janez v prvem poglavju evangelija. Sveto pismo tu veliko bolj razumem, kot sem ga doma. Boljše bi bilo, če bi ga doma bolj študiral, saj bi se tukaj lahko hitreje vživljal oziroma bi sveto pismo lažje in hitreje bližal ljudem. Na podeželju splošno simpatizirajo s krščanstvom (mesta so pač mesta, povsod enako), toda težje se zanj odločajo, ker bi pač morali to in ono v svojem življenju spremeniti. Gre pred vsem za bolj vestno izpolnjevanje božjih zapo-

vedi.. Zdi se mi pa, da je poganom krščanstvo na nek način bolj sveto kot nam kristjanom, ker smo se ga preveč „navadili“.

Vživljanje v malgaško duševnost

Bolj ko človek spoznava malgaško dušo, težje o njej kaj piše. So starozavezno gostoljubni, zato se Evropejec med njimi dobro počuti, zlasti misijonar. Po drugi strani pa smo si veliki tujci, ker sta evropska in malgaška duševnost preveč različni. Nespametno pa bi bilo že samo vprašati, katera je boljša. To je prav tako nesmiselno, kot če bi hotel vedeti, kaj je za življenje bolj potrebno, voda ali zrak. Zato moramo misijonarji zavračati predsodek za predsodkom in se skušati čim bolj vključiti v vaško življenje ter ljudem predstaviti evangelij. Pravim: predstaviti, ker razložiti si ga morajo sami. Samo oni vedo, kako morejo evangelij uresničiti v vsakdanjem življenju, da se po njem in z njim njihova miselnost obogati, ne pa okrne. Pogosto bi prišlo med misijonarjem in ljudmi do nesoglasij in nerazumevanj, ako ne bi priznavali obojestransko dobronamernosti. Včasih je treba potrpeti in „trpeti“ tako dolgo, dokler spet ne napredujemo nekoliko bolj v medsebojnem spoznanju. Ko sem ljudi vprašal, če si morda želijo drugega duhovnika namesto mene, so mi dejali: „Prvič, ne vemo, kakšnega bi dobili, če bi ti odšel. Pa tudi, če bi bil novi boljši, imamo rajši tebe, ker te že poznamo, tvoje dobre in slabe lastnosti, in vemo, s kom imamo opravka.“ Medsebojno poznanje je sploh zelo povdarjeno v njihovem življenju. Za pobratenje ni dovolj le tesno prijateljstvo dveh ljudi, pač pa medsebono poznanje obeh družin ali celo klanov v ozadju. Prav tako mora bodoča žena vsaj nekaj dni ali celo tednov najprej preživeti pri fantovih starših, zato da jo bolje spoznajo, šele potem postane zakonita žena. Tu ni mišljena cerkvena poroka, ampak pravo narodnih običajev. Če za koga, potem za misijonarja velja ekumensko načelo: edinost v različnosti. Temelj temu pa je medsebojno poznanje.

Kmetovalec

Gradnja je končana. Nemogoče je, da bi človek zdržal, če tiči samo v pisarni. Obenem je treba tudi poskušati, kako bi se dalo preživljati, če bi ne bilo nobene pomoči od zunaj. Zato sem se spravil na obdelovanje rižnega polja. Sedaj smo že štirje Slovenci take vrste misijonarji: Janez Puhana, Peter Opeka, Rado Sušnik in jaz. Misijon nima svojega rižnega polja, zato sem ga vzel v najem. Najemnina se tu nič ne plača. Potrebno je samo dovoljenje lastnika zemlje, katerega je treba obnavljati leto za letom. To rižno polje v resnici ni nič drugega kakor močvirnata zemlja v začetku doline. Včasih je lastnik tamkaj že sadil riž, pa mu ni preveč uspel. Če hočem, da bo zemlja dobro obrodila, je potrebna kanalizacija za namakanje. Prvo leto bo radi začetnih stroškov bore malo dobička. Zato sem se hotel pogoditi za več let. Lastnik pa tega ni hotel: „Ti mirne vesti posadi riž, drugo leto bomo pa videli, kako bo.“ Nihče ni mogel razumeti, da bom šele čez nekaj let imel „dobiček“ od tega, kar bom vložil v njivo prvo leto. Sedaj, ko vidijo, kako se je zapuščena zemlja spre-

menila v rodovitno, pa mi že pravijo: „Šele sedaj te razumemo, zakaj si hotel pismeno pogodbo.“ Lastnik je ponosen, da bo njegova zemlja zrasla na vrednosti. Vedno mi zatrjuje: „Dokler boš ti tukaj, kar obdeluj, dokler hočeš.“ Drugi zopet pravijo: „To je več vredno kot vse tvoje pridige, saj si nam na primeru pokazal, da je obdelovanje zemlje vredna reč in glavno sredstvo napredka!“ „Saj sem vendar kmečki sin“, jim odgovarjam. Škoda, da se ne da prevesti v malgaščino, da sem Rovtar. Nekoč sem mimogrede čul opazko: „Kot da je to nekaj pregrešnega, če belec dela...!“ Nekdo je ob vsem tem prišel do spoznanja, da celo za obdelovanje zemlje niso dovolj samo roke, ampak da je potrebna tudi glava. Čul sem tudi: „Ta zemlja bo postala še tvoja last (misijonska), če boš ohranil tako ljubezen do nje, kot jo imaš sedaj. Lastnik zemlje smo namreč vsi in ne samo eden.“ Smrtni greh bi bil, če bi se na to delo spravil s kakšnim traktorjem. To bi ljudem vzelo vso „korajžo“, češ: „Seveda, belci lahko napredujejo, ko pa imajo toliko denarja, da si kupijo traktor!“

Nekaj so mi kristjani pomagali zastonj, nekaj plačam, vselej pa sam delam skupaj z njimi. Zemlja je od misijona oddaljena kake štiri km. K sreči imam motor, da vsak dopoldne skočim malo pogledat; ko je sonce prevroče, se vrnem domov. Motor ljudi ne pohujšuje. Vedo, da je moja prva služba duhovniška in se zato ne morem naseeliti kje v bližini rižnega polja, kar se med domačini vedno bolj širi: Iz strnjениh vasi se namreč selijo vsak na svoj košček obdelane zemlje in temu rečejo „mikombo“ (beri: mikumbu). Trije fantje, ki so „mikombo“ tam v bližini, so mi pomagali pri delu, zato sem jim preskrbel pločevinast sod, da bi ga vkopali pri studencu in bi imeli tako na razpolago vedno čisto vodo. Najprej so ga bili veseli, sedaj bi ga pa raje predelali v kotel za žganjekuho. A se še ne morejo odločiti...

Pri zobozdravniku

Konec novembra sem bil na duhovnih vajah v Fort-Dauphinu. Vožnja z avtom tja traja najmanj tri dni, z avionom eno uro. Tako stane približno isto. Da bi se mi draga vožnja bolj splačala, sem hotel dve muhi pobiti na en udarec. Tam imajo zelo dobrega ameriškega zobozdravnika. Njemu sem se dal v roké. Popravil mi je devet zob in štiri spulil. Za eno korenino je moral potem napraviti štiri šive... Prava operacija. Vse to mi je napravil v enem tednu, pa je bilo vsega preveč naenkrat. Sestre so me morale podpreti z nekaj injekcijami. Namesto teoretičnih duhovnih vaj sem tako opravil praktične s potrpežljivim sedenjem na kirurškem stolu.

OD DUŠE DO DUŠE

PETER OPEKA CM, Madagaskar

Prva leta misijonskega dela so morda najtežja. Človek se vživlja in išče, kako bi se najbolj prilagodil ljudem in običajem. Kot duhovnik sem odgovoren za ljudi, ki živijo v naši župniji. Kako vsem tem ljudem posredovati Kristusov evangelij, ni lahko vprašanje.

Odgovoren sem za Vangaindrano. To mi vzame ves čas. Ko se moram spoprijeti z realnim in konkretnim delom na župniji, se pojavljajo problemi. Vesel sem tega dela in nisem izgubil svojega veselega značaja. Samo moje življenje ni več tako, kot je bilo, ko sem bil še študent in se nisem srečaval s takimi življenjskimi problemi.

Odločil sem se, da bom obiskal čisto vsako hišo v vangaindranskem mestu. Že tri tedne hodim po hišah in veliko novih stvari odkrivam. Ljudje so obiska silno veseli. Koliko kristjanov odkrijem, ki že mnogo let ne molijo in njihovi otroci niso še bili pri prvem obhajilu in pri birmi. Ko pridem na dom, so najprej presenečeni, kako da vem, da so kristjani. Obenem pa so veseli, ker nanje mislim. V vsaki hiši mi objubijo, da bodo hodili k maši in pošiljali svoje otroke k verouku. Seveda vsi ne bodo prišli. Tudi če nihče ne bi prišel, jaz jih bom hodil obiskovat in prebujat in jih vabit, naj se spravijo z Bogom.

V naši cerkvi je ob nedeljah okrog 700 kristjanov. Na večje praznike več. V vangaindranski župniji je približno 4.000 krščenih. To pomeni, da velika večina svoje vere ne prakticira. Saj tako je povsod, tudi v Argentini.

V župniji imamo šolo, ki jo vodijo sestre usmiljenke. Imajo okrog 600 otrok. Pravilno vzgajati v veri, ni lahko. Ni dovolj samo govoriti. Treba je evangelij tako posredovati, da bi ljudje videli, da je to božja stvar in da Kristus res človeka v vsakem pogledu odreši.

Pri oznanjevanju evangelija se srečavamo z revščino. Ljudje so podhranjeni in večinoma slabo oblečeni. Tudi v tem pogledu je treba ljudem pomagati in jih spodbujati, da bi malo več delali in si sami pomagali. Zato tudi mi delamo na polju. Vstanemo ob petih. Nato je molitev, premišljevanje, maša. Potem pa celo dopoldne do kosila delamo na polju, da Malgašem pokažemo, kako je treba z lastnimi rokami služiti svoj kruh.

V Vangaindrano delava skupaj z Radotom Sušnikom. On je odgovoren za podeželje. Ima štiri podružnice, kamor hodi vsako soboto in nedeljo maševat. štiri dni v tednu pa sva skupaj. Z nama je še Janko Glinšek, ki je tudi zelo delaven in pripravljen pomagati, kjerkoli je potrebno. Mi trije smo stalna skupnost v Vangaindrano. Ostali misijonarji nas zelo pogosto obiščejo. G. Buh je precej daleč, pa se vseeno vsaka dva meseca srečamo z njim na škofijskih sestankih.

Bil sem na duhovnih vajah 250 kilometrov južno od naše župnije. Veliko sem razmišljal o svojem delu in o odnosu do ljudi.

Ko sem se vrnil v Vangaindrano, smo imeli veliko srečanje mladih cele naše škofije. Okrog dvesto mladih se je zbralo, da bi razmislili, kako je treba biti kristjan v današnjem času tukaj na Madagaskarju. Prva dva dni je zborovanje vodil škof in zelo lepo govoril. Vsi so spali na misijonu. Bilo je seveda veliko veselja. Posebno nedelja je bila zelo živahna. Cerkev je bila polna in petje zelo lepo. Vsak večer smo peli z njimi do polnoči. Če bi jih ne ustavili, bi peli kar do jutra. Upajmo, da bo ta sestanek obrodil svoj sad.

Tako vsak po svojih močeh orjemo malgaško ledino. Vse prijatelje pa prosimo, da nam pomagajo z molitvijo.

AZIJSKE MISIJONARJE SEM OBISKAL

L.L. C.M.

Že pred več kot 40 leti, ko sem komaj začel dopisovati z njimi in jim organizirati vsestransko pomoč v imenu uredništva oziroma izdajatelja „Kataloških misijonov“: Misijonske družbe-lazaristov, sem sanjal o tem, da bi slovenske misijonarje tudi obiskal.

Po smrti mojega brata dr. Ignacija Lenčka se mi je v gmotnem pogledu ta ideja predstavila kot uresničljiva, in ko sem še od predstojnikov dobil zadevno dovoljenje, sem se pred dvema letoma z vsem potrebnim opremljen podal na pot. Ko pa sem mimogrede hotel v Gradcu obiskati grob pokojnega brata, se mi je zgodila nesreča: namesto naprej v Azijo, sem moral v bolnišnico radi zlomljene noge. Koncem januarja 1976 je bilo to.

Dve leti nato, 14 dni manj, sem se v drugo podal na obisk najprej azijskih slovenskih misijonarjev. Še preje pa sem si zagotovil najprimernejše spremstvo. Naprosil sem salezijanskega brata Ivana Kešpreta, misijonarja v Madrasu v Indiji, da bi mi bil spremljevalec; s svojim obvladanjem angleščine, ki je v Aziji važna, pa s svojim odličnim znanjem fotografiranja oziroma filmanja naj bi mi pomagal, v čim popolnejši meri doživeti in tudi rojakom po svetu potem prikazati moja srečanja z slovenskimi azijskimi misijonarji. Dogovorila sva se oziroma prosil sem ga, da se dobiva v začetku februarja na moji prvi postaji v Iranu, v Tabrizu, pri sestri Ceciliji Rode, katera je predstojnica postojanke usmiljenk v bližnjem gobavskem naselju.

Najprej v Rim

V Iran naj bi poletel z letalom iz Rima, kamor sem najprej poromal s svojimi tremi sestrami. Naselili smo se za nekaj dni v Sloveniku, ki ga vodi pomembna misijonska osebnost, mons. dr. Maksimilijan Jezernik. Kar tu naj omenim, da sem kot misijonski delavec v zaledju nad vse vesel okolnosti, da ta zavod, v katerem se najboljše mlade moči iz vrst slovenskega škofijskega klera pripravljajo na sodelovanje pri vodstvu slovenske Cerkve, vodi tudi misijonsko tako razgledana in zavzeta osebnost, kot je ta naš rojak, glavni tajnik univerzitetnega Zavoda Propagande v Rimu in vizitator semenišč po celem misijonskem svetu. V Rimu študirajoči in bivajoči bodoči vrhunski cerkveni delavci v Sloveniji pridejo ob svojem rektorju, velikem misijonskem funkcionarju, pač v tesen stik tudi z misijonsko realnostjo in težnjo Cerkve, kar bodo potem v domovini vsak na svojem mestu posredovali slovenskemu božjemu ljudstvu.

Mons. Jezernik mi je takoj ob prvem srečanju v Sloveniku povedal žalostno vest, da je nekaj dni preje umrl v Kalkuti jezuitski misijonar p. Janez Ehrlich, tisti, kateremu sem še tik pred nastopom potovanja pisal, kajti blagohotno me je imel pričakati na kalkutskem letališču, ko bi na svojem potovanju tja prišel, in poskrbeti zame vse potrebno tiste prve ure oziroma dni v Bengaliji. Mons. Jezernik je za pokojnega misijonarja naslednje jutro daroval sveto mašo, ki jo je opravil skupno z enajstimi somaševalci Slovenci, kateri smo bili tedaj v Sloveniku.

Tako se mi je že tretji od indijskih misijonarjev od začetka mojih priprav, da jih obiščem, umaknil v večnost: Najprej O. Stanko Poderžaj S.J., ki sem ga bil doživel, ko je odhajal pred več kot 45 leti v Indijo, bil potem 40 let z njim v pismenih zvezah, pa ga vesel pozdravil, ko nas je pred dvema letoma obiskal v Baragovem misijonišču v Argentini in bil več časa naš dragi gost, ob svojem prvem potovanju izven Indije v vsem tem skoraj polstoletnem misijonskem delovanju v Bengaliji. Potem je pred kakim poldrugim letom umrl drugi jezuitski indijski misijonar, delujoč, tudi nad 40 let, v Južni Indiji, br. Janez Germek, ki ga nikdar v življenju nisem srečal... In zdaj o. Janez Ehrlich, nečak „očeta slovenskega misijonstva“, kot sem v posmrtnem zapisu o njem ob njegovi tragični, a mučeniški smrti zapisal pred več kot 30 leti v „Katoliških misijonih“, izhajajočih tedaj v Ljubljani; prav ta dr. Lambert Ehrlich nas je bogoslovce popeljal k očetom jezuitom pri sv. Jožefu v Ljubljani, da smo šli pozdravit odhajajočega njegovega nečaka, tedaj še ne duhovnika Janeza Ehrliča S.J., ki sem ga ob tistem srečanju prvikrat in zadnjikrat videl, čeprav sva se že oba pripravljala na drugo srečanje, in sicer v Indiji, po več kot 40 letih...

Mons. Jezernika sem v razgovoru vprašal, kako je uspela mednarodna študijska misijonska prireditvele o podanašnji formacije misijonarjev, ki jo je lani oziroma 1977 organiziral papeški zavod Propagande „Urbaniana“ z bistvenim sodelovanjem našega rojaka, ki je kot tajnik pripravljalnega odbora vodil vse priprave in izvedbo te pomembne prireditve, tako kot je dve leti poprej vodil v enakem svojstvu tudi zgodovinsko važni, znameniti mednarodni misijonski kongres o odnosu misijonov do različnih kultur. Kako je uspela lanska prireditvele, „Katoliški misijoni“ še niso poročali. Mons. Jezernik se je o uspehu izrazil zelo povoljno: temeljita glavna predavanja, ki so jih imeli odličniki in strokovnjaki, razglabljanja in zaključki po skupinah udeležencev, ki jih je bilo nad 1.000, velika zainteresiranost za stvar, ki se je obravnavala. Na obrazu mons. Jezernika se je razodevalo, da mu ni žal dela, naporov in skrbi, ki jih je imel tako ob organiziranju tega kot prejšnjega misijonskega študijskega srečanja.

Ko sem obiskoval svete kraje v Rimu, pa Vatikan z baziliko sv. Petra in muzeji ter se udeležil tudi splošne avdijence pri sv. očetu, sem povsod naletel na pojave univerzalnosti katoliške Cerkve v pobožnih obiskovalcih različnih ras. Zlasti lepo se je ta univerzalnost pokazala pri papeški avdijenci, ko so ob papežu sedeli škofje in kardinali najrazličnejših narodov in ras ter na koncu vsi skupno s svetim očetom podali navzoči pestri množici apostolski blagoslov.

Še nekaj posebno lepega sem doživel v Rimu, česar naj ne pozabim pri tem spominjanju na moja misijonska doživetja ob obiskovanju slovenskih misijonarjev, ki sem ga začel v središču Cerkve. Slučaj je nanesel, da smo se nahajali v Rimu prav v času svetovne molitvene osemdnevnice za zedinjenje vseh kristjanov. Zaključni dan te devetdnevnic je praznik spreobrnjenja sv. apostola Pavla, apostola narodov. Že zjutraj je bila pri koncelebrirani maši v Sloveniku uvodna misel in prošnje za zedinjenje. Zvečer pa, ko smo šli že v mraku obiskat baziliko sv. Pavla, se nam je prikazala v notranjosti vsa razsvetljena in okrog konfesije je bila zbrana množica

vernikov, ki so se udeležili sklepne pobožnosti te osemdnevnice za zedinjenje. Govorila sta dva: opat benediktincev samostana pri baziliki pa protestanski pastor. Oba sta povdarjala, kako je treba moliti in delati za uresničenje Gospodove prošnje: Da bi bili vsi eno... da bo svet veroval, da si me ti poslal. Res, svet bi lažje sprejel krščanstvo, če bi bilo edino. Delo za zedinjenje kristjanov je posredno tudi misijonsko pomembno delo. Zato tudi v „Katoliških misijonih“ od časa do časa bralcem obnovimo to idejo o zedinjenju, pa bomo skušali v bodoče polagati še večjo pažnjo na to.

Preden sem se od gostoljubnega rektorja Slovenika poslovil, mi je še dal več pisem za razne misijonarje z lepimi denarnimi nakazili, da jih jim ob obiskovanjih izročim. V spominski knjigi, kamor naj bi se podpisal tudi jaz, sem opazil podpise in tople zapise misijonarjev, ki so ob svojih obiskih domovine in Rima prišli tudi v Slovenijo: o. Jože Cukale S.J., Pavel Bernik SDB, s. Ksaverija Pirc O.S.U. Opazil sem tudi v tej spominski knjigi zahvalne besede in podpise več cerkvenih dostojanstvenikov iz misijonskih dežel, pa seveda vseh slovenskih škofov, itd.

V petek, 27. januarja sem se poslovil od Rima in mojih sester in ob 10.30 odletel čez zasnežene Apenine, nad Jadranskim morjem, menda čez Beograd in Bolgarijo do Črnega morja — in sem že v Aziji.

K s. Ceciliji Rode

Letalo pristane v Carigradu. Letališče ne bo daleč izven mesta, kajti z letala je videti visoke, moderne stavbe. Mnogo potnikov izstopi, čez pol ure se vkrajo novi, med katerimi je videti nekaj azijskih obrazov. Ko se letalo spet dvigne in leti nad mestom, videvam globoko spodaj mošeje z minareti in zdi se mi, da vidim tudi nekdanjo cerkev Svete Modrosti, ki jo je islam spremenil v poglavitno mošejo Carigrada. Okrog mošej in večinoma po mestu so videti le bolj male hiše, vse enako rjave barve.

Pokrajina spodaj pod nami postaja precej gorata z celo zelo visokimi zasneženimi vrhovi, ki se dvigajo nad oblake. Nebo nad nami kajpada v krasni, polni modrini. Zagledam malo naprej od nas in malo višje letalo, ki leti vzporedno z našim. Na moje začudenje pa zagledam še drugo letalo, ki je brzelo v nasprotni smeri med našim in vzporedno letočim kolegom. Očividno letimo po progi, ki je precej prometna.

Moja prva postaja v Aziji je Teheran, glavno mesto Irana, kajti v 620 km oddaljenem Tabrizu oziroma njegovi okolici deluje naša misijonarka, usmiljenka s. Cecilija Rode, rodna sestra provincijala slovenskih lazaristov dr. Franca Rodeta. Pri njej se imam najprej ustaviti. A do Tabriza moram vzeti drugo letalo. Če sem do Evrope priletel z Lufthanso in iz Rima v Teheran z Panamerican, bom iz Teherana v Tabriz poletel z Air Iran.

V Teheranu pristanemo po moji uri ob pol petih, a po krajevnem času je pol osmih zvečer, ko je že polna tema. Kot v Evropi je tudi tu še vedno zinski čas. Ko me pregledi potnega lista in prtljage hitro spuste naprej, bi rad spravljal nelahki kovček do naslednjega dne zjutraj, ko imam odleteti naprej. Stopim k Informacijam in s pomočjo mojih angleških besedil, ki jih imam seboj za take primere, vprašam, kje morem spraviti kovček. Mož se mi nasmehne in pravi, da tega na teheranskem letališču ni. Tudi sicer je vsaj izhod iz letališča v pogledu postrežbe in udobnosti potnikov zelo reven,

v ničemer podoben evropskim. Pogled naokrog me spet opozori, da sem v azijskem in mohamedanskem svetu: skoraj vse ženstvo med ljudmi, ki jih vidim na letališču, je čez glavo in do tal pokrito večinoma s črnimi haljami, in kadar le morejo, si konec halj drže pred obrazom, da se le oči vidijo. Celo male deklice od detinske dobe naprej se že tako pokrivajo, samo da z bolj svetlimi oblačili. Kasneje mi je sestra v Tabrizu razložila, da to nošnjo prakticirajo bolj samo preprosti sloji, ki so pa kajpada v veliki večini. Res sem videl tudi taka dekleta in žene „boljših slojev“, ki so se nosile po evropsko in ameriškansko. Pod haljami pa to vzhodno oblečeno ženstvo ne nosi kril, ampak hlače. Moški se nosijo čisto tako, kot smo mi vajeni, le to sem že na letališču v Teheranu opazil, da je njihova oprema v vsem zelo revna; tudi oni, ki se peljejo z letali, so večinoma revno napravljeni; ni videti evropske elegance.

Kaj sedaj s težkim kovčkom in ročno torbo sredi neznanega mesta? Treba se bo nekam spraviti, kajti da bi prenočil v okoliščinah, ki sem jih v Teheranu našel, kar na letališču, ni bilo misliti. Najprej sem v zelo preprosti menjalnici zmenjal nekaj dolarjev, za vsak dolar sem dobil nekaj manj kot 80 rialov, kar je iranska denarna enota. Z domačim denarjem v žepu sem se razgledoval, čuvajoč budno mojo prtljago. Okrog mene so se že ves čas smukali revno oblečeni možje, ki so mi v tujem jeziku nekaj ponujali. Iz vsega sem razumel le besedo: taxi. Pa se poslužim angleških tekstov in pomolim najbolj vsiljivemu, mlajšemu fantu v branje angleško vprašanje: Kje tu blizu dobim kak dostojen, pa cenen hotel za prenočevanje? Očividno fant še brati ni znal, kajti nesel je moj list prebrat k Informacijam. Kmalu se vesel vrne in reče, da ne bova šla v Sheraton hotel, ampak v Miami hotel v mestu; samo toliko sem razumel. Kaj več vpraševati v tistem razpoloženju in neznanju tako iranskega kot angleškega jezika nisem mogel, pa sem se prepustil fantu, ki je mojo prtljago jadrno naložil na taksi in me odpeljal. Kajpada me je bilo kar strah, ko me je obhajala misel, da bi me mogel vozač brez težav kje na samem vsega oropati in me pustiti samega na cesti v povsem tujem svetu. A sem se kar potolažil v svojem optimizmu.

Po precej dolgi vožnji, na kateri sem ogledoval tudi mesto, ko sva prišla do njega, seveda samo v nočni razsvetljavi, mož ustavi pred hotelom Miami, ki res ni bil tako luksuzen kot Sheraton, a še vedno toliko, da sem se prijel za denarnico. Malo pisano sem tudi pogledal, ko mi je taksist s trikratnim zamahom odprte dlani dopovedal, da mu imam za vožnjo plačati 15 dolarjev. Zdelo se mi je odločno preveč, pa sem mu dal 12 dolarjev, in še to je bilo pretirano, kakor mi je pozneje s. Cecilija pripovedovala. V hotelu so me z veseljem sprejeli, in ko sem uredil formalnosti, me je postrežček s prtljago vred spravil v mojo sobo, ki je bila zelo udobna, s kopalnico, televizijo in vsem drugim. Vdal sem se v usodo, da bom moral precej plačati za eno noč spanja, malo pogledal iransko televizijo, zmolil, kar mi je ostalo za ta dan, in šel spat. Še preje sem prosil po neki hollandski gospej, ki je znala tudi nemško, naj me zbude ob pol šestih zjutraj.

Sicer sem se že sam ob določeni uri s pomočjo moje budilke prebudil, a tudi oni so storili svoje in me po telefonu klicali. Ko sem se opravil, sem spodaj plačal račun: za eno noč okrog 35 dolarjev brez zajtrka. Prosil

sem, da mi pokličejo taksi, in ta me je odpeljal na letališče, kjer je zahteval 15 dolarjev in sem mu jih moral dati. Letalo je bilo iransko, trimotorno in vse tako, kot pri letalih kjer koli po svetu. Dali so nam zajtrk in čez uro smo bili že nad Tabrizem po mirni vožnji, med katero sem opazoval pokrajino spodaj, ki je izgledala puščavsko rjava, kjer ni bila pokrita s snegom. Tabriz smo zagledali na ravnini sredi venca gora. Ko je letalo pristalo, smo šli takoj na kraj, kjer naj bi mi oddali prtljago. Tu sem doživel prvo razočaranje: Iz Rima sem bil telegrafiral s. Rode dva dni prej, v želji, da bi me na letališču pričakovala, pa sem se zaman oziral po njej. Pograbil sem svoje stvari in šel k taksijem, ki so se spet ponujali kakor v Teheranu. Vzamem enega, mu pokažem naslov gobavskega naselja in ga z znamenji vprašam, če ve, kje je to. Brez obotavljanja priklima in odbrziva proti mestu. Tamkaj se šofer ustavi pred neko lekarno in mi pravi, naj grem z njim, ter hoče imeti moj notes z naslovom. V lekarni stopi k prodajalcem in jih začne spraševati, kje naj bi bilo to. Komaj so z združenimi močmi ugotovili, kam treba iti. In morala sva najprej nazaj do letališča in od tam proti cilju. Vozila sva se kakih 20 minut med griči brez vsakega drevja po utrjeni cesti. Z vrha gričevja sem zagledal v dolini naselbino, kamor sem bil namenjen: kakih 30 dolgih pritličnih lepo zidanih poslopij in med njimi nekaj enonadstropnih. Gobavi stražnik v uniformi pri vhodu je nekaj vprašal, pa sem rekel: Soeur Cecil, v francosčini. Takoj je razumel, prisedel v avto in naju je vodil skozi naselbino do sesterske hiše. Tam sem že zagledal pred vrati staro sestro, izstopil in hotel plačati 10 dolarjev. Sestra je takoj vedela, kdo sem, pa mi je po francosko govorila, da mi vozač preveč računa; a oni je hotel še več in sem mu dal, da sem se ga odkrižal, še pet dolarjev. (Kasneje so mi sestre pravile, in sem tudi sam pri naslednjih vožnjah v Tabriz doživljal, da sem plačal sedemkrat več kot običajno...). Sestra je poslala stražnika, ki je bil tudi bolnik-gobavec, naj gre v otroški vrtec, kjer je bila, poklicat sestro Cecilijo Rode.

Ta je res kmalu prišla. Začudila se je. Mojega telegrama namreč še ni prejela. (Kasneje je telegram prišel in čez nekaj dni še tisto moje pismo, ki sem ji ga pisal 14 dni prej, naznanjajoč približni čas prihoda; poštna zveze so silno počasne...). Seveda je bila kljub temu vesela, jaz pa tudi, saj sem doživel obisk prve misijonarke v Aziji.

Naj tukaj malo opišem mesto Tabriz in gobavsko naselbino ter tudi kaj delajo in kako živijo sestre usmiljenke med gobavci.

Iran in Tabriz

Iran je kraljevina, ki jo vlada šah Pahlevi diktatorsko s pomočjo senata in poslanske zbornice, katera pa imata le svetovalno moč. Prebivalcev je okrog 33 milijonov, ki so večinoma mohamedanske vere. Glavno mesto je Teheran s skoraj 4 milijoni prebivalcev. Dežela je v velikem delu puščava, sicer je bolj ali manj hribovita, z gorami tudi nad 3.000 m.

Tabriz je eno večjih mest na severovzhodu države; blizu je že sovjetska in turška meja in je večina prebivalstva turške narodnosti, zato se v vsakdanjem življenju uporablja pred vsem turški jezik; naša misijonarka se je za delo v šoli najprej naučila iranski jezik, zdaj se pa ubada še s

turškim, da more po domače govoriti s preprostimi prebivalstvom, ki iran-skega ne zna. Tabriz šteje že skoraj milijon prebivalcev. V središču mesta je videti nekaj večnadstropnih stavb, sicer so pa poslopja enonadstropna in pritlična, zidana iz opeke, ki je večinoma rumenkasto-rjave barve, zato ima človek iz letala vtis, da je vse skupaj ene in iste barve, zemlja in poslopja. Kakih znamenitosti v Tabrizu domala ni, razen neke stare mošeje, ki se je že zrušila pod težo let, pa jo sedaj obnavljajo in trenutno ne služi svojemu namenu. Glavne ceste so asfaltirane, avtomobilski promet je velik, a ga sestavljajo večinoma taksiji, ki pa nimajo števecv in tudi vsak taksist lahko vzame v vozilo toliko potnikov, kolikor jih zmore vanj stlačiti. Ko sem se prvič peljal z letališča proti naselbini in sva šla, kot sem že omenil, najprej v mesto, sem se čudil, da so se ob cesti čakajoči ljudje nagibali k vozilu ter nekaj rekali; tedaj moj šofer ni hotel nikomur ustaviti; a ko sem kasneje še večkrat sam iskal prometno sredstvo, sem tako ravnal: Ko je pripeljal kak taksí mimo, sem se tudi jaz nagnil k njemu in zavpil šoferju, kam bi rad, in če je vozil približno v tisto smer in je imel še malce prostora, me je vzel v vozilo.

Svetlobna znamenja so le na najbolj važnih križiščih, in tudi sicer ljudje prečkajo cesto, kjer količkaj morejo. Kakih lepih trgovin s smotno urejenimi izložbami ni, vse so samo večji ali manjši lokali z bolj ali manj neurejeno nametano robo, ki jo ponujajo. Ogledal sem si tudi enega od številnih bazarjev, nekakih tržišč, ki so kakor dolga, s stekleno streho pokrita ulica, v kateri so na levo in desno in marsikje še po sredi same male trgo-

Eno najlepših poslopj v Tabrizu je občinsko poslopje, ki je tu na sliki (s stolpom).

Edini spomenik je tale, ki je pravzaprav veliko stojalo za uro; okna na njem so lepi vitroji z napisi iz Korana, vse lepo od znotraj razsvetljeno.

vinice z najrazličnejšimi stvarmi, od jestvin do perzijskih preprog velikih dimenzij, da se navadno cela tla z njimi pokrijejo.

Ljudje so na splošno videti kot zanemarjeni, ne le kar zadeva oblačila in obutev, ampak tudi v pogledu nege obraza in rok in tega, kar nosijo seboj. Njih polt je morda za spoznanje bolj temna kot splošno evropska, zlasti so temne njih oči in lasje. Govorica je zlasti pri moških bolj zamlakla. Žensk je na cesti bolj malo videti. Sestra mi je pripovedovala, da je ženski spol tu zelo omalovaževan, žena da je takorekoč sužnja možu, kajpada je tudi mnogoženstvo, pa odslavljanje žene v običaju. Po kavarnah, ki so strašno zanemarjene, sede in kramljajo samo moški.

Ljudje so verni, a bolj obredno kot miselno, doživeto. Ko sem bil v tem kraju, so ravno praznovali 40 danski post v spomin na smrt preroka Huseina. Večina poslopij je imela razobešene črne zastave z napisi iz korana, prav tako trgovince ob cesti; celo taksiji so brzeli mimo s črnimi zastavicami. Ženske se tedaj še bolj dosledno ogrinjajo s črnimi plašči, sestra mi je pripovedovala, da še dojenčke odenejo v črno. Na cestah se vedno vidijo tudi mohamedanski duhovniki, ki so ogrjnjeni z dolgimi in širokimi plašči bolj temne barve, na glavi pa nosijo turban, pokrivalo iz zvitega blaga, črne ali bele barve, po čemer moreš razlikovati, h kateri sekti islama pripadajo. Z sestro sva se nekajkrat vozila v taksiju skupaj s takimi duhovniki, a na njih sledu kake ljubeznivosti nisem opazil. Zunanjih znakov vernosti ljudstva po mestu ni bilo videti. Seveda, v mošeje ob njih molitvah nisem šel; tu

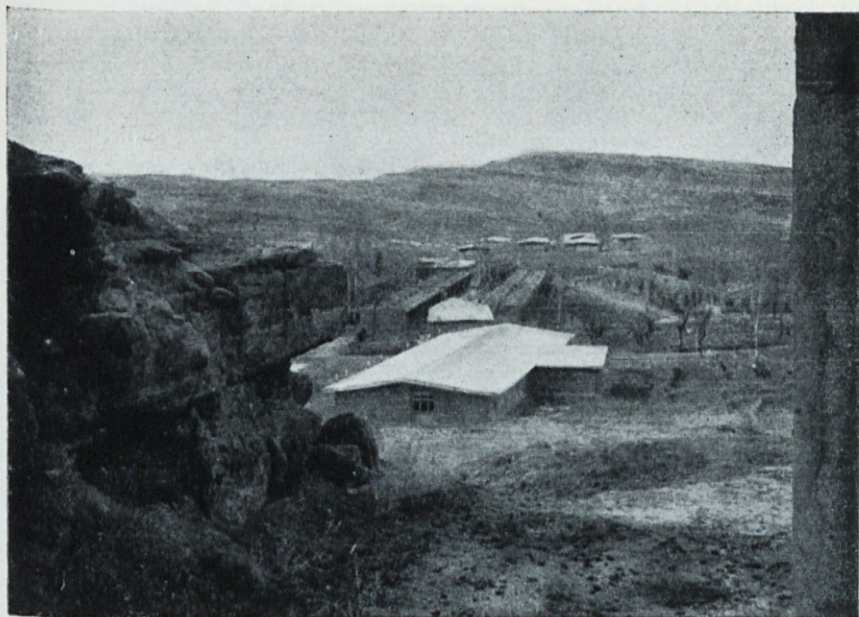
je delopust v petek, ne v nedeljo; teden se začne v soboto. Tudi nisem čul v Tabrizu kakega klicanja h molitvi raz minaretov, sploh nisem nobenega minareta videl, razen dveh pri nedograjeni veliki novi mošeji na eni glavnih cest v mestu.

Da je pisava čisto drugačna, kot je to splošno v vzhodnih deželah, sem pričakoval, a tudi številke so drugačne, tako da se človek niti z novci v rokah ne spozna, le bankovci imajo tudi številke, ki jih mi rabimo, poleg iranskih. Tu se lahko spoznaš samo, če iransko pisavo in jezik poznaš. Le na bankah, poštnem uradu in letališču so napisi tudi v latinici in dvojezični, se pravi, v angleščini. Po mestu cestne železnice ali avtobusnih zvez ni, da bi se jih posluževal; avtobusi vozijo samo izven mesta, od vasi do vasi. Moraš iti peš ali pa s taksijem, ki je tu prav za prav nekaj kolektiv.

Zanimivo je gledati, kako v Iranu zidajo hiše, zlasti večje stavbe z nadstropji. Najprej postavijo železno ogrodje, ne železobetonsko kot pri nas, ampak čisto samo gole železne trame postavijo pokoncu in počez, nato pa vzdajo stenc v to ogrodje. Sicer v tem zimskem času gradnja počiva, ker temperatura pade pogosto pod ničlo, a videl sem mnogo stavb v gradnji, ki je počivala. Ko sem prišel v Tabriz, so bili po cestah in dvoriščih ostanki snega, mraz nekaj pod ničlo in poledica. Čez dan se pod vplivom

Pogled na pokrajino tik nad gobavskim naseljem; v ozadju visoke gore, vse zasnežene. Na sliki s. Rode in dve drugi usmiljenki.

Pogled na naselje s hriba. Vse fotografije v tem članku, razen prvih dveh, je posnel misijonar Ivan Kešpret SDB.

sončnih žarkov sneg topi in pojavi se blato po netlakovanih cestah, tako da je človek brž umazan. En dan je tudi deževalo. Zrak je pa silno suh in zdrav, brez vlage. Beseda Tabriz pomeni Toplo.

Gobavsko naselje

Gobavsko naselje pri Tabrizu, v katerem šele nekaj let delujejo tudi sestre usmiljenke, leži kakih 15 km od Tabriza med peščenimi hribi, ki tvorijo predgorje visokim goram, v tem času zasneženim. Naselje je nastalo že pred več desetletji, a bilo je zelo zanemarjeno. Šele sedanji kralj, zlasti s pomočjo kraljice, se je zavzel za modernizacijo naselbine. Porušili so vsa stara poslopja in zgradili trdne paviljone, mnogo jih je pa še v gradnji, tako za še večje število bolnikov kot za bivališče zdravnikom in ostalemu osebju. Videl sem, da je napol sezidan tudi prostorni anfiteater, kot mu pravijo radi tovrstno postavljenih sedežev, v katerem bodo prireditve in predstave, z več tisoč sedeži, saj se predvideva, da se bo število v naselju živečih gobavcev neprestano dvigalo. Gobavcev je naselbini zdaj šele kakih 400, z zdravimi otroci, ki z njimi skupaj živijo, pa nad 500. Kakih 100 jih je vedno v bolnišnici naselbine, ker stanje njih bolezní to terja, kakih 100 je samcev, ki žive v paviljonu zase, po deset v eni dvorani. Vsi ostali pa tvorijo družine, v katerih so starši, eden ali drugi ali pa oba, bolni, otroci pa zdravi. V enem paviljonu so družine z enim ali dvema otrokoma, v dru-

gih paviljonih pa družine s številnejšimi otroci. Vsaka družina ima sobo s kuhinjo in vrtičem, da si morejo tudi sami kaj pridelati. Vsak paviljon ima tudi skupno dvorano s televizijskim aparatom. Mnogi bolniki, ki jim zdravstveno stanje to dopušča, so v raznih taboriščnih službah nastavljeni in dobe za svoje delo tudi malo plačo. Tisti, ki nimajo službe, pa dobe nekaj napitnine, nekako osem dolarjev na osebo mesečno. Obleko, obutev in vsakdanjo redno hrano dobe vse od uprave povsem brezplačno. Vsi bolni so podvrženi zdravljenju; ko ozdravijo, skupaj s svojo družino zapuste naselbino, vendar morajo potem stalno jemati zdravila in se dati od časa do časa pregledati zdravniškemu osebju. Zdravi otroci imajo v naselbini šolo, ljudsko in srednjo; učitelji oziroma profesorji prihajajo tja iz mesta. Najmanjši imajo otroški vrtec, ki ga vodi naša sestra Cecilija s pomočjo iranske učiteljice. Ogledal sem si ga in moram reči, da v ničemer ne zastaja njega oprema za najboljše urejenimi kjer koli po svetu. Ob robu naselbine, blizu sestrskeske hiše, je mohamedanska mošeja, katera sicer nima stalnega duhovnika, pač pa je eden od bolnikov od uprave nastavljen, da skrbi za poslopje in trikrat na dan po zvočniku poje obredne molitve. Videl sem, kako se tedaj po različnih koncih naselbine postavijo ti ali oni moški proti Meki in z njim iste molitve prepevajo, kakor da bi bili njega odmev. Ob raznih prilikah pride tudi iz mesta islamski duhovnik in ljudem pridiga. V mošejo in k molitvi smejo kajpada samo moški...

Poleg upravnega osebja so zlasti v bolnici seveda zdravniki, največ za kožne bolezni, specialisti proti gobavosti, pa tudi za vse druge vrste obolenj. Med zdravniki je največ Indijcev in Indijk, ki se razločijo od drugih po veliko bolj temni koži; zdravnice so vedno v sarijih, preko katerih oblečejo belo zdravniško haljo. Ob neki priliki naju je s sestro peljal v mesto v svojem Citroenu tak indijski zdravnik. Ves čas sta s sestro po poti kramljala po iransko. On je šele 20 mesecev v naselbini, pa gladko iransko govori. Bil je zelo vljuden in ljubezniv. Zdravniki dobe od uprave tele življenjske pogoje: V mestu stanovanje, avtomobil in bencin, povrnjene prehranjevalne stroške in kakih 1.300 dolarjev mesečne plače. Navadno napravijo z upravo pogodbo za dve leti. Iz Indije prihajajo radi sem na delo, ker tu več zaslužijo; a so istočasno tudi iz človekoljublja tu in delajo z ljubeznijo. Sestra mi je pripovedovala, da je bil v naselbini nekaj let tudi neki argentinski zdravnik, sicer brezverec, pa zelo dober do bolnikov, ki ga še danes ne morejo pozabiti.

Pred nekako 20 leti so prišli v naselbino tudi „mali Jezusovi bratje“ iz družbe, ki ji je bil početnik oziroma izvor znani saharski asket Charles de Foucauld. Nekaj časa so bili štirje, zdaj sta samo še dva, eden duhovnik, kakih 60 let star Francoz, in drugi Holandec, brat laik, nad petdesetletnik. Prvi je v naselbini že od prvega početka njih sodelovanja in je priča, kako so se življenjski in zdravstveni pogoji v tem času za gobavce zboljšali. Drugi je tu šele deset let; z njim sem največ govoril v nemščini. Pokazal mi je tudi hišico, v kateri živita, kjer je vse nad vse skromno in revno, čisto v duhu njih duhovnega očeta-puščavnika. On je pri aparatu za radijske žarke nastavljen, dočim sobrat duhovnik mašuje in pomaga med bolniki, kjer je pač največja potreba. Trenutno pomaga izdelovati posebne čevlje za tiste gobavce, ki jim je bolezen segla v stopala; čevlji je obenem

Usmiljenke v gobavski naselbini v družbi z misijonarjem Kešpretom SDB, ki je prišel iz Madrasa dva dni potem, ko sem jaz naselje zapustil; ob njem naša s. Cecilija Rode.

obveza in obuvalo. Te čevlje je prišel izdelovat v to naselbino neki francoski apostol gobavcev-laik, ki je prinesel tudi potrebni material seboj. Poleg omenjenega duhovnika temu svojskemu „čevljarju“ pomagata v popoldanskih urah tudi dve sestri usmiljenki. Mož hodi po celem svetu od gobavske naselbine do naselbine; čevlji so njegova iznajdba in povsod uvaja krajevne ljubitelje gobavcev v to delo.

Kaj pa sestre usmiljenke, o katerih že nekaj mimogrede? V Tabrizu ima družba srednjo šolo za deklice, in tam je naša sestra delovala prva štiri leta svojega prihoda v Iran. Za njih dušno pastirstvo skrbe lazaristi, ki imajo nedaleč od njih prostorno, a preprosto cerkev in zraven gimnazijo. Oni so edini katoliški duhovniki v mestu, kakor so usmiljenke edine katoliške redovnice v Tabrizu in okolici. Pri njih sem jaz prebil vsako noč, zjutraj maševal, potem odšel v naselbino k sestram in se proti večeru spet vrnil k večerji in prencčevat. So vsega skupaj trije duhovniki, katerih eden je že 40 let tu, Francoz, ki pa še ne zna iransko, drugi je Armenec in govori iransko prav dobro, pa tudi turško, je tudi že v letih. Največ dela opravi mlajši, kakih 35 let star gospod, ki vodi šolo, hišno ekonomijo in dušno pastirstvo med katoliškimi družinami Tabriza; govori poleg materinščine-francoščine iransko, angleško in italijansko; sam sem ga čul pridigati v angleščini in italijanščini.

Sestre usmiljenke imajo v gobavski naselbini prijetno hišico z vrtom; v njej je lepa hišna kapelica. V naselbini so šele kakih pet let. Sester je po številu pet. Naša misijonarka je njih predstojnica, poleg tega je, kot rečeno, voditeljica otroškega vrta in skrbi lastnoročno za perilo v paviljonu samskih gobavcev. 84 let stara, a čudovito življenjsko močna sestra, ki je bila preje 40 let predstojnica po raznih sesterskih postojankah bližnjega Vzhoda, je sestram odlična kuharica. Ostale tri so stalno med bolniki, dve v bolnišnici, kjer prevezujeta bolnikom rane in tudi sicer skrbita zanje; ena je Francozinja, ki je preje delovala na Japonskem, kjer je poznala naše sestre, ki delujejo ali so delovale tamkaj, in v Vietnamu, pa je bila izgnana, kot vsi drugi inozemski misijonarji; druga je mlada Avstrijka iz Gradca, ki je bila eno leto pred prihodom v Iran na Madagaskarju in posebno dobro pozna našo sestro Amando Potočnik, ker se je skupaj z njo pripravljala za misijone v Parizu. Peta sestra je rodom iz Libanona, prava močna žena, ki skrbi za red med prebivalci naselbine, prevaža z ambulanto bolnike, ki potrebujejo zdravniške pomoči kake druge bolnice v mestu, itd.

Bil sem več kot deset dni med temi sestrami čez dan in lahko rečem, da se mi zdi njihova skupnost naravnost idealna, kar zadeva njihovo duhovno in apostolsko razpoloženje, njihovo medsebojno sožitje in njihovo požrtvovalnost. Sestra Rode ima kot predstojnica med njimi lepo delo, pa seveda sama bistveno pripomore k vzdrževanju in dviganju tega idealnega ozračja med njimi. Vsako jutro se udeleže svete maše; en teden je le-ta pri bratih, en teden pa v njihovi kapelici. Enkrat je tudi mene zadela čast, da sem v njihovi kapelici po francosko maševal; kljub zbranosti so se morale kajpada radi moje izgovorjave precej premagovati, da niso bušnile v smeh... Velikokrat čez dan se zberejo pred Najsvetejšim, ki jim daje moč, da z veseljem služijo ubogim gobavcem. V kapeli pa vedno sede prekrižanih nog na tleh, kot je to med domačini v navadi.

Ko je prišel nekega dne „mali brat“ duhovnik, menda da pozdravi mene, k sestram na obisk, sem ga med drugim vprašal, kaj je prav za prav njihov cilj v tej gobavski naselbini, pa mi je odgovoril, da pričujejo Kristusovo ljubezen. To moremo v še večji meri reči o sestrah, ki sicer ne uče katekizma in ne delajo ničesar, kar naj bi direktno vodilo h katoliški Cerkvi, ampak samo z deli ljubezni do ubogih bratov v Kristusu pričujejo o njem. Tudi v tej gobavski naselbini se v dveh pogledih izpolnjuje prerokova napoved: Od sončnega vzhoda do zahoda se bo mojemu imenu darovala prečišta daritev: Vsak dan se daruje tu med gobavci Kristus sam v Najsvetejši daritvi in vsak dan se darujejo Kristusovi mali bratje in njegove sestre za uboge gobavce.

V naselbino so tako bratje kot sestre prišle na povabilo uprave oziroma komisije, ki se za to naselje v imenu vlade briga. Uprava sestre tudi plačuje, manj sicer kakor vsakega drugega uslužbenca. A ni samo radi tega uprava zadovoljna s takimi sodelavci, ampak pred vsem zato, ker ve in vidi, da tile apostoli delajo ne za denar, ampak iz ljubezni, zato delajo več in bolje, kakor se je napram našim sestram izrazila sama kraljica, ko jih je pred leti obiskala v gobavski naselbini: Ve ste še posebno dragocene delavke, ker delate z ljubeznijo, ki jo gobavci tako potrebujejo.

S. Rode z otroci gobavcev v naselbini

Kmalu po mojem prihodu v naselje so tudi tam praznovali svetovni dan gobavcev. Sestra je že dan preje morala za slovesnost marsikaj pripraviti, ker so bili tudi njeni mali na programu. Povabljeni so bili iz mesta razni prijatelji in dobrotniki naselbine, pa predstavniki vojaških in civilnih oblasti, na čelu s samim guvernerjem tabriške pokrajine. Tudi jaz sem se prireditve udeležil. Začela naj bi se ob 16, pa je mogel guverner dospeti šele ob 17 radi zamud aviona, ki ga je tisti dan prinesel iz Teherana, kamor je moral službeno. Na sporedu je bilo najprej branje kraljičinega pisma v pozdrav; prebral ga je sam guverner. Nato predavanje o gobavcih s skioptičnimi slikami, ki ga je imel zdravnik-ravnatelj gobavskih naselbin v Iranu. Nato je govoril predstavnik komisije, ki je povdarjal, kaj vse se v naselbini skuša narediti v blagor gobavcev. Končno je spregovoril guverner sam, ki se je nazadnje zelo pohvalno izrazil zlasti o sodelavcih

— inozemcih in le-te vse povabil na oder, da bi vsakega posebej pozdravil in se z njimi slikal. Tako sem videl na odru skupaj z guvernerjem vse indijske zdravnike in zdravnice, oba brata, onega laičnega apostola, ki jinj dela posebne čevlje, in vse naše sestre. Naša s. Rode je stala skromno nekeje v ozadju skupine, pa ko jo je guverner, ki je vsakemu posebej podajal roko, zagledal, jo je za roko potegnil v ospredje in jo še posebej predstavil. (Ona je postala vsa rdeča, ker ji je bilo nerodno...). Za konec so nastopili otroci otroškega vrtca, ki so deklamirali, peli v francoskem in iranskem jeziku in rajali, vse pod vodstvom naše sestre. Vso prireditev je filmala tudi tabriška televizija in jo kasneje tudi podala televizijskemu občinstvu.

Videl sem pogosto, kako imajo našo sestro bolniki radi in jo lepo pozdravljajo z „šalom“; ona vsakemu prijazno odgovori in doda kako besedo, včasih se ustavi in z bolnikom pokramlja. Zlasti jo imajo radi otroci iz vrtca, s katerimi je vsak dan skupaj; na cesti kličejo za njo: Hahar-sestra! Videl sem tudi, kako lepo se je spominjajo učenke iz šole v mestu Tabriz: ko sva bila nekoč tam in je bilo ravno konec pouka, so se deklice ustavljale ob njej in jo pozdravljale. Tudi starši njenih bivših učenk jo imajo še vedno radi: neka družina njene bivše učenke iz Tabriza je bila tudi povabljen na prireditev, pa sva s sestro prisedla, ko so se vračali in sva morala tudi midva v mesto; ves čas sta se gospa in sestra ljubeznivo razgovarjali.

Kot rečeno, sem bil skoraj vse dni čez dan pri sestrah v Baba Baghi, kot rečejo tej gobavski naselbini, po naše „Očetni vrt“. (Baje bodo naselje poimenovali po kraljici, ker mu je tako naklonjena.) Kolikor je sestra mogla, sva kramljala o vsem, kar nama je skupno, pisala njenim domačim v Argentino in v domovino, in tako dalje. Ostali čas sem prebil ob branju III. dela Rožmanovega življenjepisa, ki ga je Mohorjeva družba v Celovcu poslala prav vsem slovenskim misijonarjem, po zaslugi dveh njihovih dobrotnikov, ki sta to pošiljko gmotno omogočila. Doma bi moralo poteči več tednov, preden bi mogel najti čas, da nad 1.000 strani obsegajočo knjigo preberem, tu sem jo v enem tednu. Stregle so mi sestre tako, da bi bolje ne mogle; tudi pri sobratih v mestu sem užival vse udobnosti. Na splošno je bila hrana evropska, tu in tam se je pojavila tudi kaka krajevna specialiteta. Tako sem nekoč jedel kamelijino meso, ki je podobno govejemu, seveda ne tako okusno, vsaj za naš okus ne. Kruh pripravljajo tu na tri načine: ali kot male štručke, ali v obliki čokoladnih plošč, ali pa pečen na sledeči način: Napravijo testo in ga kar najbolj na tenko razvlečejo, potem ga pa takorekoč prilepijo na razžarjene stene nekake krušne peči, in v nekaj minutah je taka plast tenkega testa pečena in jo odtrgajo ter dobe tudi po dva metra dolge, tenke plasti pečenega kruha, ki ga potem zložijo kakor blago in ga prodajajo; pri sobratih sem jedel skoraj samo tako pečen kruh.

Nezaželjena zamuda

Najbolj so se sestre izkazale, ko so me tako dolgo prenašale. Saj sem bil pri njih 10 dni. Zakaj tako dolgo, ko sem vendar imel še tako dolgo pot pred seboj, časa pa tako malo? Kot sem že v začetku tega

Naša misijonarka se med gobavci dobro počuti; posebno ima rada njih otročiče. . .

popisovanja omenil, sem povabil misijonarja Kešpreta iz Madrasa, da me spremlja kot tolmač in filmski operater na vsej moji misijonski poti po Aziji. Pismo sem ga iz Buenos Airčesa prosil, naj me okrog 1. februarja pride iz Indije iskat v Tabriz, da bi že tu filmala moj obisk pri sestri Rode. Da je pismo dobil, mi je bil dokaz dejstvo, da mi je v Rim poslal navodilo, kako naj mu pošljem telegrafsko denar za vožnjo, kar sem tudi storil s pomočjo mons. Jezernika. Ko sem prišel k sestri v Tabriz, sem rekel, da mora biti moj spremljevalec vsak čas tu in da ostanem le kake dni. Čakal sem in vsak dan upal: jutri pride. A ga ni bilo. Končno sem se odločil, da mu telegrafiram. Dne 3.II. sem oddal zanj tale telegram: Težko čakam v Tabrizu. Pridite in telegrafirajte — in dodal naslov gobavske nasebine. A tudi po tem telegramu ni bilo glasu od misijonarja. Nisem smel več čakati. Pustil sem pri s. Rode pisemce zanj, če slučajno le pride, kam

naj gre za menoj. Potem sva šla s sestro iskat prostor na avionu za Indijo, New Delhi. Dobila sva ga za torek 7.II. ob 16 uri.

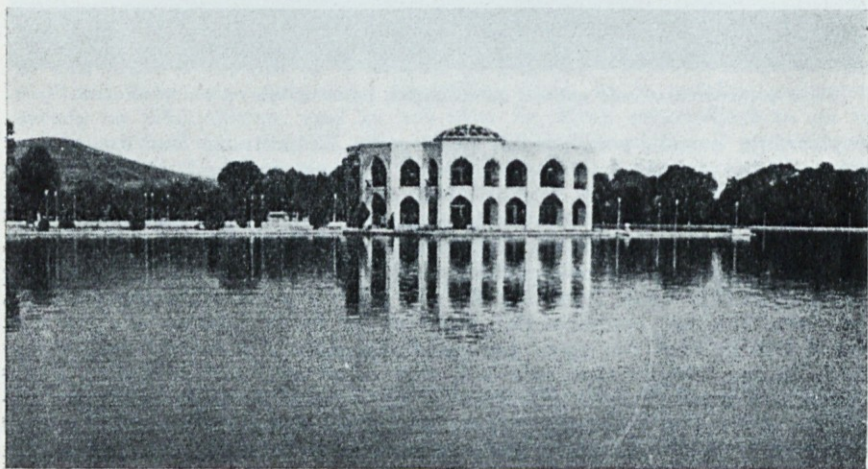
Drugi dan dopoldne sem šel spet v naselbino in fotografiral za diapozitive to in ono (preje nisem, ker sem vedno upal, da pride br. Kešpret filmat...). Popoldne ob 13.30 smo odšli iz naselbine proti letališču, sredi sneženja. Ko pridemo tja, zvedo, da letala radi vremena ne bo. S sestro sva spet hitela v mesto, da poiščeva prostor na naslednjem, večernem letalu. In sestra ga je dobila za ob 7 zvečer, čeprav so govorili, da je vse zasedeno, a so radi sestre le našli prostorček. Spet so me dobre sestre peljale na letališče in se tam poslovile od mene. Ob 19 je letalo odletelo proti Teheranu.

Čez uro smo bili že na cilju in na moje veliko presenečenje so me na letališču pričakovali francoski sobrat in tri sestre usmiljenke; s. Rode jim je telefonirala, naj mi pridejo pomagat pri odletu v Delhi. Veselo smo se pozdravili. Ena od sester je bila Belgijka, druga Francozinja, tretja Slovakinja, že nad 40 let tamkaj delujoča. Sobrat je bil skupaj z našim provincialom Rodetom na družbenem občnem zboru v Rimu pred leti. S pomočjo Slovakinke, ki jo pri Air France zelo poznajo, so mi naenkrat vse uredili, nakar so se prijazni sobrat in sestre poslovili. Ura je bila okrog 21.30. Po varnostnem pregledu smo šli v čakalnico za odlet. A čakati smo morali do 23.30, da so nas spustili v ogromni Yumbo jet, na katerem je bilo že vse polno Indijcev in Kitajcev. A še v letalu smo morali čakati še cele tri ure. Proti Delhiju smo odleteli šele ob pol treh zjutraj. Po večerji sem se že znašel nad veliko Indijo.

Tako sem torej zaključil prvo postajo na mojem misijonskem potovanju, Iran, kjer sem pri s. Rode in sobratih prebil teden dni več kot sem predvideval. Vsak čas bomo pristali v Indiji, kjer imam obiskati celo vrsto slovenskih misijonarjev. Kako mi bo šlo samemu, kakšne težave, kakšna presenečenja me čakajo?

(Sledi.)

Ena redkih pokrajinskih lepot v Tabrizu in okolici. (Razglednica).

naši misijonarji pišejo

Slovenske misijonarje v Aziji je v času od konca januarja pa do srede marca obiskoval eden naših urednikov, pa so nekatera pisma misijonarjev že odmev njegovega obiska oziroma ne-obiska, ko nekaterih ni mogel dobiti.

JAPONSKA

Tako je mislil že na koncu potovanja iz Tokija potovati tudi v Osaka, kjer naj bi obiskal s. JOŽEFO ZUPANČIČ, usmiljenko, pa je misijonar o. Kos skušal telefonsko z njo govoriti in so rekli, da je na okrevanju v drugem kraju, do kamor bi pa vožnja še dalje trajala, zato je obiskovalec s to misijonarko mogel govoriti le po telefonu, kajti časa mu je primanjkovalo za osebno srečanje.

Misijonarka pa je s tem v zvezi pisala 27. marca tole :

„Iskreno se Vam zahvaljujem za Vaš odmev po telefonu; tako sva vsaj govorila, če se že nisva videla. Upam, da se bova končno srečala nekoč tam gori...

Iskreno sem Vam hvaležna za bogati dar in za list Katoliški misijoni, kar oboje mi je potem v Vašem imenu poslal misijonar o. Kos. Naj Bog povrne vsem dobrotnikom!

Meni se zdravje boljša, hvala Bogu; kaj hočemo, telo se stara, a duh je še mladosten, juhuhu!

Upam, da boste Vaše potovanje okrog slovenskih misijonarjev popi-

sali v Katoliških misijonih, in to številko kar težko pričakujem.“

FORMOZA

Tudi misijonar MAJCEN ANDREJ SDB že v svojem zadnjem pismu reagira na srečanje z obiskovalcem. Pisal ga je 22. marca, dober teden potem ko sta govorila pri dr. Janežu v Lotungu, kamor je iz zelo oddaljenega Tainana misijonar Majcen prišel v ta namen.

„Veselilo me je, da sva se po 42 letih dopisovaja končno tudi rokovala tam pri našem dr. Janežu v Lotungu. Ko sem imel po Vašem odletu tudi jaz z letalom odleteti nazaj na moj misijon, sem iz čakalnice videl, kako se je Vaše letalo v katerem ste bili, ponosno pomikalo proti odletu. Pa so se mi vzbudila čustva najinega slovesa. To kratko srečanje z Vami mi bo ostalo v trajnem spominu, pa tudi v molitvah se Vas hočem spominjati.

Drugi misijonarji so Vam kazali, kaj so v letih svojega misijonarjenja ustvarili za božje kraljestvo. In jaz? Lahko bi ponavljal z Izaijem v današnjem berilu, po naše rečeno: Kar sem delal, ni vredno počnega groša, vse se je izcimilo v nič in stojim praznih rok. Veste, kako sem se težko trgal najprej od mojega dela na Kitajskem, potem pa še od dvojnega delovanja v Vietnamu... Sedaj se pa vedno bolj močno oglašajo starostne nadloge in me spominjajo

na moj končni Exit (tako je na letališčih z angleško besedo označen izhod k letalom, op. ur.) iz tega sveta. Bog daj, da bi imel tedaj pri sebi božji „Entry Visa“ (dovoljenje za vstop, op. ur.) k Njemu, ki nas je vabil na misijonske planjave.“

Iz januar-februarske številke razmncženine „Naše delo“, ki jo izdaja v Turinu salezijanec Anton Vode, pa povzamemo tudi sledeče Majcenove vrstice o položaju njih družbe v Vietnamu; pisal je zadnjega v preteklem letu:

„Delegat Ty je poslal v Hongkong brzjavne častitke za novo leto in dodal: Dne 27.XII so poklicali k vojakom 14 naših klerikov iz Dalata, in sicer za tri leta.

Sobrat Massimimo, ki vzdržuje zvezo z Vietnamom, mi je novico takoj sporočil. Kaj bo neki po treh letih vojaške službe ostalo od tega, kar smo s tolikim trudom v dolgih letih vzgojili v sreih teh fantov? Ravnatelj je včera j zvečer prosil sobrate, naj molijo za njihovo stanovitnost. Rekel bi: Komunisti ne marajo očitno preganjati katoličnov, a se poslužijo prav vsake priložnosti za prevzgojo v materialistični miselnosti marksizma.

Katoličani in še posebej redovniki morajo prostovoljno prositi za sprejem v vojaško službo. Gorje, če ne prosijo! Še bolj trda služba in dolgotrajnejša jih bo zadela. Kako prav je imel sobrat Anton Kvan, novinec, ko je dejal: „Obupujem nad mojim idealom, da bi postal duhovnik. Kaj ho ostalo od mene salezijanca po treh ali celo po šestih letih, ko bom moral po nezdravih gozdovih vihteti puško, brez duhovne pomoči predstojnikov.“ —Res potrebujejo, da jih podpiramo z molitvijo! Kar bojim se, da bo v kratkem prišlo še kako novo poročilo o še drugih poklicanih. Mi-

slim, da je na seznamu kakih 40 naših klerikov v starosti od 18. do 28. leta. Potemtakem bo čez nekaj mesecev od naših 90 sobratov v Vietnamu ostalo samo še kakih 40 ali celo manj. Tako se krha moje delo in delo drugih odličnih vzgojiteljev na salezijanskem misijonskem polju v Vietnamu! Upajmo, da bo tako, kakor sem jim svoj čas pripovedoval o jugoslovanskih novincih in klerikih v vojaški službi: Da bodo po njihovem vzgledu vse premagali in se zcpet vrnili v naročje naše družbe, še bolj izkušeni in utrjeni v ljubezni do Don Boska. Gospod Massimimo je bolj črnogled in pravi, da je naše delo v Vietnamu v razkroju. O tem ne maram niti misliti, ker bi me preveč bolelo...“

TAJSKA

V odsotnosti urednika Lenčka je misijonarka s. KSAVERIJA PIRC iz Bangkoka v drugi polovici februarja zaskrbljeno vpraševala g. superiorja Sodja, se-li ni obiskovalcu na potovanju spet kaj zgodilo, kot pred dve ma letoma, ko se ne prikaže. Zraven pa porčča tudi naslednje o misijonskem delu na Tajskem:

„Na Tajskem je veliko podtalne dejavnosti rdečih, ki tu in tam tudi plane na dan. A dosedaj te sile še nikjer niso bile zmagovite. Sicer pa, kar mi vemo, to izvemo le iz časopisov, kar pa izveste tudi Vi.

Cerkev na Tajskem se zelo trudi, da bi bila po tajskem okusu. Bogoslužni obredi se kar najbolj približujejo budistovskim, ki jih ljudje spoštujejo in ljubijo že stoletja. Misijonarji vedno bolj proučujemo budizem, katerega morala je v marsičem slična krščanski. Trudimo se pa tudi, da naši kristjani žive kot verujejo, in jih pripravljamo za primer, da bi ostali brez duhovnikov. Vesti,

Misijonar Tružnjak v karijanski vasi pri hribovcih na severu Tajske;
spodaj karijanske mamice

ki prihajajo iz sosednjega Vietnama, Laosa in Kambodže, so naravnost strašne.

Dežela napreduje v izobrazbi in omiki v vseh smereh. Ostaja pa še vedno dežela slonov in kač. Pred nekaj dnevi so prinesli časopisi sliko ogromne kače Piton. Trije možje so jo držali, da so jo mogli slikati, saj ni strupena. Že večkrat so tega pitona zagledali med ropotijo na opuščenem dvorišču zadaj za veliko bolnico, pa se nihče ni posebno zanimal zanj, ker kač je pač toliko! Usodnega dne pa si je piton privoščil zdravnikovega psička in ga kar celega pogoltnil. Psiček pa je tako glasno klical na pomoč, da so prihiteli uslužbenci, ustrelili pitona in oprostili psička, ki ni bil nič poškodovan, le silno prestrašen. Včeraj pa so časopisi prinesli sliko velikanske bele kobre, ki je redkost tudi na Tajskem.“

V eni zadnjih številčk smo misijonским prijateljem malo bolj predstavili misijonarja MIRKA TRUŽNJAKA, ki je Slovenec, dasi rojen pod Italijo, a vzgojen na Francoskem. Ta misijonar iz družbe Betharamskih misijonarjev je bil več let župnik pri katedrali v Čiengmaju, kjer deluje naša uršulinka s. Frančiška Novak. Sredi januarja nam je misijonar Mirko v francoščini pisal med drugim tudi tole:

„Za Bežič bi Vam rad pisal, pa mi je bilo nemogoče, ker sem misijonaril po hribih, kjer ni poštnih zvez. Sem pa zelo prosil ljubega Jezusa, naj v novem letu obilno blagoslovi vse dobrotnike, med katerimi ste tudi Vi oziroma Vaši rojaki.

Zadnje mesece, posebno v decembru, sem moral obiskovati ves okraj Maihtoklo; kakih 40 vasi sem posetil, kajpada vse peš od vasi do vasi. Vesel sem bil, da sem mogel

ob teh obiskih krstiti kakih 30 otrok, sprejeti v katehumenat kakih 15 družin, ki se bodo zdaj pripravljale na krst, poročiti štiri mlade pare. Sem pa doživel tudi to in ono razočaranje radi razvade uživanja opija, ki je stalna skušnjava za te uboge hribovce in povzročča veliko zla že itak ravnim prebivalcem. Vendar, božje kraljestvo kljub temu napreduje.

Pošiljam Vam več fotografij naših ljudi; na njih podlagi si boste mogli ustvariti približno podobo, kako izgledajo ti naši Karijanci, v kakšnih kočah prebivajo, o njih pokrajini, itd. Poslal Vam bom tudi našo revijo: „Misijonske družine“, iz katere boste mogli še več razbrati o tem, kaj mi v misijonih delamo.

V marcu ali aprilu bom potoval v Evropo za šest mesecev, od katerih pa bom dva preživel v Palestini, kjer naša družba organizira nekake misijonske obnove.

Še pred mojim povratkom v Tajlandijo se bodo izvedle nekatere spremembe v dušnem pastirstvu med Karijanci in verjetno bom jaz poslan k onim v Maihtoklo, o čemer Vam bom pa kajpada takoj poročal.

Letos bom s pomočjo Dobrotnikov, med katerimi ste tudi Slovenci, moral veliko pomagati revežem z zdravili, odejami in bolniško oskrbo, zlasti ker bo rižna žetev, kot vse kaže, slaba.

Vam in vsem dobrotnikom voščim blagoslovljeno novo leto!“

INDIJA

Od tam nam je takoj po Božiču pisal salezijanski brat IVAN KEŠPRET iz Madrasa, katerega je misijonski obiskovalec naprosil, da ga po Aziji spremlja s svojim obvladanjem angleščine in — s filmskim aparatom. Potem ko mu sporoči nekaj podrobnosti s tem v zvezi, poroča:

Bolničarki v bolnici v Hodeidah v Arabiji (Yemen), kjer deluje s. dr. Terezija Žužek SCMM.

„Včeraj smo praznovali Božič. Bilo je lepo. Za polnočnico je prišlo skoraj 2.000 ljudi. Obred je bil v dveh jezikih: tamilščini in angleščini. Vsi udeleženci so bili najlepše oblečeni: moški v kravatah, ženstvo pa v pestrih sarijih. Po hišah so žarele božične zvezde, v znamenje, da v njih bivajo krstjani.

Letos nas je obiskal strašen ciklon. Terjal je 20.000 žrtev, morda še več. V Madrasu smo ga tudi pričakovali. Imel je obseg več 100 km. Ko je malo bolj proti severu prihrumel na suho, je s seboj potegnil 6 metrov visoko steno morja, ki je v globino 20 km vse preplavilo in uničilo. Pravijo, da

je vojaštvo samo v enem dnevu sežgalo nad 5.000 mrličev. Uboga Indija!“

AFRIKA

Tam je delovala in zdaj spet deluje, po kratkem premoru v Londonu, kamor je morala radi ponovnega zloma roke, misijonska zdravnica s. TEREZIJA ŽUŽEK SCMM, ki nam je iz Londona v začetku marca pisala sledeče:

„Predno odidem, Vam pošljem nekaj slik. Podajam se na novo dveletno delo v isti bolnici v Yemenu kot prej. A morala bom nazaj sem v Lon-

don čez leto dni, kajti zlomljena roka še dela neke težave.

Včeraj sem osebno tu v Londonu srečala našega škofa Gerald Mahona, iz družbe millhilskih misijonarjev. Kot redovnik je dolgo deloval v Vzhodni Afriki in poznal nekatere ustanove naše družbe misijonskih zdravniških sester. Ko sem mu omenila, da jaz zdaj delujem v Yemenu, je kar povzdignil glas in rekel, da je bil on prvi, ki mu je v letu 1972 uspelo vstopiti v Severni Yemen. Poslali so ga, da pregleda položaj, ko je Yemen zaprosil za prve misijonarje. In šli so Beli očetje in Bele sestre.

Tu na Angleškem je po zelo trdi zimi spet zasijalo sonce, zvončki in druge pomladne cvetke so prišle na dan, ptički so oživel.

Sestra dr. Terezija Žužek pred bolnico, kjer deluje.

V Hodeidah, kjer je moj delokrog, pomladi in jeseni ne poznajo. V tej dobi, ko se sonce ohranjuje visoko in vročina začne pritiskati, se pojavi veliko peščenih neurij, ki izgledajo kot kake igre med nebom in zemljo. Nenadno se pojavijo in nenadno izginejo. Oblaki peska zagrnejo kraje in meglo, skozi katero luč ne prodre. Življenje nekako utihne. Na koncu take nevihte je zrak bolj čist in temperatura nižja. Dve leti življenja med Arabci sta me prepričali, da je narava, v kateri živijo, globoko vplivala na njihovo duševnost in miselnost. V puščavi, med peščenimi gorami in nebom se človek bolj čuti odvisnega od neba in zemlje. Nomad je gostoljuben, spremenljiv, živ več iz dneva v dan, svoboden, usmerjen v Allaha v sreči in nesreči, veruje, da On ve vse in vodi vse; podrejenost je osnovni temelj njegovega verovanja, dostikrat od pretiravanja. Nomad se čuti neodvisnega in je globoko samozavesten.

Posledice so pa tudi negativne. Stojte na stališču, da je bolje ne zdraviti se. Na gorah zdravijo zlom kosti ali kako infekcijo v udih s tem, da zavežejo debelo vrv čim višje na udu; le ta naj ustavi dotok krvi in s tem razširjanje zla v druge, zdrave dele telesa. Kolikim mladim dečkom in deklicam so v bolnici morali odrezati ud, ko pridejo zato v bolnico z gangreno ali le z ven štrlečimi kostmi. Matere so jih z najboljšo voljo tako „zdravile“. Dolgoletna revščina jih je navadila na to, da se poslužujejo zdravljenja in zdravil, kadar jih imajo, a da shajajo tudi brez njih z enako ravnodušnostjo; je pač „usoda“ taka, da zdravil ni. S to nastrojenostjo meramo v bolnici računati. Dobro organizirana bolnica se jim ne zdi preveč idealna; boje se, da bo organizacija bolnice omejila njihovo svobodnost. Za delovanje bolnice je

tudi ovira veliko število uradnih delopustov radi mohamedanskih praznovanj.

Smrt je sprejeta kot izraz božje volje, a marsikatero življenje bi se moglo rešiti. V zadnjem času je silno naraslo število težkih opeklin; doznali smo, da so mnoge posledica samomorilnega dejanja. Največ takih primerov je pri mladih ženah, za katere postane „harem“ pretežak, potem pri jetnikih, ki žive v krutih razmerah. Takí samomorilci se enostavno polijejo s petrolejem in prižgo z vžigalico.

V bolnici se „dober“ mohamedanec ne bo dotaknil gobavca ali katerega koli s kožnimi boleznimi; te bolezni so v Stari Zavezi (iz katere je mnogo podrobnosti prešlo v Koran) posledice greha in božjih kazni.

Peščica katoliških prostovoljcev iz inozemstva, ki se žrtvujejo v bolnici, je le s težavo dosegla nekatera izboljšanja, na primer posebno sobo (s tremi posteljami) za bolnike z opeklinami. Vpeljal se je tudi enoletni tečaj za bolničarstvo, v katerem se bodo vsaj zasilno usposobili nekateri domačini za bolniško strežbo. Ta kurz je gmotno omogočila neka ustanova iz Združenih držav.

Beli očetje ne morejo tu delovati kot duhovniki, ampak le kot pospeševalci tehničnega napredka. Zato je tukajšnji pater že pred dvema letoma začel s tehnično šolo za fante, ki so brez doma. Gojencev je vedno več. Pred kratkim je dospel v kraj Sana četrti beli oče, ki je tudi že začel tamkaj s tehnično šolo. Tako oni kot me misijonarke v bolnici skušamo počasi vplivati na mišljenje prebivalstva, da ga čim prej iztrgamo iz zastonjalosti; tako bo tudi bolj sprejemljivo za krščanstvo.

Marca meseca bom že spet v Yemenu in bo moj naslov: P. O. Box 3628 CRS, Hodeidah, Y.A.R.“

Iz Rwande je kratko pisala za Božič s. VIDA GERKMAN, usmiljenka:

„V Gospodovem imenu se Vam zahvaljujem za vse dobro, ki ga storite za naše uboge, bodisi v materialnem bodisi v duhovnem pogledu! Iz Pariza so mi sporočili, da ste spet poslali denarno pomoč. Ta denar, za katerega se Vam zelo zahvalim, bomo porabile v pomoč podhranjenim otrokom. Danes sem dobila tudi „Katoliške misijone“. Rada preberem ta list, saj mi je edina, zato zelo draga domača beseda.“

V sosednji deželi Burundi pa deluje druga usmiljenka, s. BOGDANA KAVČIČ. Iz pisma, ki ga je koncem oktobra pisala za razmnoženino usmiljenk v Sloveniji, objavljamo naslednje vesti o njej:

„Letos sem delala duhovne vaje kar sama pri ss. dominikankah, ki so prišle semkaj prav zaradi tega, da bi nudile misijonarjem in misijonarkam, pa tudi domačinom tih kotiček za srečanje z Bogom.“

Po vrnitvi domov je prišlo iz Pariza sporočilo, naj gre naša semeniška sestra v Pariz. Ker sem edini šofer pri hiši, sva z njo mnogo prepotovale, da je uredila svoje dokumente. Vesela sem bila, da sem se na teh potih z semeniško sestrom mogla veliko pogovoriti. Res nima šol, a po modrosti marsikoga poseka. No, zdaj je v Parizu in se bo vrnila februarja meseca.

V avgustu sem bila na pripravljanih sestankih za sinodo. Bilo je nekaj izrednega. Tu so bili preprosti kristjani, katehisti, učitelji, duhovniki in sestre raznih narodnosti. Burundijci so odkrito govorili o raznih krivicah, ki so ovira za oznanjevanje evangelija. Tudi nam belcem so dali kako lekcijo, kar je zelo prav. Na takih sestankih se obogatiš, vedno odkriješ kaj novega pri tem narodu.“

PO MISIJONSKEM SVETU

V AFRIKI je zelo težko vprašanje krščanski zakon. Zakoreninjena je dvojna stara navada: mnogoženstvo in pa zakon na poizkus. Ni v vseh državah enako, a vendar je to tako splošen afriški problem, da bo prav za reševanje tega vprašanja letos študijski teden v Ghani. Udeležili se ga bodo vsaj po zastopnikih in strokovnjakih vsi afriški škofje. Gre za enoten nastop, za rešitev krščanskega zakona in za pastoralni način, ki bi bil najbolj uspešen pri reševanju tega težkega vprašanja.

V BRAZILJI je praktično edini večji misijonski teren, kjer so na področju Amazonke naseljeni Indijanci. Napetosti med državo in misijonarji postajajo vedno večje. Niti ne toliko med oblastmi samimi kakor med tistimi, ki hočejo na silo osvojiti to področje in ga civilizirati ne glede na vse indijanske tradicije in pravice. Kot некоč v Severni Ameriki Baraga tako se danes morajo misijonarji izpostavljeni šikanam, ko ščitijo domorodce. Zato so lani v Manaus v Braziliji imeli srečanje škofje in misijonarji ne samo iz Brazilije, ampak vsi, ki delajo med Indijanci, tudi iz Bolivije, Peruja, Ekvatorja, Venezuele in Kolumbije, da bi vzporedili svoja prizadevanja in čim bolj človečansko in krščansko reševali ta težka vprašanja. Smatrajo, da je s tem nastopila nova doba za misijonsko delo med Indijanci.

MALAWI ima tudi diktatorja dr. Kamuzja, kot ga imajo mnoge nove afriške države. Ozemlje ni ravno veliko, meri 96.000 kvadratnih kilometrov. A za afriške razmere je prebivalstvo precej goste naseljeno. To je nekdanja Tanganika, ki leži ob istoimenskem jezeru. Najprej je bila nemška kolonija, potem angleška. Med petimi milijoni prebivalcev je en milijon katoličanov.

ANGOLA ima politično svoje probleme. Ker katoličani predstavljajo močno skupino prebivalstva, komunistična oblast ne more kar tako vsega zatreti. Ne le da prihajajo novi misijonarji v Angolo, tudi domača duhovščina številčno narašča. Država je dopustila, da so se spet odprla semenišča. Je pa delo težko in zlasti v krajih, kjer se še vedno pojavljajo gverilski spopadi, so misijonarji izpostavljeni nenehni nevarnosti.

BELI OČETJE imajo velike zasluge za misijonsko delo v vsej severni in severnovzhodni Afriki, zlasti kjer so muslimani. Postali so pomembna misijonska družba. Šteje 2.200 duhovnikov, skoraj 800 bratov in preko 2.000 sester. Med belimi očeti je 25 škofov. Delujejo pa v 20 misijonskih deželah, vodijo štiri univerze, 12 visokošolskih kolegijev, 370 srednjih in nad 2.000 osnovnih šol. V Kanadi imajo zelo močno provinco in so imeli lani posebno zborovanje, da pre-

gledajo svoje delo in ga usmerijo za nove čase. Dinamizem, ki ga je dal ustanovitelj kardinal Lavigerie, je v družbi še danes očiten.

V GHANI postajajo ekonomske razmere in tudi moralni standard vedno težji. Zelo krepko je spregovoril škof P. Dery iz Tamale. Ugotovil je, da je leta 1960 tvorila polovico prebivalstva mladina pod osemnajstim letom. Zdaj pa že 75 procentov. Kljub trdemu delu ljudstvo strada, ker gre vse v inozemstvo: kava posebno. Slab zgled tistih, ki vodijo, negativno vpliva na mladino. In škof sprašuje: kdo res ljubi Ghano? Njegovo pastirsko pismo je pravo spraševanje vesti.

CENTRALNA AFRIKA je znana po diktatorju Bokassa, ki se je oklical za cesarja. Kar hitro zna odstraniti vse neljube osebe, celo samo sumljive in osumljene. Cerkev kljub temu intenzivno dela. Katoličanov je 15 odstotkov prebivalstva. Misijonarji so se posvetili v pastoralnem delu predvsem vzgoji laikov. V posameznih skupinah se ti posvečajo socialnemu in pastoralnemu delu. V mnogočem nadomeščajo misijonarja - duhovnika. Mladi kristjani gredo v vasi, se pogovarjajo z ljudmi, proučujejo zgodovino kraja, običaje ljudi, njihove skrbi in težave. In z njihovo pomočjo potem vsa vas začne izboljševanje ene ali druge stvari. V tem pogledu bi lahko rekli, da je misijon v Centralni Afriki naravnost zgled, kako se je Cerkev naslonila na laike.

VIETNAM ima svobodo vere le na papirju, tako je dejal v švici nadškof Hué - Nguyen Kim-Dien. Končal je dobesedno takole: „Že dve leti smo mi katoliški državljani prezirani, osumljeni, zatirani, pa kjerkoli smo in karkoli delamo. V šoli neprestano uče otroke proti katolicizmu. Katoličani imajo občutek, da z njimi ravnaajo kot drugovrstnimi državljani, ki

nimajo nobenih državljanskih pravic.“

NIGERIJA je bila znana po razmeroma dobrem sožitju kristjanov in muslimanov. Zadnje čase pa se je začela huda protikršćanska propaganda, ki jo neti zlasti libijski predsednik Gaddhafi. Protestanti in katoličani so se tej propagandi energično uprli in skušajo dopovedati, da ta propaganda pomeni zlo za Nigerijo samo, ne le za verske skupine. Gaddafi je znan kot skrajno napet musliman. Istočasno, ko se ustvarjajo novi mostovi med kristjani in muslimani, on ščuva proti vsem krščanskim cerkvam, češ da morajo v Afriki izginiti, ker da so kolonialno „blago“. Seveda zlasti skupine muslimanskih gorečnikov rade nasedajo takim pozivom.

V ABESINIJI se je zgodilo nekaj nenavadnega. Režim je poddržal vse ustanove koptske cerkve, ni pa vzel katoličanom šol in bolnic in to z utemeljitvijo, da je katoliška Cerkev v službi človeku daleč pred državno oblastjo. S tem pa ni rečeno, da Cerkev ni v stiski. Spopadi s sosednjo muslimansko Somalijo prizadevajo tudi katoličane, katerim so vojaki podrlji cerkve in domove in so mnogi bežali v sredo Abesinije. Na drugi strani pa se Eritreja bori za samostojnost. Tako se večni nemiri pojavljajo znotraj dežele in na mejah. Vendar misijonarji vztrajajo pri svojem delu.

AZIJA je dežela bodočnosti. Ob koncu stoletja bo 60 odstotkov prebivalstva v Aziji. Zato je Cerkev pred velikimi vprašanji, ki se zde trenutno nerešljivi. Vendarle ne sme držati križem rok. Tajnik azijskih škofovskih konferenc Mariano Gaviola meni, da se odločilni krizi šele bližamo. Azijski hočejo poseči v svetovno politiko, obenem pa hočejo bolj kot do

zdaj biti scela Aziji. Škof je mnenja, da je treba biti pripravljen tudi na mučeništvo. Nujen je pogovor z velikimi azijskimi verstvi. Katoličani pa morajo predvsem oblikovati male, toda žive skupine. Te male skupine bodo v poganskem okolju večji branik kot pa uradne župnije, ki velikokrat obsegajo velik prostor in zelo raztresene vernike.

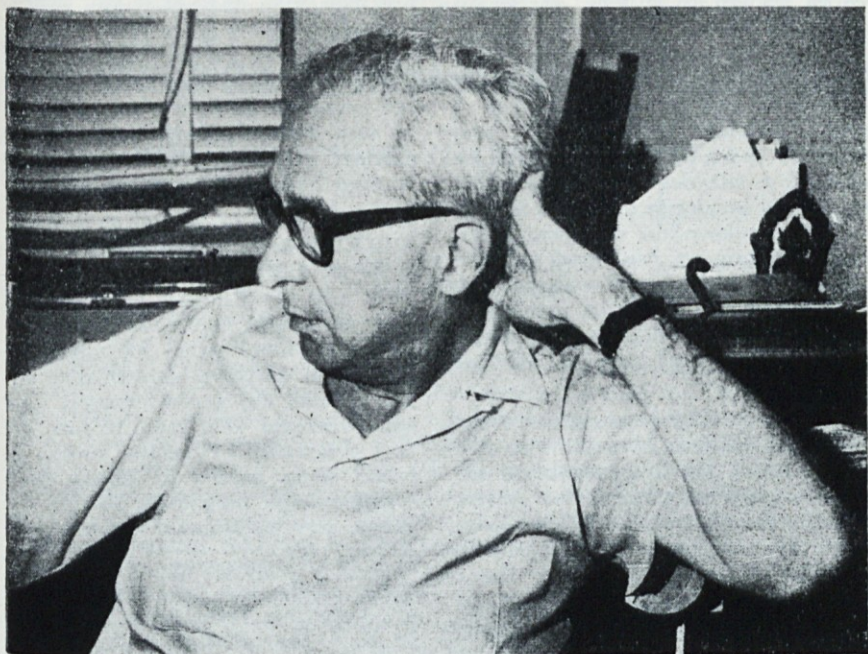
KONCIL MLADIH v Taizeju dobiva misijonske razglede. Skupina mladih

Indijec pri obrednem umivanju v sveti reki Ganges.

je pod vodstvom priorja Schutza obiskala Kalkuto, da se sreča z veliko revščino, ki jo poznamo iz opisov matere Terezije. Pred kratkim pa so šli v Hongkong. Jasno jim je, da se mladi morajo žrtvovati za pomoč bednim. „Cerkev Kristusova sestoji pravzaprav iz samih malih skupin. Navidez je to slabotno. Cerkev ni velikanska sila z ogromnimi sredstvi in pomočjo, da bi reševala potrebe človeštva. Ker pa so te žive skupine tesno povezane s Kristusom in med seboj v globoki notranji povezavi, so kakor kvas v testu.“ Tako pravijo mladi v svojem decemberskem pismu. Oni sami hočejo biti male skupine, pa žive in polne evangeljskega dinamizma, da bi tako bile kvas tudi v misijonskem svetu.

VSA JUŽNA AFRIKA, posebno Rodezija in Južnoafriška unija je v nevarnosti, da se zgodi isto kot v Angoli. Komunistična propaganda je zelo močna in uspešna. Čim bolj režimi belih nasilno skušajo obvladati ves položaj in ne puste domačinom do besede, tem bolj se ti nagibajo na levo. Tako je povedal general družbe Svetega Duha, ki ima v Afriki veliko svojih misijonarjev. Po njegovem mnenju bodo taki ljudje kot so Amin v Ugandi in Bokassa, ki se je sam – kot nekoč Napoleon – oklical za cesarja Centralne Afrike, izginili, ko bodo domorodci v celoti prevzeli oblast. Afrika išče svojo identiteto pa tudi svojo svobodo. Seveda je do tega še daleč. Največje gorje je v tem, da beli režimi nastopajo kot kristjani. In s tem na vse krščanske skupine mečejo senco. In prav lahko se bodo domačini maščevali tudi nad misijonarji, četudi so zanje vse žrtvovali. Mnenje generala Timmermansa je, da so vsaj ponekod krščanske skupine zelo močne in se bodo tudi v težkih situacijah borile za afriško identiteto s svojim narodom, pa ostale zveste Cerkvi. Tako je njegovo gle-

Eden najboljših poznavalcev Kitajske p. Ladanyi, ki živi v Hong Kongu in izdaja list China News Analysis."

danje kljub temni bližnji bodočnosti vendarle optimistično.

SOMALSKA VLADA, ki hoče zase del Etiopije, je prekinila vse diplomatske zveze s Sovjetsko zvezo in Kubo, ker obe podpirata Abesinijo. Ker je Somalija muslimanska, si seveda od tega na videz pozitivnega dejanja Cerkey ne more dosti obetati. Na tem „hudičevem rogu“, kot pravijo ozemlju med Somalijo in Abesinijo in štrli proti Arabiji, je bilo in bo še prelivanja krvi. In je že veliko katoličanov zbežalo.

V **LIBIJI** se je kljub ostremu nastopu predsednika Gaddafija zgodilo, da so v mestu Bnghazi dobili novo cerkev Brezmadežne. Stara nekdanja cerkev je propadla in tako so verniki bili brez cerkve. Ko je bil v Tripolisu

krščansko-islamski seminar, je o zadevi z Gaddafijem govoril kardinal Pignedoli. Dosegel je, da je bilo dano dovoljenje za popravilo ali zgraditev tega katoliškega centra v mestu.

V **RODEZIJI** je v glavnem mestu Salisbury bil dvotedenski misijon lani decembra. V mestu so tri župnije in vse tri so imele istočasno misijon. Problem pa je bil skupni sklep, ker nobena katoliška cerkev ni dosti velika. Pa so priskočili na pomoč anglikanci in svojo stolnico ponudili za to priliko na uporabo katoličanom. In sklepa misijona se je udeležil tudi anglikanski nadškof Reindrop.

MEDNARODNA KRŠČANSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA, ki so jo ustanovili redovniki družbe Svetega Duha že leta 1971, nabira med laiki prosto-

voljce, da jih pošilja v misijonske pokrajine. Doslej je šlo že 90 laikov v misijonske dežele. Zveza ne poskrbi samo za denarna sredstva, ampak kandidate tudi usposobi za delo v revnih deželah. Vsak kandidat prej obiskuje razne tečaje, na katerih se seznanjajo z misiologijo, nekrščanskimi verstvi, akomodacijo in seveda morajo vsi biti strokovnjaki v svojem poklicu. Uporabijo pa vse. Pred zadnjim božičem je odšlo pod vodstvom te družbe iz Kanade trinajst prostovoljcev: štiri bolničarke, štirje učitelji, dva zdravnika, računovodja, bolničar in uradnik.

JUŽNA KOREJA je znana po trdem vojaškem režimu. Leta 1977 so bili mnogi katoličani in evangeličani zaprti in obsojeni na večletno kazen, ker so pri ekumenskem bogoslužju zahtevali vzpostavitev demokratičnih pravic v Južni Koreji.

MOZAMBIK je s svojim komunističnim režimom skoraj zaprta dežela. Vendar se je posrečilo tajniku misijonske družbe Consolata, da je le dobil dovoljenje in je obiskal svoje soproste. Toda predno je odšel, je moral tri dni presedeti v zaporu. Razlog: ker je obiskal misijonarje.

RWANDA, kjer delujejo predvsem Beli očetje, ima 40 % prebivalstva katoličanov. Rezveseljivo je dejstvo, da narašča število duhovniških kandidatov. V deželi je šest škofij za skoraj dva milijona vernikov. Semenišče pa je le eno in je zdaj prepolno. V njem študira letos 133 bogoslovcev.

OMAN, je sultanat na jugu Arabije. Prebivalci so muslimani, ki so do zdaj živeli v veliki revščini. Toda deželi se po odkritju petrolejskih vrelcev obetajo boljši časi. Katoličanov je med 800.000 prebivalci le 2.500 in sicer so to skoraj izključno priseljeneci različnih narodnosti. Dušnopastirsko delo se je pričelo šele pred tremi

leti. Dva kapucina s sedežem v Matruhu obiskujeta posamezne kolonije in mašujeta v 14 kapelah, tedensko ali mesečno. Puščavska dežela je namreč razsežna. Zanimivo pa je to, da je sam sultan podaril zemljišče za gradnjo prve katoliške cerkve, ki jo je pred božičem blagoslovil nadškof.

MISIJONARJI IZ AFRIKE V BRAZILIJU. V Braziliji živi veliko črncev, ki so jih nekoč vozili tja kot sužnje. Belci med njimi nimajo dosti uspeha. Zato so afriški škofje na zasedanju stalnega odbora prišli na misel, da bi mladim afriškim duhovnikom dajali pobudo, naj gredo pomagat dušnopastirskemu delu med svojimi rojaki v Braziliji. V poštev seveda bi prišle samo dežele, ki imajo dosti bogoslovskega naraščanja, kot so Nigerija, Kenija, Malawi, Uganda.

ITALIJANI prispevajo velik delež k misijonskemu delu, tako dokazuje zadnja statistika. Treba pa je vračunati, da so v to statistiko najbrž vključeni tudi duhovniki in redovniki, ki delajo v Južni Ameriki. Po teh podatkih bi v misijonskem svetu delovalo: 15.550 Italijanov – 60 škofov, 7.700 redovnikov, 600 škofijskih duhovnikov, 6.800 redovnic in 5.000 laičnih misijonarjev. Prav zadnja številka je najbolj zanimiva. Ko se je ideja laičnih misijonarjev šele po vojni dobro začela širiti, imajo Italijani že 5 tisoč laikov v misijonih.

PAPEŠKI LETOPIS za leto 1978 ima na 2000 straneh ogromno podatkov. Nekaj bolj pomembnih: v Cerkvi je danes 132 kardinalov, 2.282 rednih škofov, 1.986 naslovnih škofov, 102 prelaturi, 21 samostojnih opatij, 11 apostolskih administratur, 76 apostolskih vikariatov, 97 pravno ustanovljenih škofovskih konferenc, 221 papeškopravnih moških redov in 1176 ženskih. Redovnikov je vseh skupaj 250.880, redovnic pa 770.000.

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJA

MISIJONSKO PISMO IZ LJUBLJANE ŠTEV. 11

Ljubljana, 8. dec. 1977

Po daljšem času se zopet oglašam z misijonskimi pozdravi. Prepričan sem, da boste po tako lepo uspeli MISIJONSKI NEDELJI 77 tudi za to pismo bolj odprti. Hvala vam.

Saj smo z vami skupaj dolgo ta dan pripravljali. Pravzaprav nas je pripravljala misijonska misel, ki je bila v našem verskem tisku stalno navzoča. Tudi v prihodnje naj bi bila enako navzoča pri duhovnikih in bogoslovcih, v samostanih in zunaj njih. Z našimi misijonarji smo se srečavali kar naprej, posebno pa v Beltincih, kjer smo se srečali tudi z njihovimi domačimi. Prekmurje se je zelo dobro odzvalo. Pa tudi na študijsko-teološki višini smo hoteli ohraniti misijonsko misel, kar smo dosegli ne le z misijologijo v Ljubljani in Mariboru, ampak tudi s posebnim študijskim dnevom na teološki fakulteti v Ljubljani.

V prihodnje bo treba posvetiti tudi več pozornosti otrokom V KATEHEZI, da se dvigne misijonska zavest v celotnem slovenskem božjem ljudstvu. Za to smo dobili novo spodbudo v poslanici sinodalnih očetov — škofov v Rimu, ki pravi: „Prava kateheza je vedno misijonska. Ne samo zato, ker spodbuja in skrbi za druge skupnosti, ki živijo v drugačnih okoliščinah, in odpira srca za blagor celotne Cerkve ter tako budi misijonske poklice, temveč tudi zato, ker vzgaja k spoštovanju do vseh ljudi in spodbuja k pristnemu krščanskemu pričevanju pred njimi.“ Naj gre za katehezo otrok ali za razne možnosti kateheze odraslih, MISIJONSKA MISEL NE SME MANJKATI.

Misijonska nedelja ima vedno trojni namen: MOLITEV, POKLICI, DAROVI. K molitvi za misijone vabi posebno Družba za širjenje vere (vsak večer en očenaš) in Duhovniška misijonska zveza (duhovniki in redovniki glede molitve vodijo). K molitvi spodbujajo posebni misijonski dnevi: god sv. Male Terezije (redovnice), god sv. Frančiška Ksaverija (duhovniki), praznik Razglašenja (otroci), sičer pa vsaka nedelja in praznik.

Glede poklicev tudi napredujemo. V tem letu se na novo šli v misijone s. Vida Grkman, medicinska sestra Minka Škerlj in mariborski duhovnik Pačnik. Želimo jim srečno pot in uspešno delo za božje kraljestvo. Večkrat se oglašata tudi kak laik, vendar včasih hitro s tem preneha, ker so pogoji za vstop v druge države strogi (diploma!) in pri nas še težave s pripravo na tako poslanstvo. Najbolje se je priključiti kaki misijonski družbi.

V primerjavi s preteklim letom je očiten napredek tudi glede zbranega denarja za misijone. Naši ljudje za misijone radi darujejo, posebno če jih k temu prijazno povabimo. Ves na misijonsko nedeljo zbrani denar se pošlje apostolski nunciatu v Beograd, da z njim naprej razpolaga.

Z letošnji svetovni misijonski dan smo izdali 1. knjigo Misijonske knjižnice „Iz pisem slovenskih misijonarjev v Afriki“. Knjiga je izšla v veliki nakladi (5000 izvodov), pa je bila z vašo pomočjo kljub temu zelo hitro razprodana, tako da smo morali dodatno tiskati še 2000 izvodov. Zelo vam bomo hvaležni, če boste tudi te pomagali hitro kupiti, da bo tako misijonski tisk prišel med božje ljudstvo. Že smo sklenili, da bi drugo leto izdali podobno knjigo o azijskih misijonarjih, potem morda Baragova misijonska pisma itd. Če nimamo misijonskega lista, imamo vsaj to.

Vilko Fajdiga,
predsednik Medškofijskega misijonskega odbora

“MISIJONSKI LIST”

V rokah imamo številko tega lista, ki je izšla za Razglašenje Gospodovo. Značilnost te številke je, da ne objavlja, kot je sicer to običajno, pred vsem slik in pisem domačih bogoslovcev, duhovnikov in sester, ki jih koroški Slovenci pomagajo vzdrževati v njih študijskem času, ampak je bogata na različnih prispevkih splošno misijonske vsebine. Sicer tudi vzdrževanci v tej številki niso povsem pozabljeni, saj je na primer objavljeno, da naslednja številka Misijonskega lista predstavi 310. misijonskega bogoslovca, vzdrževanega po slovenskih Korošcih. Tudi je v tej številki članek, ki povdarja važnost tega koroškega dela za vzgojo domače duhovščine, pod naslovom: Domači duhovniki, katehisti in sestre so hrbtenica misijonskega dela. Tudi je objavljeno „Pismo regensa Abrahama Olickal iz Poone“, v katerem se zahvaljuje številnim župnijam in posameznikom s Koroškega, ki podpirajo bogoslovce v semenišču v Pooni v Indiji. Precej člankov je tudi posvečenih delu slovenskih misijonarjev: Objavljeno je pismo misijonske sestre Marice iz Pliberka, provincial slovenskih jezuitov opisuje svoj obisk zambijskega misijona, v kolikor v njem delujejo Slovenci. Kranjski dekan iz Slovenije poroča, kako se je njegova dekanija spet obvezala pomagati malgaški Cerkvi ob priliki obiska farafanganskega škofa v Kranju. Poleg tega je na prvi strani objavljeno pismo avstrijskega ravnatelja papeških misijonskih družb, v katerem pohvali misijonsko zavzetost in požrtvovalnost koroških Slovencev, Misijonskega praznika Razglašenja Gospodovega se spominja sestavek „Domotožje ni noben program“, ki med drugim povdarja: „Tu in tam trobimo k umiku, zbiramo malo čredo“, namesto da bi pogumno koračili venkaj v svet.“ Sestavek „Starostna oskrba duhovnikov domačinov“ poziva tudi koroške rojake, naj s svojimi prispevki sodelujejo pri avstrijski misijonski akciji z višjimi mašnimi darovi (po 50 šilingov), olajšati starostno oskrbo duhovnikov v Tretjem svetu, zaenkrat onih v Nigeriji. List, ki ga krasi tudi številne izbrane fotografije in dvobarvni tisk, se zaključuje s sestavkom „Tomaževi kristjani v Indiji in njih obremenjujoče ločine“.

SARAJEVSKA “RADOSNA VIJEST”

Prejeli smo lansko deveto in enajsto številko tega edinega tiskanega misijonskega lista, izhajajočega na tleh države Jugoslavije. Vmesna, deseta številka nas v Argentini še ni našla.

Lani smo poročali, da je argentinski Misijonski zavod v Baragovem misijonišču poslal dva slovenska gojenca v novicijat lazaristov, ki ga imajo trenutno v Belgradu. Tu na sliki vidimo oba novinca Brankota Jana in Jožeta Adamiča v družbi s še tretjim slovenskim novincem in dvema črnima visokošolcema, ki študirata v Belgradu.

Deveta številka je v veliki meri posvečena pripravi Misijonske nedelje. Objavljena je okrožnica Pavla VI. k tej nedelji, pismo predsednika misijonske komisije pri jugoslovanski škofovski konferenci, pa duhovne misli o molitvi, žrtvi, darovih in zahvali Bogu, kakor naj bi se premišljevalo teden za tednom v mesecu priprave na misijonsko nedeljo. Poleg tega je na uvodnem mestu lista objavljen sestavek o prvem afriškem kardinalu, članu rimske kurije, potem razgovor z vrhbosanskim nadškofom Markom Jožinovičem o misijonski zavesti katoličana, nadaljevanje razprave o odnosu papeških misijonskih družb do krščanske duhovnosti, sestavek: Redovnica, misijonska pospeševalnica, znak našega časa, nadaljuje se tudi popis potovanja hrvaškega nadškofa v afriške misijone in spis o o. Gereonu, pa še to in ono.

Enajsta številka je v precejšnji meri posvečena škofovskemu posvečenju sarajevskega nadškofa dr. Marka Jožinoviča, kar v nekem smislu tudi spada v misijonski list, saj je v Bosni, kjer leži Sarajevo, večina mohamedancev, ki so pa tudi misijonski objekt. Ostali sestavki so sledeči: Mi vsi smo na zemlji božji prosjaki – Misijonska duhovnost p. Pavla Manna – Drugo na-

daljevanje spisa „Mati Afrike“ o Tereziji Ledochowski, ustanoviteljici Družbe sv. Petra Klaverja za afriške misijone – Razgovor z zambijsko misijonarko s. Okruglič: Sodelovati pri gradnji Cerkve – Nadaljevanje potopisa, kako je prvi hrvaški nadškof obiskal afriške misijone – Pri virih misijonskega duha Male Terezije – Stota obletnica Frančiškanskih Marijinih misijonark – Posebno zanimiv je oglas Misijonske centrale v Sarajevu, ki vabi k udeležbi pri Dopisnem misijonskem izobraževalnem tečaju, ki ga prireja mednarodno tajništvo Unio Cleri v Rimu.

27. MISIJONSKA TOMBOLA

8. januarja se je za Slovence v Argentini že spet obhajala tradicionalna prireditve v pomoč slovenskim misijonarjem, in sicer, kakor že zadnja leta, v Baragovem misijonišču v Slovenski vasi pri Buenos Airesu.

Na prireditve je prihitelo nad 1.600 rojakov iz Buenos Airesa in okoliških krajev, ki so z veliko vnemo sodelovali. Teža priprav je bila na tradicionalnih misijonskih sodelavcih, ki že skoraj 30 let žrtvujejo za te in druge misijonske prireditve v Argentini, pa na prebivalcih Slovenske vasi, ki zadnja leta opravijo vsa pripravljana dela na dan pred tombolo in tudi pri izvajanju prireditve na tombolski dan sam odlično pomagajo. Glavni darovalci, od katerih so bili največji trgovec Luky Milharčič, Maks Brumec in Muebles Cadorna iz Wilde, v denarju pa umetno mizarstvo Černak in sinova iz Slovenske vasi, so bili objavljeni že v potombolski zahvali v krajevem tedniku „Oznanilo“.

Posebnost te tombole je bila v sledečem: Vsak, ki je v predprodaji kupil vsaj pet tombolskih tablic, ki so bile po 300 pesov (pol dolarja), je prejel v poklon posebno srečko, ki je veljala za žrebanje 20 krasnih misijonskih dobitkov, katere so poslali slovenski misijonarji, zlasti dr. Janež s Formoze in Rado Sušnik z Madagaskarja. Tudi ta novost je pripomogla k lepemu uspehu, in če nam bodo misijonarji spet kaj lepega poslali, se bo predprodaja tudi v bodoče ponovila v znaku tega posebnega srečkanja za njih lepe darove slovenskim misijonskim prijateljem.

Zavzetost darovalcev, udeležencev in organizatorjev, pa tudi izredno lepo lepo vreme, vse to je pripomoglo, da je ta 27. tombola rodila v pomoč misijonarjem toliko kot doslej še nobena ne: 3.500 dolarjev, kar je za argentinske razmere zelo lepa vsota.

MISIJONSKI OBRAČUN IZ GORICE

Dr. Kazimir Humar nam je še pred kencem preteklega leta poslal naslednje letno poročilo o misijonskih darovih rojakov iz zasedenega goriškega ozemlja:

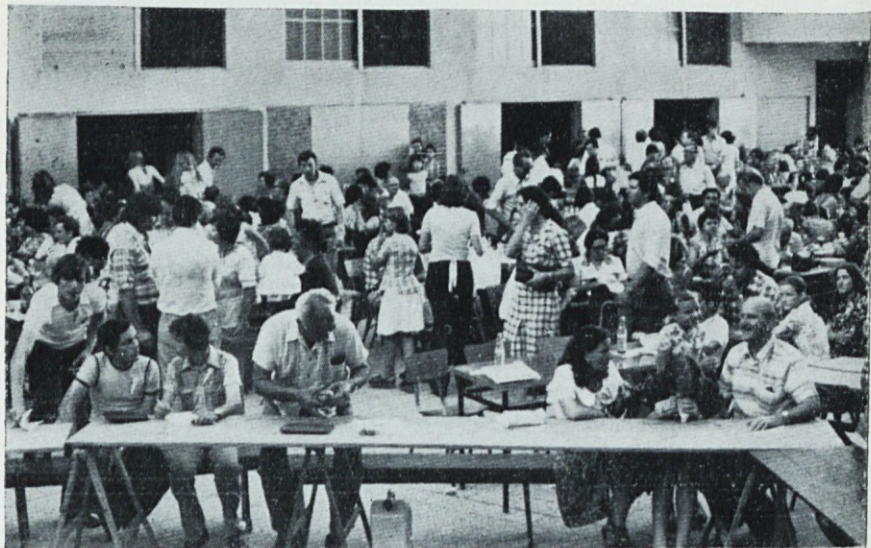
DOHODKI (v lirah)

V sklad za slovenske misijonarje so darovali: Jerica Valantič, 50.000; N. N., 100.000; Pegan Antonija, 20.000; Jazbar Jožefa, 20.000; M. M., 10.000; N. N., 500.000; P. K., 2.000; Paludetto Cvetka, 10.000; razni iz Slovenije, 179.200; N. N., družbenica, 50.000; iz Slovenije, 13.500; Milost Karmela, 1.500;

Baragov kip (delo kiparja Ahč'na) predseduje že 27. misijskim veletombolim v Argentini. Spodaj tradicionalna voditelja tombol Lojze Rezelj in Ladislav Lenček CM, ki imata v sredi novoporočenca Luis Fernanda Forticha, ki je zadel enega glavnih dobitkov: potovanje v argentinške planine in 14 dnevno bivanje tamkaj za dve osebi, kar je bilo dar J. Mavriča.

Pogled na del udeležencev tombole, ki pa so se nahajali tudi na drugih dvoriščih in v veliki dvorani šole Baragcvega misijonišča. Slika je posneta pred začetkom igranja. Levo: hčerka misijonskega dobrotnika dr. Vl. Pezdirca je zadel'a prav lep dobiček, ki ji ga izroč'a Lojze Lavrič, ki tudi že skoraj 30 let sodeluje pri misijonskih prireditvah, tudi pri 27ih. tombolah. Fotografije je posnel drugi tradicionalni sodelavec Jože Tomaževič. Glavni sodelavec Marijan Loboda na slikah ni viden, ker vodi vse delo med udeleženci, prav tako ne Aleš Avgušt'in, ki je imel na skrbi vse zvočne naprave, da so brezhibno delovale, kar je zelo važno pri takih prireditvah.

N. N., 150.000; iz Slovenije, 90.000; Funa Bazilija, 10.000; Bednarik Tatjana, 10.000; Copič Marija, 10.000; Lapanja Amalija, 10.000; iz Slovenije, 40.000; iz Slovenije, 45.000; iz Slovenije 45.000; slov. duhov. Gorica, 680.000; iz Slovenije, 2.500; Petejan, Sovodnje, 30.000; iz Slovenije, 22.500; Angela V., 5.000; iz Slovenije, 22.000; B. S., 20.000; N. N., 50.000; Bernarda Kosovel, 20.000; Tončka Pegan, 20.000; iz Slovenije, 21.500; N. N., družbenica, 10.000; N. N., 10.000; Toroč Antonija, 5.000; Cotič Angela, 5.000; Ferlat Vera, 50.000; Mihelečič, Trento, 10.000; Vetrih A., 10.000; iz Slovenije, 43.000; N. N., Sovodnje, 10.000; N. N., 10.000; V. J., 60.000; iz Slovenije, 22.250; K. M. 20.000; iz Slovenije, 137.950; N. N., Oslavje, 150.000; Družbenica, 20.000; Mar. družba, 100.000; iz Slovenije, 66.750; iz Slovenije, 21.000; Polda, 20.000; iz Slovenije, 9.000; Mužič A., 50.000; razni, 26.900; Slov. župnija, Gorica, 495.000; Zbirka Mar. družba, 483.300. Skupno 4.103.650.

Za gladujoče: Pegan Antonija, 10.000; N. N., 10.000; Drašček P., 2.500; iz Slovenije, 22.000; Sv. Vincenc, Trst, 30.000; Tončka Pegan, 20.000; B. S., 12.000; razni, 16.500; skupno 123.000.

Za gobavce: Bitežnik, 10.000; Kleindienst, 2.000; Goričan M., 1.000; Černe T., 1.500; razni, 10.000. Skupno 24.500;

Za Baragovo beatifikacijo: Iz Slovenije, 45.000; Trošt Milena, 25.500; Pisk M., 1.000, N. N., 22.500; iz Slovenije, 21.500. Skupno 115.500.

IZDATKI (v lirah)

V Baragovo misijonišče v sklad KM za vse slovenske misijonarje je bilo skupno poslanih 2.455.250 lir, ostalih 1.648.400 pa so poslali oziroma tam izplačali posameznim misijonarjem, kakor tudi vse nabrano za gladujoče in za gobavce. V Baragovo misijonišče so poslali tudi vse za Baragovo beatifikacijo, da se odda JABŽvezi. Razmeroma mala skupnost v Gorici in okolici je torej tudi v preteklem letu lepo sodelovala pri slovenski misijonski okciji – poleg vsega, kar sodeluje pri škofijskih zbirkah za papeške misijonske družbe in drugo.

PROŠNJA BRALCEM KATOLIŠKIH MISIJONOV

Naš list ima navadno toliko dohodkov, da se računi tiskarne, klišarne in ekspedicije ravno krijejo.

Od časa do časa pa se ekonomske razmere v Argentini, kjer list izhaja, tako spremenene in poslabšajo, da se vsi ti stroški takorekoč čez noč dvignejo za več 100%. Tako se nam dogaja zadnje čase.

Posledica: List izdajamo z zelo visoko izgubo.

Tako kot storimo v takih okoliščinah vedno, se tudi sedaj obračamo na vse naše dosmrtno in navadne naročnike, pa tudi na ostale bralce lista z veliko in nujno prošnjo, da nam tudi v tej stiski priskočite na pomoč.

LEPO VAS PROSIMO, DARUJTE V TISKOVNI SKLAD KATOLIŠKIH MISIJONOV. S tem boste olajšali težko breme izdajatelju, Baragovemu misijonišču. ŽE VNAPREJ: Tisočkrat Bog plačaj!

UPRAVA

MISIJONSKI DAROVI

V SKLAD KM ZA VSE SLOV. MISIJONARJE

Koroški rojaki 89.408 šilingov; po Cirilu Bartolu, Venezuela, v bolivarjih: Ilija Anton, 550; Ciril Bartol, 58; Jakoš Anton, 50; N. N., 500 dinarjev; Franci Sušnik, Slovenska vas v Argentini., 5.000 pesov; ga. Cugmas, Algrange, Francija, 100 frankov; še po Cirilu Bartolu, Venezuela, v bolivarjih: Šega Ivan, 100; Sodja Maks, 100; Bartol Ciril, 100; č. g. Grile Janez, 86; N. N., Tucquegnieux, Francija, 400 frankov; Antonija Rože, Tucquegnieux, 300 frankov; Marija Barle, Kanada, 20 dolarjev; č. g. Janez Hafner, Graz, Avstrija, 500 šilingov; Macarol Lojze, (Slov. vas v Argent.); Franja Knaus, 2.000; Florijan Jagodic, 10.000; Majda Kelc, 5.000; Pavla Brandstätter, 1.000; N. N., 5.500; vsi v pesih, iz Argentine; A. A. ZDA, 1.000 dolarjev; Verh Marija, 5.000; Semec Jožefa, 10.000; Wadnjar Marjeta, 10.000; Sini-goj Antonija, 10.000; Skočir Pepca, 15.000; Janežič Josipina, 8.000; Družina Simčič, 10.000; Felicita Vodopivec, 10.000; N. N. 15.000; N. N. 43.500; za gobave brate, N. N., 10.000; za lačne, N. N., 5.000; za otroke N. N., 10.000 Lir.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za **Radota Sušnika**, Madagaskar: Janez Kocjančič, Slovenska vas v Argent., 10.000 pesov; Ilija Lovrenc, Venezuela, 50 bolivarjev.

Za vse malgaške misijonarje: Ga. Rome, Slovenska vas, Argent., 1.000 pesov; Andrej Goljevšček, Slov. vas v Arg., 1.300 pesov; N. N. (ob „asadu“), 2.000 pesov. Za **Buha Francita**, Madagaskar: Lojze Macarol, Slovenska vas v Argentini, 5.000 pesov. Za **Opeka Petra**, Madagaskar: Matevž Jelenc, Miramar, 10.000 pesov; Kristina Jelenc, Miramar, Argentina, 10.000 pesov. Za **Jankota Glinška**, Madagaskar: Pečar Franc, Slov. vas, Argentina, 5.000 pesov. Za **Jožeta Kokalja S.J.**, Zambija, Afrika: Prof. Alojzij Geržinič, Castelar, Argentina, 10 dolarjev. Za s. **Medvešček**, Bavdaš Fani, 5.000. Za s. **Miklavčič**, Sinigoj Antonija, 5.000. Za s. **Kosovel**, Baldassi Fani, 5.000; Sinigoj Antonija, 5.000; Furlan Fani, 3.000; Mosetti Ernesta, 20.000.

Družina Jakoba Sušnika, ob poroki hčere Ani, za **Petra Opeka** 10.000 in za **Radota Sušnika**, 10.000

V TISKOVNI SKLAD KM

Stefe Jernej, Argentina, 5.000 pesov; Stanovnik Franc, Argentina, 1.700 pesov; Justina Holozan, ZDA, 5 dolarjev; Jožefa Mokorel, ZDA, 5 dolarjev; Marija Dragota, Kanada, 10 dolarjev.

ZA MISIJONE

Franc Urbanč, Argentina, 300 pesov; nabirka pri salezijancih v Trstu, 18.000 Lir.

ZA BARAGOVO ZADEVO

Družina Rozman, Slovenska vas, 2.000 pesov; N. N., Slovenska vas, 500 pesov; ga. Stanovnik, Slov. vas, 5.000 pesov; družina Vilfan Franc, Slov. vas, 2.000 pesov.

ZA MISIJONSKI ZAVOD

Zveza mož in fantov v župniji Brezmadežne v Torontu, Kanada, 100 kanadskih dolarjev. Za laične misijonarje na Madagaskarju, iz Misijonskega zavoda, 300 kan. dolarjev.

VSEM ZA VSE ISKRENI BOG PLAČAJI

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., soureja in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, Remedios de Escalada, prov. Bs. Aires. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LEO 1978: V Argentini in sosednjih deželah: l. polletje 1.700 pesov. Celoletna: V ZDA in Kanadi: 5 dolarjev; v Italiji: 4.000 Lir; v Avstriji 90 šilingov; v Franciji 25 NF; v Angliji 2.5 funta; v Avstraliji 5 dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada M1N 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 44119. Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: rev. Ivan Jan CM, 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Jeretina Janez CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P.Q.; za Winnipeg in okolico: rev. Ivan Plazar CM, 95 Macdonald Ave. Winnipeg, Man. R3B 0J3.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

PONAVLJAMO: NAROČNINA V LETU 1978:

Vse naročnike in poverjenike prosimo, da vpoštevate nekoliko povišano naročnino v l. 1978:

Celoletna navadna naročnina je za ZDA, Kanado in Avstralijo 5 dolarjev; za Italijo 4.000 Lir; za Nemčijo 12 DM; za Avstrijo 90 šilingov; za Francijo 25 NF; za ostale inozemske dežele Protivrednost 5 dolarjev.

Letalsko pošiljanje se je zelo podražilo in je letalska naročnina v vsakem primeru vsaj 200% dražja.

Prosimo za blagohotno vpoštevanje!

Sedež Kongregacije za evangelizacijo narodov v Rimu

Registro de Prop. Int. No. 1150563
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612